

ПЕТЪР БОБЕВ
ПАРОЛА „ХЕРОСТРАТ“

chitanka.info

Парола „Херострат“ е научнофантастичен роман. И като при всяко научнофантастично четиво тук се преплитат и взаимно обогатяват реалното и нереалното, възможното, но и все още неосъщественото.

Петър Бобев — голям майстор в този безспорно сложен и претенциозен жанр, за сетен път ни очарова с умението си да ни държи в напрежение до края, да ни вълнува с хуманните си послания, да раздрусва съвестта ни, като поставя хомо сапиенс на изпитание пред собствените му научно-технически постижения и зловещата опасност от самоунищожение. Добре е, че границата не е прехвърлена. Засега...

ПЪРВА ЧАСТ

ЦИАНКАЛИЙ

Кабинетът му беше скромен. Доктор Жан Суфло не обичаше да излага на показ богатството си. Вилата му, достатъчно просторна и с добре поддържан парк, също така не блестеше с външния си вид.

Двамата седяха в удобните кресла: в едното, далеч от бюрото си, да не подчертава, че той е стопанинът тук — доктор Суфло, а насреща му, свит, умърлушен, с вплетени пръсти на отпуснатите върху коленете си ръце — Георг Крумов.

Доктор Суфло слушаше внимателно. Разказът на госта му го интересуваше много. Слушаше, но и мислеше.

Наистина — неудачник! Роден неудачник!

Как би могъл да преуспее човек с такава външност? И с такава липса на самоувереност! Лишен от най-важното качество — личното обаяние.

Среден на ръст, широкоплещест, як, набит. С ръце, същински лопати, та да се чудиш как успява с тях да борави из сложната лабораторна апаратура. И едно лице! Грубо, недодялано, обрасло с гъста черна брада, същински папуас.

Лице на касапин или на бандит от филмите за Дивия запад. Последната асоциация, която би предизвикало, е да принадлежи на учен.

Но доктор Суфло познаваше човешката природа. И този път не се бе излъгал. Убеден беше, че под това неинтелигентно чело се спотайваше един изключително качествен мозък. Надарен с всичко необходимо за научни успехи, освен с най-наложителното — упоритост. Особено за днешните времена — упоритост, граничеща с нахалство.

Проучил бе и потеклото му, и биографията му, и слабостите му.

Произхождаше от почтено семейство. Бащата, Стоян Крумов, емигрант, се занимаваше с износ на вълна. Майката, от Сидней, е била медицинска сестра. Брат му — съдружник на бащата в бизнеса.

Самият Георг беше завършил университета на континента. Специалност „молекулярна биология“, може би най-обещаващата

насока в днешната биологична наука. Завършил с отличие. И с изгледи за бляскава научна кариера.

Уви, само изгледи!

Защото още първия ден не му провървяло.

Разболял се тежко в деня на конкурсния изпит за асистент в същата катедра.

След това несполуките продължили. Постъпил в друг институт. Работата потръгнала. Но при първия неуспех, естествено и след първите подмятания на колегите, над които бързо се издигнал с познанията си, прекъснал започнатата работа. И напуснал.

Постъпил в друг институт. Там — също. Отначало добре. После — внезапна засечка.

И без това не особено общителен, вече се затворил съвсем в себе си. Станал избухлив. Рязък. Дори груб.

И — отново на улицата.

Нямал вкус към търговията. Затова се гласял да се залови с фермерство, когато ги срещна случаят.

Жан Суфло притежаваше кокосова плантация. И поради смъртта на дотогавашния ѝ управител бе потърсил негов заместник.

Но в краткия разговор с Крумов бе разбрал, че той не е подходящ за съвсем неинтелектуалната работа в плантацията.

Крумов му бе споменал и за своята стара мечта.

Суфло знаеше, че са хиляди селекционерите, които губят дните и нощите си подир тази мечта. Изкуствените торове изсмукват милиарди от човечеството за енергия, труд и материална база. Като в същото време замърсяват растителните продукти, почвата и водата с отровните нитрати. Единственият изход е да се създадат растения, които са способни да усвояват атмосферния азот подобно на азотфиксиращите почвени микроорганизми.

Отначало си бе помислил: Обикновен маниак!

Но постепенно, в течение на нарочно удължения от него разговор, се бе убедил, че има работа с истински учен. Човек не само с богата ерудиция, но и с още по-необходимото — с въображение.

Жан Суфло имаше славата на благотворител. В случая не желанието за себеизява го подбуди да направи предложението, а истинското му убеждение, че този неугледен човек може да постигне това, за което мечтаеше.

И му предложи другото — да му обзаведе нужната лаборатория, където да осъществи замисъла си...

Той сви устни. Дори сега, след думите на госта, продължаваше да му вярва. Нямаше обичай да пръска парите си нахалост.

Доктор Жан Суфло беше лекар и имаше нужните познания, които му позволяваха да се оправя и в тази област.

Знаеше подробностите.

Принципът за създаване на рекомбинантната дезоксирибонуклеинова киселина е прост. Най-големи пречки създават привидните дреболии. Особено при изпълнението.

Суфло забеляза, че Георг Крумов бе замлъкнал.

Все неговата нерешителност!

Често му се налагаше да го поощрява. Сега — още повече.

— Слушам ви — рече той с най-сериозния си тон.

И Крумов, насърчен, продължи:

— Както знаете, смятах за най-подходящ гена, отговорен за усвояването на азота, от Ризобиум улми, грудковата бактерия, която е симбионтът на някои от брястовите растения.

— Защото е единствената, може би, която снабдява с азотни съединения небобови растения.

— Точно така! Допусках, че ще има най-добра съвместимост между нейния азотфиксиращ ген и генома-реципиент.

Жан Суфло се поразсея. Знаеше каква е методиката, по която работи Георг Крумов. С помощта на подходящ фермент рестриктазът изрязва нужния му ген от молекулата на дезоксирибонуклеиновата киселина на бактерията. По трансдуктивните методи пренася този ген в генома на специално подобрения вируид, предизвикващ мозайка по много растителни видове. След което с обикновено нараняване заразява избраното експериментално растение. По-нататък вируидът сам довършва започнатото дело. Той прониква в клетъчното му ядро и прехвърля в него нужния ген, който пък веднага се залавя с предишната си задача — да усвоява атмосферния азот.

Естествено, това не може да се постигне начаса. Има неуспехи, грешки, неточности.

Животът не е само сполуки.

Неволно в ума му мина едно ненавременно сравнение. Колко различни бяха двамата с Георг Крумов. Единият — изключително

самоуверен, другият — болезнено колеблив. А животът и на двамата като че ли беше преминал по сходни релси. И единият, и другият — отначало с несполуки. И то не малко години. И двамата вече надхвърляха четиридесетте. Не им бе провървяло и с жените. Жан Суфло бе сменил три съпруги, но и трите го изоставиха. А Георг Крумов, както казваше, „от блъскането на живота не бе намерил време да се ожени“. Успехът на Жан Суфло дойде с полученото от неговия чичо наследство, което му даде възможност да разгърне всичките си заложиби. А за Георг Крумов този момент още не бе дошъл. Но щеше да дойде. Суфло не се съмняваше в способностите му.

Сепна го отчаяният глас на госта:

— И ето, провал! Пълен провал!

— Чак пък толкова! — реши да каже нещо Суфло.

Георг Крумов се бе задъхал от възмущение:

— Какво повече! Да замисляш едно, да се получи друго. Искаш да ускориш еволюцията, дори да създадеш нещо, което на нея надали би й хрумнало, да вдъхнеш на цялата флора способността да се самоизхранва, без да разчита на разни там микроорганизми и изкуствени торове. А то? Наистина, опитните растения след заразяването с вируида показаха категорично, че са в състояние да си произвеждат нужните белтъци и другите органични съединения... — Той сякаш заекна: — Но... Но...

— Какво, кажете! — поощри го Суфло.

Крумов почти изплака:

— Но само след ден изгубиха зеления си цвят, пожълтяха, престанаха да растат и след още няколко дни повяхнаха. Загинаха... Вместо благодетел се оказах техен убиец... Убиец...

Той преглътна:

— Нещо с хлорофила... Какво ли... Необясним разпад...

— Може би, грешка в апаратурата?

— Изключено! Проверих многократно. Експериментът е безупречен, само че резултатът е отрицателен.

Доктор Суфло опита да се пошегува, макар да съзнаваше, че сега на госта му съвсем не е до шеги:

— Отрицателният резултат е също така резултат.

— Съществува такова правило — въздъхна Крумов. — Но за мен това съвсем не е нито утешение, нито оправдание.

И вдигна поглед:

— Съзнавам вината си пред вас. Гласувахте ми такова доверие, създадохте ми такива условия за работа, хвърлихте толкова пари на вятъра. Пък аз... Аз се оказах наистина бездарен маниак, какъвто искаха да ме изкарат предишните ми колеги...

И опита да се надигне:

— Моля да прекратим договора ни! Ще платя, доколкото мога, разбира се, с помощта на баща ми и на брат ми, полагащото се обезщетение.

Суфло също стана и положи ръка на рамото му:

— Никакво разваляне на договор! Той остава в сила. Вие ще продължите проучванията си! — И натърти: — Ще успеете! Аз вярвам във вас!

— Но...

— Без „но“! Починете си няколко дни! Да речем, на плажа. После — с нови сили на работа!

В гласа му не личеше никакво съмнение:

— Повтарям, вярвам напълно в успеха ви!

Изпрати го до изходната врата и там още веднъж го потупа по якия гръб:

— Горے главата!

После се прибра замислен в кабинета.

Работата наистина изглеждаше сериозна.

Природата не обича да ѝ се бъркат в работата. Пожълтяване... Разпад на хлорофила... Какво ли означаваше това? Разпад на хлорофила... Дали не би могло... Всъщност какво ли?

Вътрешният телефон иззвъня настойчиво.

Суфло вдигна слушалката.

И чу гласа на портиера:

— Полиция!... Искане да влезе при вас...

— Не приемам! — отсече Суфло.

— Инспекторът настоява... Имал заповед за арестуването ви.

Доктор Суфло отсече решително:

— Нямам работа с полицията! Да се свърже с адвоката ми!

И хлопна слушалката.

Само след секунда портиерът отново иззвъня:

— Казват, че ще влязат насила.

— А вие не отваряйте! Не приемам, разбрахте ли?

Отново затвори телефона.

Лицето му бе потъмняло. Сякаш за секунди повяхнало, остаряло.

Полиция! И вече със заповед за арестуване! Това съвсем не изглеждаше невинна работа. Какво ли знаеха? И откъде го знаеха?

Уж изпипваше до съвършенство всяка своя операция. Уж беше създал непоклатима и неуязвима организация. Такава организация, че никаква улика да не отвежда до него. Организация, при която никой от служителите не познаваше този, който му дава нарежданията. И така — до върха.

Кой можеше да бъде?

Нима самата полиция бе успяла да се добере до това разкритие?

Тази полиция, която той направо подценяваше.

Или пък тъкмо това беше грешката му — че я бе подценил?

Даваше съвети на Георг Крумов да прояви повече самонадеяност.

А дали доктор Жан Суфло не бе хипотрофирал у себе си това иначе тъй нужно в нормално съотношение качество?

Но каквото и да бъдеше, сега той трябваше да действа!

Да действа незабавно!

Вдигна слушалката на началника на охрана си.

— Цялата вила е обградена с полиция! — израпортува онзи.

Суфло нареди:

— Да не се пуска никой! — И веднага вдигна третия телефон: — Изкарайте хеликоптера от хангара!

— Слушам! — отвърна механикът.

Суфло не държеше у дома си никакви изобличителни документи и вещи. Не се боеше от обиск. Нямаше да намерят нищо. Обикновен дом на един добре печелещ човек.

Взе само една чанта с най-необходимите документи. И излезе навън.

Зад вилата, на сред парка, вече стоеше мощната му машина. Пилотът беше на мястото си. Витлата бързо набираха скорост.

Суфло вече стъпваше на стълбичките до люка, когато откъм улицата прогърмя глас от мегафон:

— Доктор Суфло, не правете глупости! Държим под прицел и вас, и машината ви.

Той стъпи обратно на земята. Нямаше смисъл. Съвсем не искаше да рискува главата си. А и беше сигурен, че онези оттатък не си поплюват.

Наградата за главата на организацията му възлизаше на милион долара. За този милион всеки полицай щеше да му види сметката с обяснението: „Опит за бягство!“ Не за първи път така се предпазваха от някои неочаквани неуспехи в опитите за арестуване.

Акцията беше отлично подготвена. Клопката заработваше безупречно.

Добре си вършеха работата онези отсреща.

Безсъмнено, разполагаха с достатъчно информация както за него, така и за устройството на вилата и за възможностите, които би използвал при опит за бягство.

Може би, това беше грешката му — че нагази в територията на Червенокосия. Не го знаеше кой е, знаеше само, че това е прякорът на шефа на конкурентната организация. Без да се виждат, по неведомите канали на свръзка, с които си служат такива организации, се бяха споразумели относно територията, върху която всеки от тях може безнаказано да провежда бизнеса си.

Подценил го бе и него. Сега трябваше да плаща!

Мегафонът отново прогърмя.

— Доктор Суфло, предайте се! Не ни принуждавайте да прибъгваме до сила!

Без да отговори, сякаш не го бе чул, той влезе отново във вилата. Прекоси набързо големия хол и почти влетя в спалнята си.

Нямаше друг избор! Оставаше само това!

Отвори желязната каса, откъдето измъкна едно шишенце с тъмна течност и малка пластмасова капсула.

Въздъхна тежко.

Нима и това?

Няма как, нищо друго не му оставаше!

Вдигна слушалката на радиотелефона.

— Дик О'Нийл! — рече той в микрофона. — Дик О'Нийл!

Отсреща се чу отговорът:

— Тук телефонният секретар на Дик О'Нийл! Записвам!

Доктор Суфло изрече бавно и ясно кратката фраза:

— Подгответе подходящо погребение! — И за по-голяма сигурност повтори! — Подгответе подходящо погребение!

Магнетофонната лента отсреща щеше да запише думите му и да ги предаде където трябва.

Безсъмнено, това бяха пароли. Кодирани сигнали. Да не би намиращите се наблизо полицейски пеленгатори да ги засекат.

Той изпи съдържанието на шишенцето, после го изплакна на мивката и го захвърли в кофата.

Натисна звънеца на камериера.

— Доведете господата полицаите при мен!

Смаян от тази заповед, камериерът излезе да я изпълни.

Само след минута вратата се отвори с трясък и вътре нахълтаха трима полицаи с насочени автомати.

„Също като в криминален филм!“ — помисли си с насмешка Жан Суфло.

— Никакви глупости! — изкрещя отново инспекторът. — При първия опит за съпротива, ще...

Доктор Суфло се остави послушно да му надянат белезниците.

Вече почваше да усеща действието на отровата. Силни режещи болки сгърчиха корема му, пригади му се, дробовете му сякаш вдъхнаха не въздух, а огнен пламък. Закашля се, задави се.

Но все пак успя да намери сили.

— Няма смисъл! — простена той. — Вече няма никакъв смисъл!

Полицаите го гледаха недоумяващи.

— Вижте това!

И посочи кутийката върху масичката си.

Инспекторът се наведе. Очите му се закръглиха.

— Но... Но...

На отворената капачка, под която проблясваха няколко безцветни кристалчета, бе прочел само една думичка: „Цианкалий“. И мирис на бадеми.

— Нима...

Не довърши. Опитва да подкрепи арестанта. Но не успя навреме.

Нозете на доктор Жан Суфло се прегънаха, тялото му омекна и той се свлече на земята.

ПОХИЩЕНИЕТО

Намури държеше уверено волана на камиона, с който извозваше до пристанището готовите за експедиране връзки банани.

Пътят се виеше между ширналите се от двете му страни кокосови и бананови насаждения, сред които работниците вършеха апатично като мравки своята работа: сечаха банановите кичури, маркираха ги, опаковаха ги. По кокосовите палми като маймуни се катереха берачите и брулеха тежките, големи колкото човешки глави орехи. А долу други бързаха да ги разсекат, за да остържат ценното им съдържание — копрата.

От време на време вляво се мярваше морето, а вдясно по надигащите се склонове пропълзяваха правоъгълниците от памук и тютюн, над които, опрели в джунглата, се ширеха плантациите с какао и кафе.

Моторът бръмчеше монотонно, асфалтовото платно бързо се източваше под него. Толкова монотонно, че му се приспиваше.

А в същото време под черепа му, „кутия за мисли“, както го наричаха съплеменниците му, изплуваха, блъскаха се, все едно бръмчаха безброй грижи, колебания, неудовлетвореност.

И спомени, все спомени. Хубави и лоши.

Мъчно му беше. Трудно се забравя родното място. И близките, и нравите, и целият доскорошен начин на живот.

Но това вече беше минало.

Сегашният Намури не беше предишният свободен папуас, вече беше шофьор, нещо повече от другите си сънародници, които едва изкарваха прехраната си, като се трепеха при строежа на пътищата или в убийствената работа по плантациите. А плантации — колкото щеш и каквито щеш. И кокосови палми, и банани, и какао, кафе, памук, тютюн. Какво ли не!

Той беше успял. Беше станал шофьор. Може би, защото духът на някой працядо го покровителстваше, смилил се най-сетне над него, или пък защото бе имал късмет да попадне като товарач при стария шофьор Руфи, който бе забелязал с какво внимание Намури следи

всяко негово действие при шофирането. И в изблик на добра воля го бе научил на своя занаят.

Хубаво беше тук, на морския бряг, гален от бриза. Но нямаше съмнение, къде-къде по-хубаво беше там горе, в родното село, насред джунглата, до запенения поток, където всичко му беше близко и познато. Където познаваше всички и всички познаваха него.

Което обаче като че ли не винаги беше за добро.

Нали затова беше принуден да напусне селото и рода си?

Според обичая никой няма право да се ожени за момиче от своя род. То е все едно „сестра“. Затова от време на време се устройват срещи, нещо като сгледа, където момите и момците от съседните дружески родове, нагиздени с най-ценните си украшения, раковини, пера, змийски кожи и нашарени от косата до петите с най-пъстра глина, след дълго оглеждане правят своя избор. После почват пазарлъците за откупването на невестата, като според достойнствата ѝ момъкът трябва да заплати на рода ѝ една, две, пет, десет свине.

Такъв е обичаят.

А Намури и Алихо не зачетоха обичая. Ожениха се, въпреки че бяха от един род.

И така си навлякоха неодобрението на роднините и неприязънта на магьосника.

Това навярно беше черна магия. Наказал ги бе магьосникът. Той пък каза, че това е отмъщението на прадедите.

Не мина една луна, и Алихо умря, ухапана от змия. Дори не разбраха каква...

Намури отрязва кутрето си в знак на скръб и посипа главата си с пепел. Но това не смили рода. Не смили и магьосника. Винаги, щом го зърнеш, почваше да нарежда подире му клетва подир клетва.

Не издържа. Заряза селото. Спусна се надолу, към крайбрежието. Слушал бе, че при белите все може да намери някакво място. Място, където не го познават и не знаят за греха му.

Беше ходил в мисионерското училище и бе почнал да чете и да пише по малко. Беше понаучил и езика, на който се разбираха на острова — „пиджин-инглиш“, странната смесица от английски и полинезийски.

Затова по-лесно от другите планинци успя да си намери работа. Най-първо троши камъни за шосето, после брули кокосови орехи и

вади копра, бра банани и какво ли не, докато накрая попадна при Руфи.

Руфи го научи и да плува. Папуасите от вътрешността не умеят да плуват. Не дръзват дори да нагазят реката. Толкова голям е страхът им от крокодилите, за които всички знаят, че са преродените озлобени на рода си прадеди.

И се убеди колко сладко е това — да лежиш върху водата, особено при такава непоносима горещина. Да се носиш по нея, все едно птица в небето.

Наистина, имаше акули, но той не се боеше от тях така, както от крокодилите. Може би, защото не бе наплашен от дете, както беше в селото му.

Беше непоносимо горещо. Целият свят наоколо трептеше в знойната мараня.

Единствено откъм морето като че ли полъхваше някаква едва доловима свежест. Изумрудената му повърхност бавно се надигаше и отпускате, сякаш дишаше. Загладените му гънки с приближаването към брега бавно се заостряха, заостряха и когато го приближеха съвсем, се изправяха рязко нагоре като огромни кристални остриета, които в следния миг се пречупваха и се сгромолясваха с грохот, превръщайки се в кипнала като мляко бяла пяна.

Пътят приближи съвсем до белия коралов плаж.

Намури изведнъж реши. Отби колата вляво върху банкета. Натисна спирачката, угаси мотора. Трябваше да се окъпе, да се разхлади.

Взе да се разсъблича. Хвърли кепето си на пясъка, изхлузи пъстрата си риза с отпечатания върху гърдите образ на Майкъл Джексън, изу сандалите си, свали внимателно от китката си електронния часовник.

И изведнъж стана друг човек. Не шофьорът Намури, а планинският папуас Намури. Як, с подскачащи мускули под шоколадовата кожа, с къси къдрави коси и сплеснат нос, с нависнали вежди и обрасла с гъста брада голяма уста, в която се виждаха почернелите от дъвкания бетел зъби.

Липсваха само украшенията от глигански бивни, от пиццала на ехидна и пера от райска птица в направените нарочно за тях дупки в носа и ушите.

Но на врата му, скрита досега от ризата, висеше огърлицата от нанизани на кокосова връв дървени клечки. От нея само не се бе отказал защото тя все още му говореше за миналото. И за общественото положение, което бе заемал. Колкото са пръчките на огърлицата, толкова свине притежава стопанинът ѝ. А там, горе, където не достига магията на белите, все още броят на притежаваните прасета представлява истинско богатство.

Готвеше се да влезе във водата, когато го захвана отново кашлицата. Уж вече беше преминала, а то. Цяла седмица го тресе, боля го глава, тялото му сякаш се печеше на огън. И мина. Но остана кашлицата.

Тя също щеше да мине, както мина на другите работници. Но нали сега му попречи. Уплаши го — да не се задави във водата.

От грохота на вълните не чу приближаването на похитителите. Когато ги усети, те вече се бяха нахвърлили отгоре му.

Той беше папуас. Боят беше в кръвта му. Освен това мускулите му бяха заякнали още повече от тежката работа като наемник, за разлика от съплеменниците му, които по цял ден се излежаваха, докато жените вършеха цялата полска работа. И ставаха само за да идат на лов или да пресрещнат със заплашителни крясъци преминаващите групи от други племена.

Развъртя се с юмруци (беше усвоил и това умение), стресна донякъде нападателят и вече се прехвърляше в кабинката, когато някой се метна на гърба му и го свлече на земята.

Струпаха се отгоре му и останалите, затиснаха устата му да не вика, омотаха го целия с въжета, все едно пашкул.

После го хванаха за краката и рамената и тичешком навлязоха в гъсталака покрай вливащата се в морето река.

Изглежда, добре си бяха направили плана. Ако не бяха изсекли предварително пролука с мачетите, трудно биха могли да си пробият път през иначе непроходимата стена от нискостъблени палми, дървовидни папрати, твърди като желязо пандануси, всички омотани в дяволската плетеница на бодливи и парливи лиани.

Не просека, а тунел, извъртян в рехава зелена скала, набучена с безброй шипове и иглички. Но като че ли повече пареха сипещите се като дъжд кърлежи и дървесни пиявици, които тозчас се залепваха за кожата и почваха да смучат кръв.

Обаче не това беше най-страшното. То въобще не заслужаваше внимание сега. По-важното, по-заплашителното беше другото.

Какви бяха тези хора? Защо го отвлякоха? Какво щяха да правят с него?

Той знаеше — особено тук, за жителите на вътрешността, всеки човек от друго племе е враг. А врагът може да очаква само една участ.

При тази оскъдица на месна храна в целия остров, където нямаше много дивеч и най-едрите животни бяха домашните свине, единствен човекът представляваше най-предпочитаният обект за лов.

Допреди време. Преди белите да забранят това с най-строги наказания. И преди да им докарат и други добичета: крави, овце, кози.

Смятаха, че людоедството вече е изкоренено.

Но дали навсякъде? И напълно?

Намури често бе слушал, че понякога някъде нарушават тази забрана. Магьосниците са затова, да подсещат простосмъртните за предишните им обичаи. А предишните обичаи изискваха човешка жертва за избавяне от всяка надвиснала над рода заплаха.

Духовете на прадедите понякога се пресищат от свинските жертвоприношения, прияжда им се човешко месо. Това, на което са свикнали в предишния си живот.

Дали и него не бяха предназначили да засити глада на нечии прадеди през червата на потомците им?

Групата достигна реката, по чийто бряг бяха привързани към кокилестите корени на панданусите две лодки еднодръвки. И двете с изрязани от дърво на носовете им озъбени крокодилски муцуни. Да всяват страх у враговете.

После носачите му го метнаха в едната лодка. Всички заеха местата си, грабнаха веслата. И загребаха припряно срещу течението. Личеше си, че бързат да избягат надалеч, ако някой реши да ги преследва.

Намури лежеше безпомощен между краката им и разглеждаше похитителите си. Всъщност какво имаше да ги разглежда? Папуаси, като всички други планинци. Само с различни шарки от глина и сажди по лицата и телата, с различни пръчки и пера в носовете, в ушите и в косите. Почти голи, както впрочем допреди две години беше и Намури, само с по една набедрена превръзка от разнищена кора. С опрени до телата лъкове и стрели.

Явно и оръжията, и шарките издаваха, че са тръгнали на боен поход.

А това съвсем не беше утешително. След бой се носи човешко месо за пиршество по случай победата. Плаваха почти до брега, под гигантската застрашителна стряха на нависналите над водата листни корони, понякога засядайки, заплитайки се в кокилестите корени на панданусите и в щръкналите като шипове над повърхността дихателни корени на мангрите.

При приближаването им се разхвърчаваха подплашени водни птици и доскоро висящите с главите надолу огромни летящи кучета. Скрити в шумата, изпърхваха гълъби, разкрещяваха се папагали. Във водата се хлъзваха иначе незабележими, подобни на омоталите всички клони и стъбла лиани, водни змии. Зацямбуркваха, все едно запокитени с шепи камъни, разноцветни жаби.

А похитителите не им обръщаха внимание. Гребяха със същата настойчивост, сякаш не усещаха умора.

И все покрай брега, и все по най-зашумените речни меандри, и по невидимите както откъм реката, така и от въздуха, заблатени ръкави.

Намури знаеше защо. Бояха се да не ги догонят с хеликоптер. Това поне бяха научили — че белите не прощават за нарушените им закони.

Освен това лодките и моторниците предпочитаха да се движат по-навътре в реката, за да се предпазят от някоя неочаквана плитчина, откъдето биха се измъкнали трудно.

А в тези лодки и моторници можеше да има и бели полицаи или пък други папуаси, които също не биха отминали с безразличие натъкмените с бойна украса свои сънародници.

Неусетно взе да се смрачава.

Ярката зеленина на гората помътня. Речната повърхност взе да почервенява, отразила огъня на настъпващия занизик.

Скоро след това, както става по тези места, мракът затисна света.

Но гребците не спряха. Само се насочиха към талвега, и те поради същата причина — да не заседнат някъде или да се нанижат върху някой потънал дънер.

При това реката вече беше опустяла. Всички предпочитат да не рискуват излишно с такова трудно нощно плаване.

Редовната дъждовна буря ги пресрещна с малко закъснение. Пороят се изля от черното небе, сякаш някой горе, от облаците, плисна към земята гигантско ведро.

Това не смути лодкарите. Шибани като с камшици от плющящите струи, те продължиха със същото усърдие да размахват веслата. И само от време на време някой посягаше с черпак от кокосова черупка да изгребе събиращата се вода, където, залят от нея, без да му обръщат внимание, лежеше Намури.

И като че ли по-добре. Водата разхлаждаше претопленото от дневната жар тяло и врящия от зловещи въпроси и прикриван под каменния израз на лицето ужас.

Но кашлицата му се усили. И трябваше да го подпрат седнал, та да не се задави.

Както връхлетя, дъждът тъй бързо отмина. Небето се изчисти. Като залепени по него светулки поникнаха звездите. Подаде се луната и просна върху набръчканата водна повърхност сребрилата си мрежа. Прикрили се за малко от дъжда, москитите отново налетяха. Ала сега вече не само върху Намури, ами и върху враговете му (нямаше съмнение, че са такива), чиято глинена защита бе успяла да се измие.

Те вече си приказваха, но пленникът не разбираше езика им. Почти всяко папуаско племе има свой различен език. Толкова отчуждени бяха едни от други вследствие на непрекъснатите вековни вражди и отмъщения за отмъщения, засилвали се непрекъснато до идването на белите, които опитваха да ги ограничат, но за съжаление не винаги успешно.

Най-сетне изгревът наближи. Това си пролича от положението на луната, която се плъзна като златна пирога по горските върхари.

И изтокът просветна. Не бе зазоряване, а наводнение от светлина. Слънцето като че ли подскочи над хоризонта. И със самата си поява плисна върху гората и реката цялата си жар.

По повърхността полазиха разчепкани повлекла от поруменялата мъгла.

Лодките тозчас свърнаха към брега, навлязоха в едно съвсем закътано, невидимо нито отгоре, нито откъм реката заливче. Навряха се в най-гъстото сплитане на омотаните кокилести корени, прикриха се зад увисналата зелена завеса от виещи се растения.

Чак тогава, донейде поуспокоени, извадиха донесените в тръстиките си кошници сагови питки и печени грудки от таро.

Бяха издържали целия предишен ден и нощта, без да сложат ни залък в уста. Жаждата си бяха утолили, облизвайки стичащия се по лицата и брадите им дъжд.

Чак тогава единият от тях, явно ръководител на похода, се обърна към легналия в краката му пленник:

— Кай-кай?

Намури изведнъж се оживи. На странния диалект по тези места, наричан пиджин-инглиш, това означаваше „Ядене? Искаш ли ядене?“

Значи, имаше с кого да замени някоя дума.

Но отказа с поклащане на глава. Съвсем не му беше сега до ядене. Нима искаха да го угоят по-добре за предстоящото пиршество?

— Ронг-ронг! — рече другият.

То значеше: „Лошо-лошо!“

Намури не искаше да яде, искаше да разбере каква участ му се готви.

— Защо ме отвлякохте? — запита той безпомощен, обезвреден.

Ръководителят не му отговори, а постави новия си въпрос:

— Как се казваш?

— Намури! — нямаше защо да крие името си.

— Аз съм Увайзо — изпъчи се водачът. — Силен воин, голям воин.

Намури пак запита:

— Какво искате от мен?

Увайзо отсече решително:

— Намури да мълчи! И да чака!

— Какво да чакам?

— Каквото реши магьосникът.

Пак млъкна.

Няма що, замълча и Намури. След като изяде полагащата му се част, Увайзо подметна:

— Намури силен, Намури безстрашен! — И поклати глава. — Това е добре!

Ала „добре“ съвсем не беше утешително за клетия пленник. Защото най-голяма чест за победителя канибал е да изяде сърцето на смел враг. От страхливците се гнусят.

След тези думи Увайзо се отпусна върху борда на кануто като другите, вече преварили го. И тозчас заспа.

Единствен, то се знае, не може да заспи Намури. Не беше тъй изморен като тях. Пък и зловещото очакване пред онова, което му се готвеше, не му даваше нито минута покой.

Лежеше с отворени очи. Сами се отваряха. Нямаха намерение за сън.

Така видя някакво размърдване в плетеницата на лианите над главата си. Или така му се стори?

Не, не му се бе сторило. Беше истински питон. Нашарен така, че да не се забележи, ако е неподвижен, сред шарената сянка, в която се бе разположил.

Беше огромен.

За човека не е опасен. Най-едрата му плячка са дървесните кенгура.

И все пак...

Надвисналата отгоре му змийска глава с трепкащо езиче вдъхваше в сърцето му ако не страх, то най-малкото вродената у всички примати погнуса от влечугите.

И той извика:

— Питон!

Увайзо вдигна глава. И без да се колебае, замахна с мачета си. Змийската глава, отсечена с един замах, цопна във водата. Тялото се замята конвулсивно, докато се изхлузи от клоните. Събудиха се всички. И скоро извлякоха обезглавеното тяло, което още продължаваше да потрепва, та го проснаха по дъното на второто кану.

— Хубав кай-кай! — цъкна с език Увайзо. И начаса заспа.

Тръгнаха на път, когато пак се стъмни.

Гребаха още една нощ.

Отново съмна. Но този път не спряха. Провирайки се под надвисналите зелени преспи в крайбрежието, лавирайки през тръстиките и въздушните корени, чак към обяд, в най-горещото, спряха на една плитчина. Скочиха във водата, вдигнаха на рамене лодките си и навлязоха в добре поддържана пътека, почти тунел в зеленината.

На Намури развързаха само краката, та да ходи сам. И то по средата, между двете лодки.

Мина дълго време, докато най-сетне между стъблата на проточените нагоре дървесни корони се провидя селото, разположено на малка поляна.

Преминаха по пътеката между градините, в които жените с дървени мотики прекопаваха земята. Най-отвън бяха саговите палми с високи кичести корони от големи перести листа. Под тях — бананите, а съвсем близо до колибите — стелещите се ластари на бататите, едрите листа с дълги дръжки на тарото и длановидните на маниоката.

Щом зърнаха задалата се върволица, всички захвърлиха сечивата си и с радостна глъчка се втурнаха насреща.

Викове, крясъци, детски плач — олелия.

Най-много се трупаха около Намури. Посягаха да го докоснат с ръце, бърбореха му нещо. Но какво ли?

И така, в тълпа навлязоха в селото.

Истинско село на някогашни канибали В средата висока постройка с достигащ до земята тръстиков покрив. Това е мъжкият дом, където е забранен достъпът на жените и момчетата, преди да са минали обряда за посвещаване в мъж. А отстрани — малките конични колиби на съпругите, от чиито върхове се източваше димът от огнищата.

Навсякъде сновяха мършави кучета, грухтяха свине, кълвяха нещо по земята кокошки.

Пред входа на мъжкия дом с вдигнат висок праг, та да не влизат животните и децата, стоеше магьосникът.

Само той можеше да стои в тъй високомерна поза.

Сух, мършав, накичен с човешки череп като с корона и с промушени през ушните му дупки изсушени змии, той беше прострял напред ръце и мълвеше през изпилените си зъби полугласни заклинания.

Увайзо изправи докарания пленник пред него.

И преведе на пиджин-инглиш въпроса му.

— Войн ли си?

— Бях. Сега не съм.

— Какво си сега?

— Шофьор.

Това занятие безсъмнено не беше известно на питащия, но той не даде да се разбере това.

Разглежда го дълго, от горе до долу и от долу до горе. После посочи с пръст.

Увайзо отведе Намури до една самотна колиба срещу мъжкия дом, явно току-що изплетена. Въведе го вътре и там развърза въжетата му.

— Ще стоиш тук! — рече той.

Намури отново зададе същия въпрос:

— Докога? И защо съм ви?

Без да отвърне, Увайзо излезе навън.

А Намури остана сам. Няма що, сви рамене и се отпусна върху рогозката на пода.

Изглежда, празникът, за който го тъкмяха, не беше дошъл. И дотогава щяха да го угояват. Друго обяснение нямаше.

Никой не можеше да му помогне.

Той вече беше безродник, духовете на прадедите бяха вдигнали ръце от него. А християнският бог, за който толкова му бяха говорили мисионерите, навярно не се грижеше особено за черните.

СМАЙВАЩАТА ВЕСТ

Лабораторията му беше снабдена с най-съвършена апаратура. Текущата му сметка в банката нямаше ограничения. При това назначените петима лаборанти бяха безупречни. Отлично подготвени и безукорно изпълнителни.

В никакъв случай не можеше да повярва, че някой от тях е допуснал каквато и да е грешка.

Оставаше отчайващият извод — несполуката се дължеше единствено на неговата некадърност.

На неговата неподготвеност и липса на въображение, на неспособността за логични предложения и заключения.

Мозъкът му сякаш вреше. Или по-право се въртеше на празни обороти като електронно-изчислителна машина, на която е поставена ирационална задача.

Беше работил паралелно — едновременно с трансплантирането на азотфиксиращия ген бе провеждал строго селекция за усилване на вирулентността на нужния му рекомбинантен вируид. Нали на това разчиташе — да постигне универсален преносител, способен да предизвика заразяването на всеки вид зелено растение. Или както го бе нарекъл за себе си — способен да предизвика взривоподобна панфития, проникване на вируида във всеки представител на земната флора, подобно на употребяваното в медицината название пандемия за хората или панзоотия за животните.

В съседната постройка бе организирано развъждането на различни насекоми вредители, на които разчиташе да пренесат произведения от него агент върху растенията. Беше избрал особено непридирчиви към гостоприемника цикади, листни въшки и други смучещи и гризеци насекоми.

Надяваше се, след като получи нужната рекомбинантна дезоксирибонуклеинова киселина, с тяхна помощ да я пръсне, най-първо на острова, а сетне — по всички континенти. И то веднага, без никакво бавене.

Надяваше се още нещо — че освен посредством насекоми и животни вируидът ще може да се разпространява и посредством дъжда и вятъра.

Надяваше се...

А както се оказа, трябваше да се примири с рухналата си надежда.

Трябваше! А не можеше!

Болеше! Толкова болеше!

Там нямаше проблеми, там, с разпространителите.

Лаборантът ентомолог беше изряден.

Проблемът оставаше във вируида, в манипулациите с неговия геном. В какво се състоеше силата му да унищожава хлоропластите, носителите на фотосинтезиращото багрило? И заместването му с жълтите и червени каротини и ксантофили, както при листопада.

В стаята влезе, както винаги безшумно, Ким Сен Ву, главният лаборант. Мургав кореец, възпитан и акуратен.

Сдържан както винаги, той застана мълчаливо до вратата.

И Георг Крумов го запитва:

— Кажете, Ким Сен?

Лаборантът само посочи с очи към вратата:

— Елате с мен!

Крумов го последва в съседната зала. И там кореецът посочи екрана на електронния микроскоп:

— Успях най-сетне да проследя пътя на вируида. Вижте и вие! Той заобикаля клетъчното ядро и прониква в самия хлоропласт. Там се свързва с ДНК на хлоропласта, а не на клетката.

Крумов се взря в трепкация, не особено ясен образ.

Наистина имаше нещо подобно.

Скоро след сливането на двете рибонуклеинови киселини започваше разрушаването на хлорофилните плочки в органоида на клетката хлоропласт.

Всички големи открития са прости. Би трябвало още по-рано да се сети за тази възможност. Как така забрави тъкмо хипотезата, че между растителната клетка и хлоропласта съществува истинска симбиоза, при която хлоропластът запазва собствената си ДНК? А тя е, която управлява производството на багрилото хлорофил.

Значи, натам трябваше да насочи вниманието си — към процесите, протичащи в самия хлоропласт.

И неволно си помисли: Ако случайно постигне нещо, успехът щеше да бъде приписан само на него, без никой да се интересува от подсказването на някакъв лаборант.

Несправедливо, безсъмнено!

При дадената нова насока мозъкът му заработи още по-трескаво. Мисълта му се изплъзна от устата му:

— Остава... Какво остава тогава?... Не можем ли да допуснем и това? Че азотфиксиращият ген измества гена, отговорен за фотосинтезата. Всъщност за нея отговаря не само един ген. В случая виновникът би трябвало да осъществява само едно звено от тази сложна реакция. Нали?

Ким Сен кимна одобрително. Той също умееше да мисли. Но не каза нищо. Остави шефа си да продължи:

— Един ген — един фермент. Това е азбучна истина! Значи...

Лаборантът продължаваше да мълчи.

— Значи изместваният ген отговаря само за една точно определена реакция. И то във връзка с образуването на хлорофила.

— То е цяла верига от реакции — осмели се да изкаже мнението си Ким Сен Ву.

— Да! — наведе глава ученият. — Верига... Но точно коя брънка от веригата?

Лаборантът присви азиатските си очи:

— Ясно, предстои ни още много чоплене!

Така го каза — „чоплене“. Другояче не би могло да се оприличи очакваното търсене на този мистериозен фактор.

Георг Крумов отпусна рамене. Като че ли целият се смали.

Отново беше почувствал върху иначе здравите си плещи тежестта на тази загадка, която продължаваше да се подиграва с всичките му знания и усилия.

Все пречки! Откак се помнеше. Наследствен неудачник! Както и баща му. Последен семестър в София. Но трябваше да емигрира. Политика. Помнеше горчивите му думи: „Политиката е атавизъм от битките за лидерство в маймунското стадо.“ От страна в страна — все като дърво без корен. Накрая — в Щатите. Но и там от такива учили-недоучили нямат нужда. Постъпва в авиацията — стрелец в

бомбардировач. Надява се с възнагражденията след всеки сполучлив полет да посъбере някой и друг долар, та да завърши образованието си. А то? Още при първия рейс японците свалят самолета му. Загиват всички. Единствен той оцелява. Скача през люка, преди горящият самолет да се блъсне в дърветата. Търкаля се из тревата с пламнал комбинезон, докато успее да го изгаси. Тръгва къде да е. Тежко ранен, сам, изоставен в джунглата. Напълно примирен. Накрая припада. Когато се съвестява, вижда, че се намира в папуаско село. А е слушал толкова ужасии за канибали и за ловци на глави. Не го изяждат. Напротив, излекуват го със своите първобитни церове. Остава сред тях дълго, от страх да не го намерят японците. Докато един ден пристига някакъв мисионер. И от него научава, че войната вече е свършила.

Тръгва с мисионера. Прехвърля се на континента.

Започва отново — стригач на вълна. Предприемач за стригане на върна. Докато накрая успява да основе сегашната си дребна търговска фирма.

Той внуши на сина си уважение към чернокождравия народ на острова. Наричаше ги „черните ангели“.

По-късно разбра, че така ги наричали и други спасени от тях летци.

Не прокопса бащата, не прокопса и синът.

Почти двадесет години бе чакал да покаже на какво е способен. С неугасимата си мечта, а всъщност, може би идея фикс на обикновен маниак да направи нещо велико. Може би, най-великото, което би се удало на обикновен смъртен — да коригира едно несъвършенство на природата, да получи от нея повече, отколкото тя е свикнала да дава.

Единственият му шанс в живота беше срещата с доктор Жан Суфло. Сякаш Провидението му го бе изпратило.

Като в приказките за Добрия вълшебник...

Той се сепна. Ким Сен бе излязъл от залата безшумно, деликатен както винаги.

Георг Крумов не успя да овладее раздражението си. Пусна му мухата и го заряза...

„Един ген — един фермент.“

Ген, който бива изхвърлян от трансплантирания ген. Нещо като „антагонисти“. Гени-антагонисти! А защо не?

Само че кой беше антагонист?

За образуването на хлорофила взимат участие много ферменти.
Кой от тях?

Можеше да започне от най-важния. Този, който свързва магнезиевия атом, стожера на хлорофилната молекула, с порфириновите съставки. Аналогично на желязния атом в хемоглобина на кръвта.

Тази идея заслужаваше да се провери въпреки изключителната ѝ сложност. Трябваше! Длъжен беше и пред собствената си съвест, и пред великодушното на доктор Суфло.

И после — да обезвреди антагонизма между двата гена.

Длъжен беше...

Внезапно в стаята влетя Ким Сен Ву. Наистина влетя. Георг друг път не го бе виждал така разстроен.

— Инспектор Колуел — почти пошепна той. — От полицията!

Георг вдигна рамене.

— Да заповяда!

Сякаш чакал само това съгласие, на вратата се почука и вътре влезе самият инспектор.

— Няма нужда да ви се представям. Помощникът ви вече ви осведоми.

Георг Крумов го покани да седне на стола срещу бюрото му.

— С какво мога да ви бъда полезен?

Инспекторът разпери ръце:

— Длъжен съм да ви задам няколко въпроса. Естествено, неприятни.

— Моля ви!

След кратко премисляне Колуел опита да придаде на гласа си най-доброжелателния тон:

— Кога за последен път се срещнахте с доктор Суфло? — И подчерта: — Разбира се, ако не е дискретно.

— Моля ви! — усмихна се Георг. — Това го знаят всички. Доктор Суфло е мой спонсор. Той финансира изследванията ми. Длъжен съм от време на време да му се отчитам.

— Значи?

— Бях при него вчера.

— А какво говорихте?

— Какво ли? — отново се усмихна запитаният. — Естествено, за моите експерименти. — И добави някак, стори му се, дори гузно: — Длъжен бях да го уведомя за неуспеха си.

— Какъв неуспех?

— Не искам да ви губя времето с моите тясно специални проблеми. Научната задача, която финансира доктор Суфло, е пред провал. И той трябваше да го знае. Да си направи сметка дали заслужава да хвърля парите си на вятъра.

Личеше си, инспекторът не беше особено доволен от отговора.

— Само на тази тема ли говорихте?

— Естествено! Ние нямаме други общи интереси. Доктор Суфло е обаятелен светски човек, път аз...

— Какво?

— Един съвсем невзрачен лабораторен плъх.

Така го нарече момичето, за което не можа да се ожени.

Инспектор Колуел замълча малко. Сетне заговори бавно, като не сваляше очи от учения:

— Слушайте, мистър Крумов! Държа толкова на този разговор с вас, понеже сте човекът, който последен е видял доктор Суфло жив.

Георг Крумов се сепна:

— Какво искате да кажете?

— Нещо неприятно! — сви устни инспекторът. — Веднага след вашето излизане той се е самоотровил с цианкалий.

— Не! — задъха се Крумов. — Това не може да бъде!

— Уви, така е! Той издъхна в ръцете ми. Тъкмо го бях арестувал.

Това вече надхвърляше всяка граница.

— Арестували сте го! Него? Защо?

Инспекторът почука с пръсти по бюрото:

— За какво биват арестувани хората? За престъпления.

— Престъпления!... Този изискан, благороден човек. Този... истински джентълмен.

— Уви, мистър! Понякога сред джентълмените има повече престъпници, отколкото сред дриплъвците под мостовете.

Георг все не можеше да приеме това:

— Но в какво го обвинявате? Един преуспяващ бизнесмен...

Колуел продължи да барабани с пръсти:

— Наследената от чичото мина е била само прикритие. Да отклони вниманието от истинския му бизнес. Престъпният му бизнес!

Георг наистина беше объркан съвсем:

— И все пак... Не мога да повярвам...

— Че и ние отначало не вярвахме. Но доказателствата се оказаха необорими. И трябваше да го арестувам. Но той ме превари. Отрови се.

— Че толкова сериозни ли са били престъпленията му?

— Може би, повече от това, за което сме уведомени.

Въпреки всичко, което бе чул, ученият все не можеше да го повярва:

— Но в какво впрочем го обвинявате? Него?

Гласът на инспектора доби нова метална нотка:

— Имайте предвид, че всеки, който е бил във връзка с покойника, е под подозрение. Затова ще ви съобщя някои факти, за да сте наясно в каква каша сте забъркан.

— Слушам!

— Малко късно се сетихме да го проучим по-основно. Той идва от Хаити. А сведенията оттам са двусмислени. Дори се споменава за някаква връзка с наркотрафика.

— И таз добра!

— Но изглежда, бързо се е отказал от това. Прекалено много внимание се отделя от световната общественост (и полицията!) на този бизнес. Понеже е достатъчно съобразителен, е прехвърлил усилията си в други области, които не са обект на особено любопитство. В дейности — на средата между почтените действия и престъплението.

— А именно?

— Може и да не сте чували. Но съществува и това. Доставка на жени от Югоизточна Азия привидно под най-благовиден предлог за съпруги на преситени от еманципираните си жени европейци. Които понякога се озовават из публичните домове. Прехвърляне на работници, все от същите райони, за задоволяване недостига от евтина работна ръка в плантации и мини навред по света. Естествено, срещу прилична комисионна, понякога надхвърляща печалбите от наркотиците. — И добави: — Също така контрабанда на археологични находки с особена ценност навред, от всички центрове на древните култури.

Георг Крумов мълчеше. Цял живот бе търпял разочарования. Та и сега ли?

Внезапно гласът на инспектора го стресна:

— Казах ви, всеки е под подозрение. Вие също. Затова ви моля да ми съобщите всичко, което е във връзка с изброените деяния. Пък и не само с тях. При евентуална вина от ваша страна, това ще бъде смекчаващо обстоятелство.

Ученият най-сетне се бе опомнил. Той скочи на крака.

— Не намирате ли, че вече прекалявате?

Стана и Колуел:

— Службата ми е такава, да не бъде деликатен. Аз ще ви оставя сега. Но знайте, че сте под наблюдение! И ако се сетите нещо, което може да ни интересува, обадете ми се! Разчитахме на неговите самопризнания, за да се доберем до цялата му организация. Защото със смъртта му постигнахме само едно — обезглавяването на бандата. Но тя е като Лернейската Хидра — на мястото на всяка отрязана глава израства нова. Затова ни е нужно да хванем тялото, а не само главата.

Той тръгна към вратата:

— Повтарям, нужни са ни сведения, каквито и да са, за структурата на организацията, за отделните ръководители и изпълнителите.

Веднага след излизането му в лабораторията влезе Ким Сен Ву.

— Чух заканата му! — рече той. — Искане да ви уплаши. Та в паниката си да предприемете нещо, което да му даде някаква нишка за издирването.

— Каква паника! — вдигна рамене Георг. — Защо паника? Та аз наистина нищо не знам. И да ви кажа, все още не мога да повярвам. Такъв джентълмен...

ЖИВИЯТ ТАЛИСМАН

Вече трети ден Намури живееше в селото на похитителите си, а все още не го бяха изяли. Напротив, чудеха се всячески как да му угодят. Оставили го бяха да спи сам в най-новата, най-чистата колиба. Предлагаха му най-вкусните си гозби. Ако откажеше питката от сагова палма, тогчас му предлагаха варени батати. Не останеше ли доволен от сладкия им вкус, поднасяха му върху бананов лист печена грудка от таро.

Толкова се стараеха да изпълнят всяка негова прищявка, че накрая му ставаше неудобно да ги разкарва. Затова ядеше всичко, което му предложеха. И риба, и раци, и охлюви, жаби, червеи, дървесни кенгура, кускус, плъхове, папагали.

Затова страшната мисъл не можеше да излезе от главата му — дали всичко това нямаше за цел да го угоят хубаво за подготвяното жертвоприношение? У папуасите духовете на прадедите остават най-доволни от човешко месо.

А имаше пълна свобода на движение. Ех, не съвсем. Всеки път, когато тръгнеше да излезе извън селото, все някой се намираше да го последва: мъж, жена, дори дете. Като сянка. Затова пък имаше достъп до всяко кътче в селото. Можеше да влиза в женските колиби. Но защо да влиза? Та той знаеше цялата вътрешна уредба. Огнище от няколко камъка, върху които ври нещо в глинено гърне, а пушекът излиза направо през покрива. В плетени кошници — останала още неизядена храна: я грудка от ямс или таро, я някой нахапан банан. Няма нужда от хамбари и складове. Храната е навън. Трябва ли ти плод или грудка — ето я градината до селото. Остава само да си го изровиш. Трябва ли ти дивеч — ето я джунглата. Остава само да го простреляш.

Затова няма хранителни запаси. По стените са окачени връзки раковини и пера, цели огърлици, обеци от бръмбари и раковини. Но не тъй пищни като мъжките украшения. Контета тук са само мъжете. Жените не могат да ги достигнат в гизденето. Всъщност това не е толкова за гиздене, повече за демонстрация на сила, да уплаши врага. И много връзки изсушени билки. Хем за подправки, хем за церове. Тук

много се разчита на свръхестествените сили. Да ги пази от лоши магии, от тавана пък виси белият череп на някой працядо. А някъде — и по два.

Върху пода са разпънати бамбукови нарове, където да се сместят за сън майката с дъщерите и още неизрасналите синове, ведно с отглежданите малки прасенца. И тук, както в цялата страна, ако умре женската свиня, някоя жена дойка приютява осиротелите прасенца. И ги кърми наравно със собствените рожби.

Прасетата бяха все едно членове на семейството. Посрещани с почит и уважение. И още нещо — знак за важност на стопанина. Както самият Намури с клечките по огърлицата си показваше колко прасета е притежавал, така и тези тук бяха нагледен израз на богатство редом с броя на раковините каури. До деня, когато дойдеше някой важен празник. Тогава според значимостта му и възможностите на празнуващите биваха заколвани десетки и стотици свине за няколкодневно пируване.

Какво съвпадение! И с него се отнасяха горе-долу като със свинете си — уважаваха ги до пиршеството!

Налагаше му се да бяга! На всяка цена!

А дотогава трябваше все някак да се залисва. Не можеше да стои така бездеен.

И продължаваше да обхожда колиба след колиба, опитвайки да завърже някакъв разговор. Но какъв разговор, като никой не разбираше нито неговия език, нито пиджин-инглиш? А Увайзо, единственият му преводач, беше изчезнал някъде.

Мъчеше се да запита нещо с жестове, но както изглежда, дори жестовете в различните племена бяха различни. Посрещаха го с вдигане на рамене.

Или пък се правеха, че не го разбират?

И все пак усещаше някаква тревога в държането им. Вече си даваше сметка за това.

Забелязал беше, че свинете им боледуват. Виждаше ги да се влачат обезсилени из праха, виждаше ги как се отпускаха на земята с разтреперани нозе или как въобще не искаха да излязат от бамбуковите си кочини, след като стопанките отместеха вратичките им.

Не виждаше умрелите, но беше сигурен, че мряха.

А за папуаса няма по-голяма загуба от смъртта на свинете. Загуби ли тях, все едно губи всичко: богатство и престиж.

Намури вече се усещаше съвсем здрав. Макар че все още покашляше от време на време.

Затова пък с неосъзната докрай тревога забелязваше как почваше да киха или да се секне силно някое дете или жена, или мъж. Също както беше започнала и неговата болест.

Единствени безгрижни като че ли бяха кокошките. Още щом им отвореха сутрин вратичката на плетените курници, те се разтичаха с кудкудякане на всички посоки да си търсят храна.

Кучетата пък все гледаха да се излегнат на сянка. А сянка — колкото щеш. Короните на казуариновите дървета покриваха цялото село.

Много-много не му се влизаше тъкмо в мъжкия дом.

За жени и чужденци той е табу.

Не и за него.

Най-голямата колиба в селото, запълнена от край до край с бамбукови нарове, където мъжете предпочитаха да си почиват подалеч от бърбривите жени. И където извършваха своите религиозни обреди пред поставените в дъното ѝ дървени образи на най-тачените прадеди, от които се зъбеха нанизаните върху им истински черепи.

И при радост, и при бедствие само от тях очакваха помощ.

Най-вече срещу черни магии.

Тук Намури видя и това, за което беше слушал — че най-войнствените племена строят особени мъжки хижи. Едните досущ наподобяващи женските, а другите като тази — с прокопан под земята тунел, който отвежда далеч в гората. Враговете, когато нападат изненадващо, се хвърлят най-първо върху мъжкия дом, да обезвредят мъжете. Затова при такова нападение бойците се измъкват по прохода и се озовават в тила на нападателите.

Умно — ако другите не знаят тази проста хитрост. Иначе целият този труд отива нахалост.

А в дъното, под статуите на дедите, беше клекнал магьосникът. Само го наблюдаваше и нещо беззвучно си мърмореше. Още при първата среща Намури бе усетил цялата враждебност в очите му, която всеки ден като че ли нарастваше. Сега направо го гледаше така, както крокодилът гледа набелязаната плячка.

Вдъхваше страх.

Къде беше Увайзо? Поне с един човек да размени някоя дума. А то така, като с безгласни животни...

А Увайзо не се връщаше.

Повече не можеше да издържи.

Затова още същата вечер, след като изяде поднесеното му блюдо от ехидна, торбест таралеж, Намури реши да стори намисленото.

Ехидната е деликатес. Ядат го само старите. Ако младите вкусят от нея, ще побелеят и косите, и брадите им.

А при папуасите белите коси не са на почит. Защото с възрастта те почти не побеляват. Оплешивяват, но не побеляват.

През отвора на колибата си видя как приготвят вечерята. Изглежда, така бяха правили и преди това. Чакали са го да си легне и тогава са приготвяли своето ядене.

Той беше виждал общото им огнище — изкопана дупка. Само толкова.

Покриха я с бананови листа. Сложиха върху им насечена на късове свиня, грудки батати и таро, наръсиха с някакви треви за подправки. И хвърлиха отгоре им нажежени до червено камъни от съседното огнище на открито. Наслагаха отгоре още няколко листа и ги засипаха с пръст. Само след половин час гозбата щеше да бъде готова.

Но гладните вече почваха да се струпват наоколо.

Само че не всичките. Личеше си, някои бяха останали в колибите. А и тези, които бяха излезли, подсмърчаха, кихаха, покашляха.

Тревогата в сърцето на Намури нарастваше.

Не можа да изчака повече. Приблужи до външния край на колибата си и се залови с колкото може по-малко шум да си проправя дупка в бамбуковата стена.

Мъчи се доста, ала накрая успя.

Провря се навън, надникна зад колибата.

Никой не го бе забелязал.

Безшумен като питон, той пролази до обграждащата селото джунгла. Едва там, стъпил на пътеката, що водеше към реката, се изправи и забърза.

Мислеше, че е запомнил пътя.

В това време плисна дъждът.

Обичайният дъжд.

Истински порой, все едно изляло се изведнъж езеро от небето.

Но за него — добре дошъл. Щеше да попречи за откриване на бягството, а откриеха ли го случайно — за преследването му.

Не спря. Дори затича, обливан от цели водопади, които връхлитаха от нависналите дървесни корони.

Прецапваше из локвите, подхлъзваше се често, падаше, пак ставаше. Но не спираше.

Не му беше ясно къде точно ще отиде. Знаеше само едно — че трябва да избяга от похитителите си. Че от тях не може да очаква нищо добро. За добро не се организира цяла ловна експедиция. С всички трудности и опасности.

Бягаше презглава. Пазеше се само от бодливите храсти и лиани.

Друга заплаха не очакваше. В тази земя има само три опасни същества. И на първо място — човекът. Човекът извън твоя род. Но сега в този дъжд никой не би тръгнал из гората. На второ — крокодилът. Той също не броди из гората. Стигат му реките и блатата. И на трето място — змиите. Отровните. Те пък почти не се срещат тук. В дълбоката сянка не се въдят никакви животни, с които могат да се хранят. Животните са горе, из короните. Там ги дебнат и техните врагове.

А сухоземните пиявици и кърлежите въобще не смяташе за опасни. Може ли да мине човек през джунглата, без да му се лепнат по няколко от тези дребни кръвопийци?

Добре, че москитите се бяха изпокрили на сушина. Та поне те да не му досаждат.

По едно време му се стори, че се е заблудил. И как да не се заблуди в този потоп? Затова се върна обратно. Взира се, опипва с крак пътеката, опипва и ограждащите я дънери.

Не, не се беше заблудил. Същата пътека.

Само дето загуби ценно време.

И се вцепени. Насреща си видя бледо сияние.

Ноцен дух?

Опомни се бързо. Никакъв дух. Обикновени светещи гъби.

И пак хукна.

Най-сетне водната напаст се поуспокои. Утихна съвсем, когато над главата му взе да просветва.

Тогава достигна реката.

И спря.

Ами сега?

Ако имаше лодка — добре. Но така.

Озърна се за някой дънер — няма. Само яки дървета, омотани с бодливи ротанги.

А не биваше да остане тук. Тези, от които бягаше, навярно скоро щяха да го догонят. Не може вече да не са открили изчезването му.

Нищо друго не може да му дойде на ума. Трябваше да преплува реката до другия бряг. И там да чака преминаването на някоя лодка. Какви ли щяха да бъдат лодкарите, тук враговете са повече от услужливите, но нямаше друг избор.

Нагази във водата. До коленете, до кръста, до гърдите.

И видя.

От отсрещния бряг се плъсна във водата огромно бронирано туловище. И тозчас изчезна под водата.

Едва сдържал вика си на ужас, Намури обърна назад. А как се бяга във вода?

Имал бе късмет. Успя да превари изплувалия крокодил.

Стъпи на твърда земя. И търти обратно по пътеката, за беда, следван по петите от настървеното чудовище.

Внезапно Намури се закова на място.

Насреща му бяха изскочили няколко папуаси начело с Увайзо.

Сега накъде? Отзад — крокодил! Отпред — не по-безопасните преследвачи.

Няколко чифта яки ръце се протегнаха, докопаха го, както се опитваше да се шумугне в бодливия гъсталак отстрани, и го помъкнаха обратно към селото.

Увайзо се приближи до него:

— Защо бяга Намури?

Задъханият от страх и преумора пленник отвърна през зъби:

— Искам да си ходя! Не ща при вас!

— Не! — отсече Увайзо. — Никъде няма да ходиш!

— Защо? Защо?

— Така казва пури-пури, магьосникът.

— Добре де, така казва! Но какво иска от мен?

Увайзо го изглежда недоумяващо:

— Ти си талисман!

— Какъв талисман? — изуми се Намури.

— Ей такъв! Да помогне, та да не мрат свинете.

Намури схващаше бързо. Целият живот на папуаса е низ от магии: едни добри, други лоши. Най-голямата им грижа е да се преборят с лошите магии. Затова са пури-пури, затова имат такава власт.

Той направи последен опит. Съзнаваше, че е безсмислен, но не можеше да се остави така, без никакъв опит за спасение:

— Увайзо видя. Свинете пак мрат. И с Намури, и без него.

— Ронг-ронг! — измърмори недоволно Увайзо на пиджин-инглиш. — Лошо, лошо! — И додаде: — Има и по-лошо! Дойде Намури — разболяха се хората.

Клетият пленник изведнъж осъзна зловещото значение на това. Магьосникът можеше да стовари цялата вина за новото бедствие върху него. Кое то донейде беше вярно, макар и не по негово желание. А вината при папуасите, дори по-малка от тази, се заплаща само по един начин...

Усети, че изстива цялото му тяло:

— А какво ще стане с мен?

Увайзо вдигна рамене:

— Пури-пури ще реши...

ЗОМБИ

Доктор Жан Суфло не беше умрял.

Дори не бе и помислял да умира.

И все пак като че ли би било по-добре да беше мъртъв. Защото това положение, в което се намираше, живот ли беше?

Все едно труп! Един мислещ труп!

С парализирани дясна ръка и крак, в инвалидна количка, макар и автоматизирана, и на всичкото отгоре — ням.

Чува, но не може да отговори.

Мислеше се по-силен, отколкото е бил. Мислеше, че е изучил до най-малката тънкост действието на отровата, а се оказа, че и тук се бе излъгал.

Не бе изчислил точно нужната доза. Толкова пъти я бе проверявал върху другите. И...

Научил бе всички подробности там, в родния остров, на Хаити. Роден в семейството на креоли, бе се възползвал от възможностите си да получи солидно образование.

Още от дете бе мечтал да прави добро. В католическия пансион бе обзет от неудържимия порив да се посвети на вярата. Да стане светец. Да прави само благодеяния на хората. С възмъжаването си предпочете другото. Стана лекар. Но все със същия порив — човеколюбието.

Помагаше, доколкото му позволяваха силите и познанията, на всекиго, който потърсеше помощта му. И с хонорар, и безплатно. На бедни и богати, на бели и черни.

Както винаги, и този път случайността тикна в ръцете му най-голямата му мощ. Нали това е модерният сега закон за неопределеността?

Точно пред неговата кола се сблъскаха два движещи се насреща автомобила. Той скочи и изтича на помощ.

Само единият беше пострадал сериозно. Силен, добре облечен, добре гледан негър.

В безсъзнание.

Доктор Суфло го прегледа набързо. И установи причината. При сблъсъка се бе пукнал черепът и една частица кост беше хлътнала навътре, беше притиснала мозъка.

Нямаше време да го извози до болница.

С тази рана човекът щеше да умре само след минута.

Опитният лекар взе веднага решението си.

Не разполагаше с хирургически инструменти. Затова му се наложи да използва джобното си ножче. Избърса го със спирт, срязва кожата, изчопли костицата и я нагласи на мястото ѝ. После превърза раната с бинт от санитарния си пакет. С помощта на останалите почти непострадали хора го натовари в колата си и с най-голяма скорост го откара в болницата.

На другия ден отиде да го види.

Намери го в пълно съзнание. Усмехнат, разговорлив.

Не можеше да изприказва благодарностите си. Лекарите му казали, че ако не е била онази примитивна намеса там, на мястото на катастрофата, ако не е бил доктор Суфло, той вече е щял да бъде покойник.

Така се създадоха връзките им. Почти приятелски.

Така, в тази дружба, вече излезлият от клиниката пациент постепенно посвети в своята тайна спасителя си.

Една удивителна мистерия, за която Жан Суфло само беше слушал, без да повярва, че е възможна.

Пренесена отдавна с чернокожите роби от далечната им африканска родина на новата им родина Хаити.

Доктор Суфло отначало съвсем не замисляше да приложи на дело новото си знание. Прекалено зловещо му изглеждаше, напълно противоречеше на лекарското му призвание.

Докато дойде обвинението.

Убеден беше, че всеки човек има право сам да определи деня и часа на смъртта си. Но повечето от колегите му отричаха евтаназията. Обвиниха го, че се бе вслушал в молбите на деветима безнадеждно болни да прекрати страданията им. А той само бе изпълнил желанията им. Сърцето му не можеше да понесе вида на излишно понасяните от тях болки и мъки.

Това провали кариерата му. Дори стана дума за съдебна отговорност. И доктор Суфло биде принуден да напусне родината си.

Запиля се в другия край на света, в Нова Гвинея.

Изборът му не беше съвсем случаен. На този остров живееше чичо му, собственик на мина.

Но и тук мекосърдечието промени начина му на мислене.

Промени живота му.

Намери го в един ужасен момент. При автомобилна катастрофа загинали жена му и двете му деца. Той направил опит да се самоубие. Но го измъкнали от смъртта. За негово нещастие. Племенникът го намери в това състояние на духа. Отчаян до полуда. Жан Суфло не можеше да понесе чуждата мъка. Трябваше да го изскубне от ноктите й. Но не с евтаназия! Не!

Тогава за първи път се сети за хаитянина.

Беше „виду“ — магьосник, владеещ и бялата, и черната магия.

Най-голямата му сила беше тази, която бе предал на Жан Суфло. Наричат я „зомби“ — тайната на мнимия мъртвец.

И племенникът реши да я приложи над чичо си, да го избави от непосилната болка.

Вместо обикновения чай му даде да изпие една чаша от питието на „виду“.

И само след час чичо му беше мъртъв. Истинска клинична смърт.

За да заблуди напълно познатите и полицията, Жан Суфло беше оставил до леглото му кутийка с цианкалий. След първия му опит за самоубийство всички приеха, че нещастникът бе направил и втори.

Погребаха го.

На третия ден наследникът му нае двама нехранимайковци и срещу богато за тях заплащане изкопа ковчега. В къщи приложи съживителните процедури. И наистина го съживи.

Но в особено състояние. Жив, но забравил цялото си минало.

Забравил всичко, забравил най-важното — мъката си.

Доктор Суфло му купи разкошна вила на съседния остров, където не го познаваха, и го остави да живее там. В лукс, безгрижен. С прекрасен плувен басейн, с прислуга, с възможности за приятни спортни забавления.

Забрава — това е то щастieto!

Заплати за полученото наследство с това, че му осигури забравата.

Направи го „зомби“ — жив мъртвец. Но щастлив.

Истинските „виду“ злоупотребяват с умението си. Те продават „живите мъртъвци“ като безволеви роби на плантации и мини.

А Жан Суфло беше превърнал един отчаян нещастник в безгрижен полумъртвец. Безгрижен като дете.

И другите, които „зомбифицира“, както казваха, трябваше да му благодарят. Алфонсо например спаси от електрическия стол, корееца — от отмъщението на измамен съпруг, италианеца — от вражеската мафия.

Винаги беше правил само добро, по-право, искаше да прави добро.

А с какво му отговори обществото?

С черната си неблагодарност.

С преследване, със заплахи от затвор, от смъртно наказание.

И той почна да го ненавижда.

В сърцето му се загнездваше змийчето на омразата.

И жаждата за мъст.

Беше мечтал да стане благодетел на човечеството, сега ламтеше за друго — отмъстител.

И щеше да го стори!

Трябваше да го стори!

Онзи наивен учен, който не можеше да допусне до какво оръжие се е добрал, щеше да му го даде направо в ръцете.

Суфло бе харчил парите си, за да постигне благополучие за хората. При неуспеха на Георг Крумов неговото откритие щеше да послужи за унищожението им.

Нямаше защо повече да се бави.

Тялото му беше останало напълно без сили, направо дрипа. Но нали разумът му бе на мястото си? Този разум щеше да докаже, че струва повече от най-силното тяло.

Сгреши. Всеки допуска грешка.

Неговата се оказа фатална. Уж беше проверил всичко, бе предвидил и най-дребната подробност, бе го моделирал на компютъра си от началото до края.

Уж беше проучил основно състава и пропорциите.

Особено главната съставка — тетродотоксинът, отровата, която предизвиква честите смъртни случаи в Япония след употребата на рибата фугу.

Тетродотоксинът предизвиква пълна парализа, която придава мъртвешки вид на жертвата. Тази парализа след време изчезва. Ала за беда не такъв се оказа случаят с доктор Жан Суфло. Неговата парализа остана, не пълна, за щастие, но все пак достатъчна да го прикове на легло и да го лиши от дар-слово.

Но нали го спаси от съда? И от онова, което щеше да последва.

Когато полицаите нахлуха във вилата му, той вече бе изпил „питието виду“. А на масичката, за да ги заблуди, беше оставил капсулката с цианкалия, без да се е докосвал до кристалчетата ѝ.

И успя.

А тайнственият Дик О'Нийл, на когото по телефона бе наредил да „подготви подходящо погребение“, беше Алфонсо, зомбифицираният му най-послушен, а се надяваше и най-верен помощник.

В изпълнение на това нареждане, Алфонсо го бе извадил от гроба след три дни и по дадените му преди това указания го бе възвърнал към истинския живот.

Всъщност полуистински.

Веднага го бе пренесъл със самолет отсреща, на континента. Бе му наел една усамотена вила, то се знае, на чуждо име. И го бе снабдил с всичко необходимо за живота на един инвалид.

Доктор Жан Суфло за местното общество и за властите вече представляваше оттеглил се от деловия свят нещастник, жертва на мозъчен инсулт вследствие на преумора.

Наистина предвидлив се оказа той. Защото цялото си имущество освен наследството от чичото беше прехвърлил на сегашното си име. Притежаваше всички необходими документи както за собственост, така и за самоличност, притежаваше и шифъра на банковата сметка.

И най-важното — запазил бе цялата си организация, в която и преди това не знаеха кой е шефът, тъй като получаваха само кодирани нареждания и планове за действия, а възнагражденията за свършената работа се превеждаха направо по чековите сметки.

Всъщност сътрудниците му не се интересуваха от друго — единствено от чековите сметки. Да растат, да не изтъняват.

И то при по-малка опасност. А анонимният им предишен шеф, както и сегашният, успяваха да им осигуряват тази сигурност.

Доктор Суфло доказваше и на дело, че наистина най-важното е разумът, заместил почти изцяло всички умения, които може да има човек със здраво тяло.

Цялата вила беше автоматизирана и роботизирана. Като се започне от управляемата му инвалидна количка, та се свърши с безупречното сервиране на храната, приспособено за обслужване само с лявата ръка.

Прислугата беше сведена до минимум, до тези хора, без които съвсем не можеше да мине един подобен дом.

Особено внимание бе отделено на охраната. На сложните алармени устройства и десетината добре въоръжени телохранители, които естествено не се числяха към организацията му, а за да не бъдат съмнение, бяха препоръчани от местните полицейски власти.

Това не правеше особено впечатление. Богат човек, пази се. Те другите, не толкова заслужаващи вниманието на престъпния свят, се бяха оградили с пазачи, та какво оставаше за такъв като него?

Когато реши, доктор Жан Суфло не се колебаеше повече.

Така и сега.

Натисна бутона на количката си и тя го отнесе до разговорния му компютър. Това беше хоби на покойния му чичо — да изобретява. По специалност електронен инженер, между другите си сполуки беше успял да създаде и този компютър, предназначен за неми хора. Като естествено никога не бе допускал, че той ще послужи така добре на племенника му.

Немият трябваше само да натрака на клавиатурата мисълта си и след сложна обработка в електроните схеми написаното се превръщаше в жива реч, предавана от вградения репродуктор.

С това устройство докторът общуваше с прислугата си. Но особено полезно се оказваше то при деловите му връзки. Като за целта го включваше към радиовидеофонния си апарат. От една страна, защото и без това не можеше да разговаря другояче, а от друга — да не бъде идентифициран гласът му при този метален тембър.

Убеден, че в стаята няма никой и че линията не е подслушвана, за която цел съществуваше специална анализираща апаратура, той набра номера на намиращия се на стотици километри отук Георг Крумов.

В слушалката прозвуча познатият глас:

— Георг Крумов слуша.

Суфло се позабави с въпроса си:

— Ще се учудите ли много, ако ви кажа, че говорите с доктор Жан Суфло?

И чу в слушалката някакво заекване, след което последва рязък отговор:

— Моля, не си правете такива груби шеги!

Суфло тозчас продължи. Да не би онзи отгатък да прекъсне.

— Вярно е, драги Крумов. Наистина говоря аз.

И пак същото:

— Престанете с черния си хумор! Имам достатъчно работа.

— Ами ако ви припомня нещо от последния ни диалог — рече докторът, — ще повярвате ли?

— То се знае, не! — отсече Крумов. — Доктор Суфло е мъртъв. Поне това знам. Бях на погребението му.

— Да, видях ви.

— От ковчегата ли?

— Естествено!

Слушалката затрептя от задъханото дишане на другия отсреща.

И Суфло добави:

— Потупах ви по рамото, помните ли? И ви казах: „Горе главата!“ А преди това: „Повтарям, вярвам напълно в успеха ви.“ И ви препоръчах да си починете няколко дни, например на плажа. После с нови сили на работа!

— Това е невъзможно! — изхриптя Крумов. — Вие сте подслушвали разговора ни. — И сякаш се досети: — О, разбирам! Вие сте от полицията. И ме провокирате. Дано научите нещо от мен. Навярно инспектор Колуел?

— Никакъв инспектор! А истинският Жан Суфло. И ви се обаждам не от онзи свят, а от този, нашия, на Земята. Само че по понятни причини не мога да кажа къде точно.

Крумов изглеждаше разколебан:

— Това съвсем не е вашият глас.

— Естествено! Това е механически. Все по същите разбираеми съображения.

Крумов отново си възвърна самоувереността:

— Това е изключено! Само не ми е ясно е каква цел разигравате тази зловеща сценка.

— В качеството си на човек, който финансира вашите проучвания.

— Вече никой не ги финансира. Доктор Суфло си отиде.

— А погледнахте ли в банката дали е закрыта сметката ви?

— Не!

— Тогава проверете! И ще видите, че съм ви поставил на разположение нови средства.

Крумов отново бе изгубил самообладание:

— Ако това е така, то защо...

— Защото очаквам от вас ново споразумение.

— Аз? С кого?

— Споразумение между Георг Крумов и доктор Жан Суфло. Който сега е известен под друго име. Но това няма значение.

Крумов заговори по-уверено:

— Знам, че не сте той. Но който и да сте, какво всъщност искате от мен? И с какво право?

— Затова, че сте ми задължен. И още затова, че ще ви възнаградя добре. Което ви е известно от досегашните ни отношения. — И добави друго: — Дори да не съм доктор Суфло, аз съм този, който продължава неговото дело. С всичките му права и задължения.

Крумов се сопна:

— В престъпленията ли?

— Ако наричате така моя бизнес...

— Ако е за вашия така наречен бизнес — заявявам го направо: отказвам всякакво сътрудничество!

— Трябва да чуете, а след това да вземете решението си!

— Нищо не искам да слушам! Дали сте Суфло, или друг като него, който и да сте, отказвам. Не участвувам в престъпления.

— А кое според вас е престъпление?

— Как кое? Всичко, което ми изброи инспектор Колуел.

— Например?

— Например наркобизнесът.

Металният глас не можеше да издаде предизвиканото огорчение, но смисълът му трябваше да бъде почувстван от събеседника:

— Знаете ли какво точно съм правил? Не, разбира се. Изкупувах листата от коката. Вие наричате това престъпление. А известно ли ви е какво се постига с това престъпление? Хиляди хора там горе, в Андите, където нищо друго не може да вирее освен коката, ме считат благодетел. Готови са живота си да жертват за мен. Защото аз им давах възможност да живеят. Единствената. Там нищо друго не вирее. Престанем ли да изкупуваме коката, те трябва или да измрат от глад, или да се изселят в градовете. И там да напълнят въшливите хавели.

— А наркоманите? — засече го Крумов.

— Наркоманите ли? Ако не им доставим нужните дози, ще полудеят или ще се самоубият. На производителите осигуряваме хляб, на консуматорите — блаженство.

— Убийствено блаженство!

— По-добре кратък живот, но щастлив, отколкото дълъг, но злочест.

Крумов явно не остана доволен от това обяснение. Затова опита да го засече:

— Ами търговията с жени от Азия?

— То не е търговия, то е все едно бюро за женитби. Сватосвам ги с европейци, които им осигуряват охолен живот.

— Всички ли?

— Не всички. Но и онези, които остават на улицата, са все пак по-добре, отколкото в родината си. Където са обречени на гладна смърт. Или пак на проституция, но по-ниско платена.

— Циничен сте, доктор Суфло! — Но се поправи: — Вие, който се представяте за него. А какво ще кажете за търговията с органи за присаждане?

— Аз не търгувам, аз посреднича. Има богаташ, който се нуждае от бъбрек за трансплантиране. А някъде на другия края на света — бедняк, който ще умре от глад, макар и с два бъбрека. И той с радост продава единия, за да заживее човешки с другия.

— А доставката на роби за плантацияте в Южна Америка, пък и другаде, в изумрудените мини, в каменоломните, в дърводобива?

— Същото, Крумов! Аз само коригирам недостатъците на трудовата борса. В едни страни — мизерстваща безработица, а в други — недостиг на работна ръка. Аз пренасям тази работна ръка където е нужна.

— Срещу богата комисионна, нали?

— Разбира се! Никой не дава нищо даром. Важното е, че са ми благодарни и едните, и другите.

— А контрабандата с археологични находки?

— Същото, драги Крумов! Съвсем същото! Правя добро на хората. А такива като вас ме оклеветяват по най-нечестен начин. Знаете ли кои са доставчиците ми? В Египет изсъхналите от глад фелахи претърсват гробниците, за които никой не се сеща, за да припечелят някоя лира. В Перу, Боливия, Чили — още по-бедни индианци. Защо да не се възползват и те от богатата на своите далечни прадеди?

Крумов не можеше да намери други думи. Бе смаян от порочната диалектика на събеседника си:

— Повтарям, вие сте циник!

— Аз съм благодетел, драги Крумов! Навред посрещат моите хора с обич и благодарност. Не слушайте полицаите! Те си създават престъпления, за да си осигурят работа с разкриването им.

— Това вече надхвърля всяка граница!

— Не, това е естествената логика на нещата. Щом съществуват — значи има нужда от тяхното съществуване. — И промени темата: — По тези въпроси може да дискутираме и друг път. Сега...

— Какво сега?

— Сега — моето предложение!

— Какво? Пак ли престъпление, което е благодеяние?

Суфло помълча малко и след това решително изтрака върху клавиатурата предложението си:

— Преустановете по-нататъшните проучвания!

— Защо?

— Излишни са. И ми предайте както рекомбинантния вируид, така и цялата документация за получаването му!

Сега пък Крумов замълча. Но отново отсече решително:

— Не мога! То не бива да попадне в други ръце!

— Защо?

— Защото е страшна, зловеща заплаха. По-страшна от чума. Затова я държа в касата си, никой да не се добере до нея.

Суфло, с металния глас на компютъра, натърти:

— Замислил съм нещо. Нещо грандиозно. Несравнимо с нищо друго на този свят. Предлагам ви половината от това, което ще получа срещу него.

— Не, не! Само това не!

— Представяте ли си какво значи половината? Става дума не за милиони, а за десетки, стотици милиарди.

Крумов почти изкрещя:

— Не разбрахте ли, че няма цена, срещу която да си позволя това. Все едно да изпусна злия дух от бутилката. — И повтори: — По-страшно от чума! Та какво е чумата? Драскотина, която човечеството като цяло дори не усеща.

— Тъкмо затова го искам, защото знам какво представлява. Нали ми обяснихте всичко за него?

Крумов само повтаряше:

— Не го давам! Не го давам!

Суфло сви здравето си рамо. Друго не му оставаше:

— Иначе сам ще си го взема. Без да ви дам нищо в замяна.

При тази заплаха Георг Крумов се поколеба. Но тозчас добави:

— Няма да ви оставя! Ще ви издам на полицията!

— Ха! — прокълтя с металния си тон компютърът. — Какво ще кажете на полицията? Че доктор Суфло ви се е обадил, така ли? За да станете за смях, че общувате с духове. Ха, ха!

И докато другият отсреща мълчеше, смазан от думите му, Суфло повтори предложението си:

— Съгласен ли сте? Да станете милиардер?

— Не, не!

— Тогава не ми остава друго, освен да си го взема сам! — Изтрака последната дума: — Съжалявам!

И затвори телефона.

ЖЕРТВОПРИНОШЕНИЕТО

Захвърлиха го в същата колиба. Само че този път без никакво уважение. Омотан с въжета от ръцете до краката. Захвърлиха го, все едно непотребен вързоп.

И го оставиха сам.

Намури вече не се съмняваше — всичко това не предвещаваше нищо добро.

Никой не се отнася така с тачен гост.

Всъщност той не искаше от тях почит, искаше само едно — свобода.

А те тъкмо от това го бяха лишили.

Не се съмняваше — така се връзва само враг. А всеки враг у папуасите може да очаква една-единствена участ.

Знаеше какъв отговор ще получи, ала въпреки това искаше да попита. С друг не можеше да разговаря. Само с Увайзо.

И той почна да вика. Нали устата му не беше запушена.

— Увайзо! Увайзо! Увайзо!

Най-сетне повиканият се появи на входа.

Намури едва го изчака да влезе, и го посрещна с най-важния въпрос:

— Какво ще правите с мен?

Увайзо се поколеба.

— Пури-пури ще каже.

— Защо ме вързахте?

Увайзо пак позабави отговора си:

— Да не бягаш.

Намури трябваше най-сетне да издума всичко, което бе премислял:

— Кажи защо ме отвлякохте? Защо ме гонихте? Защо ме вързахте?

Увайзо:

— Така трябва! Така казва пури-пури. Да не мрат прасетата, трябва талисман. Ето талисман — Намури!

— Ама прасетата пак мрат.

— Да, мрат. И не само те. Нощес умряха едно дете и един старец. Намури вече не се съмняваше в ориста си. Млъкна примирен.

А Увайзо се доизказа:

— Намури направи лоша магия. Направи хората болни. Да мрат като прасетата.

— Увайзо, ти знаеш, че това не е вярно.

— Пури-пури казва така.

Значи е вярно.

И тръгна да излиза. Намури го спря:

— Къде беше досега, Увайзо?

— Подготвих празненството за момчетата — отвърна той. — Да станат мъже. — После добави тъжно: — Сега няма празненство. Няма прасета за ядене. Няма здрави момчета за изпитание. Целият род печален.

Повече не се обърна. Излезе.

Намури всъщност нямаше за какво повече да го пита. Всичко беше толкова ясно.

Не биваше да се надява на милост.

Няма по-тежка вина от тази — черна магия.

Той беше папуас. И го знаеше. Но и като папуас не биваше да издаде страха, който бе сковал сърцето му. Можеше да понесе несправедливата им омраза, не можеше да понесе презрението.

Ако покажеше малодушие.

Нали затова всеки младеж преминава през най-жестоките изпитания, за да докаже, че е непоколебим.

Той — също.

Спомняше си го, като че ли е било вчера. А как да не го помни?

Първото изпитание беше сам, с усукана остра трева, да си пробие дупка в хрущялната преграда на носа, където се пъхат бамбукови клечки, перата и другите украшения.

После го накараха да натика през хранопровода си прегънатата на две жилава пръчка, докато стигне стомаха и почне да повръща слюз и кръв.

А накрая, вече съвсем обезсилен, трябваше да премине през тълпата от жени, които го удряха с каквото им попадне: тояги, камъни, копачки.

Оцеля. Който не издържи, по-добре. Родът не се нуждае от страхливи или хилави мъже.

Селото беше притихнало. Нямаше я обичайната гълчава. Не дигаха врява децата, не излайваха кучетата, не кудкудякаха кокошките. Само глухи стонове. Стенеха умиращите прасета; стенеха, бълнуваха в треската си заболелите хора.

А извън селото джунглата продължаваше своя живот, сякаш нищо не е станало. Призивно къткаха гълъби, като зли духове се кикотеха птици носорози, програкваха хрипливо райски птици, надвикваха се оглушително папагали.

Джунглата не се интересуваше от мъките на болните хора и от страха на обречения.

Когато късчето небе, което прозираше през отвора на колибата, взе да почервенява, вътре влязоха трима души начело с магьосника. И мълчаливо, без да издадат ни звук, подчинени само на безмълвните му знаци, намацаха пленника си с бяла глина. От главата до петите.

И излязоха. Пак го оставиха сам.

Мракът отново заля света. Причерня и светлият доскоро отвор на колибата. Други шумове взеха да долитат от гората. Записукаха кускуси, заврещяха тръгнали на лов за плодове летящи кучета, изфуча дървесно кенгуро, захапало пърхаща в ужас птичка, закрякаха дървесни жаби, заскърцаха щурци, зажузаха бръмбари, досадно записукаха москити, като че ли в колибата повече, отколкото навън.

Всяко зло за добро! Той се усмихна горчиво. Бялата глина, цветът на смъртта, поне го предпазваше от техните ужилвания. А в селото, от колибите продължаваха да се носят мъчителните стонове на мятащите се в огън нещастници.

Намури лежеше, скован от въжетата. И мислеше, мислеше. Макар и напълно уверен, че няма никаква полза от това мислене. Че трябва да затъпее, ако иска да остане мъж. Поне да се покаже пред убийците си като мъж.

Бяла глина! Цветът на смъртта!

Така намазват осъдените на смърт.

Вече нямаше никакво съмнение.

Щяха да го убият, щяха да го изядат, за да омилостивят злите сили. Разгневените духове искат човешка жертва.

Кой можеше да му помогне?

Само не и човек!

Кой?

Духовете на прадедите ли?

Ами че те отдавна са му обърнали гръб. Не го смятат за свой потомък. Целият свят, всичко, което става в него, е подчинено на свръхестествените сили. С огромна власт, но безлична, без име, без образ. Някакво излъчване — манна от духовете на прадедите. Оттам идва и доброто, и злото.

Те искат жертвоприношение. А как да ги омилостиви той така, вързан, като нямаше ни прасе, ни кокошка дори?

Не, не биваше да очаква помощ от тях!

Тогава?

Защо не от Христос? Нали бе ходил на училище при мисионерите, които го научиха да чете? И които непрекъснато му втълпяваха вярата във всемогъщия Бог.

А той още там, без да се издава, не можеше да повярва в басните им. Щом като е толкова всемогъщ, защо се е оставил да го убият?

Той себе си не успял да опази, та другите ли?

В тази борба между старите вярвания и натрапваната нова религия неусетно се зараждаше нещо средно. Няма защо да се боиш от смъртта. Защото всички умрели папуаси ще възкръснат и на небето ще получат бяла кожа. А белите хора наоколо всъщност са възкръснали папуаси. Затова богатствата са в техни ръце, затова цялата власт е в техни ръце. Знаят някаква магия.

Но къде да намеря сега бял човек, та да помогне с мощната си магия?

В такива убийствено мъчителни мисли изкара нощта.

На разсъмване пред колибата му се струпаха малцината жители, които все още се държаха на крака. Двамина влязоха при него и го развързаха, след което го изтикаха навън, като го подпираха под мишниците, докато се размърдат скованите му от обездвижването крака.

Сред тълпата от въоръжени с лъкове мъже и жени с тояги се беше изпъчил магьосникът, пури-пури, още по-тържествено нагизден. Наметнат с кожа от питон, със забучени в отворите на черепа върху главата му черни пера от казуар, бели — от какаду, и пьстри — от

райска птица. В плетения му пояс от тънки лиани беше окачен бамбуков нож, а в ръката си държеше ритуалния дървен тризъбец.

Тризъбецът служи само за човешко месо.

Пури-пури каза нещо и посочи с ръка напред.

Барабанът забумтя. Барабан от сагово дърво с изстъргана вътрешност, върху който беше опъната кожа от варан.

Множеството заприглася монотонно с хрипливи, носови гласове.

И пое по пътеката. Пак към реката.

Поведоха и осъдения в средата на процесията, точно зад магьосника.

Все така — с бумтежа на барабана и зловещия припев на тълпата.

Слънцето вече се бе издигнало високо, когато се измъкнаха от зеления тунел в джунглата.

Насреща блесна реката, оградена с двете нависнали стени от листа. Лилии, тръстики, пандануси, палми, евкалипти — всичко омотано с лиани, роголистна папрат, епифити, нацъфтели орхидеи. Така че под тях едва се провиждаше решетката от разкривените въздушни и кокилести корени.

Подплашени от хората, се разлетяха безредно пеликани, фламинга, жерави, патици, змиешийки. Зацамбуркаха във водата жаби, изхлузиха се от брега и заплуваха големи и малки водни змии и костенурки.

Изправиха Намури до самия бряг с гръб към реката. А насреща му се разположи в полукръг настръхналият замълчал кортеж. Отпред — мъжете с дългите лъкове, отзад жените, още по-освирепели от тях.

До замръзналия като статуя магьосник застана Увайзо.

— Намури! — рече той. — Ти знаеш какво те очаква.

Намури вирна глава.

— Не знам!

— Осъден си. За лошата магия. Който прави лоша магия, умира. Знаеш ли?

— Знам.

— Законът на прадедите нарежда. За лоша магия — Намури да умре. И народът на Увайзо да го направи каи-каи.

Намури беше папуас. Беше някогашен воин. Беше минал през обряда на инициацията.

И се изпъчи.

— Добре! Какво чакате?

Увайзо се обърна към пури-пури. Размениха някакви думи.

После продължи:

— Белите не дават да правим каи-каи хора. Хващат. Вкарват в каменни колиби с железни пръти на вратите. Хранят добре, не искат да работиш. Само че не пускат да излезеш. Трябва да стоиш там, докато те решат. Тяхна магия.

Така беше, белите бяха забранили човекоядството. Под каквато и да е форма. Наказваха със затвор.

От кашлиците на околните думите не се чуваха добре. Затова Увайзо надигна глас:

— Тогава пури-пури реши друго. Понякога така са правили и прадедите.

И посочи с пръст реката:

— Изпитание!

Намури го гледаше неразбиращ.

— Намури ще влезе във водата! Ще премине по брода до другия бряг! Ако не е виновен, ще стигне дотам. И може да си ходи.

Пак замълча, обърна се към магьосника в очакване на новата му заповед.

И като видя рязко вдигната му ръка, извиси заповедно глас:

— Тръгвай! Изпитанието започва!

Намури все не можеше да разбере този странен обрат на събитията. И стоеше като вкопан в земята. Какво ли означаваше това?

— Тръгвай! — повтори Увайзо. — Иначе...

Не се доизказа. Беше ясно какво ще последва. Мъжете поставиха стрелите, опънаха докрай тетивите.

Намури продължаваше да се колебае. Нали тъкмо тук предната вечер го нападна големият крокодил?

Но нямаше какво да стори. Забелязваше, че пури-пури всеки миг може да даде заповедта си за стрелба. Затова се обърна безмълвно (убеден, че всякаква молба за милост е излишна) и нагази. До глезените, до коленете, до пояса.

Наистина беше брод. Дълбочината остана все такава.

И той продължи все по-самоуверено.

Още десетина крачки.

И изведнъж усети как пясъкът под нозете му почва да се свлича, подронван от течението.

И додето се усети, се озова във вира, който започваше след плитчината.

Естествено, не се уплаши. За разлика от съплеменниците си той умееше да плува.

И заплува.

За кратко само обърна глава към изостаналия зад него бряг. И мерна стъписаните там папуаси, останали с отворени уста при вида на това чудо — човек да не потъне в дълбокото.

Изглежда, бяха забравили лъковете и стрелите.

Намури продължи да плува към отсрещния бряг, като преценяваше само къде е по-удобно да излезе, на по-достъпно място, неоплетено толкова гъсто от плетеницата на корените.

Вече си бе избрал подходяща тясна пясъчна площадка, от която почваше някакъв нисък проход през зеленината. Може би, пътека на горски свини.

Как го чу?

От останалия зад него бряг Увайзо викаше с все гърло:

— Пук-пук! Крокодил! Пук-пук!

Като че ли сърцето му се преметна.

Намури се извърна назад.

И видя.

Подире му пореха речната повърхност четири едри брадавици: две ноздри отпред и две вторачени очи зад тях.

Обезумял от ужас, той размаха лудо ръце.

А не можеше да се сдържи да не погледне още веднъж.

Знаеше, човек не може да избяга от крокодила. Във водата. Наистина го настигаше. И уверен вече в сполуката си, беше подал глава над водата.

Каква глава! Какво главище!

Покрито с рогови плочи като напечена тиня.

А мордата му? Сякаш се усмихваше. Някаква тъпа, зловеща усмивка.

Почти до него!

Не, нямаше надежда за спасение!

Толкова...

Проклятието на пури-пури го бе настигнало.

МНИМИТЕ ПОЛИЦАИ

Едва прекъснал разговора с доктор Жан Суфло, Георг Крумов набра телефонния номер на инспектор Колуел.

— Обръщам се към вас — рече той, — с молба.

— Кажете! Кажете!

— Преди няколко минути бях заплашен по телефона от доктор Жан Суфло...

— Какво? Какво?

— Така се представи. Коеето, естествено, не е истина. Някой друг се подвизава под негово име.

— И какво поиска?

— Да му продам създадения от мен вируид, носителя на азотфиксиращия ген.

— Колко ви предлага? Крумов дори се усмихна:

— Може и да е луд. Обещава ми...

— Колко?

— Десетки милиарди долари.

Онзи отсреща подметна иронично:

— А отде ще ги намери? Десетки милиарди... — Колуел се върна към началото: — Възможно ли е да е Суфло?

— Как ще е възможно? Нали и вие, и аз бяхме на погребението му? И все пак — повтори дума по дума последния ни разговор.

Инспекторът премисляше на глас:

— А кой присъстваше тогава на срещата ви?

— Никой.

— Значи друг е подслушвал зад някоя врата. Или пък — със скрит микрофон. И сега блъфира от негово име.

Крумов подметна смутен:

— Не съм убеден, че блъфира. Смятам, че има достатъчно сведения за откритието ми. И за възможностите му.

— В смисъл?

— За тероризъм!

Тази идея му хрумна в момента.

— С моя вируид, ясно, няма да се подобри изхранването на човечеството. Но може...

— Какво може?

— Да се унищожи! Пръсне ли се заразата, ще загинат всички фотосинтезиращи организми. А това значи — гибел от глад не само на човечеството, а на цялата земна фауна.

Колуел постави нов въпрос. Може би професионален навик:

— Споделяли ли сте с друг резултатите от изследванията си?

— С никого! Освен с доктор Суфло.

Инспекторът изпъшка:

— Пак Суфло! А не е ли възможно...

— Какво?

— Наистина да е жив.

— Я оставете!

Но Колуел се колебаеше:

— Разказите за „възкресения от мъртвите“ изобилстват във всички митове, легенди, религии.

Крумов възрази:

— Никой сериозен човек, камо ли умен, няма да приеме тази възможност.

Но инспекторът продължаваше да разсъждава гласно:

— Ами индийските факири? Документално е потвърдено, че могат да прекарват заровени в земята в подобно на анабиоза състояние дни наред, та дори седмици.

— То е анабиоза, не клинична смърт.

Инспекторът сякаш не чу възражението му:

— Направих грешка! Погребахме го без аутопсия. Само на доверие. Че бе умрял пред очите ми. И — цианкалийт. — И изведнъж се върна към прекия въпрос: — Всъщност щяхте да ме молите за нещо? Пък аз ще искам разрешение за ексхумация на гроба му.

Георг Крумов, вече без никакво колебание, каза:

— Моля ви да ми осигурите надеждна охрана! А вируида и документацията да поставите в сейфовете на банката!

Колуел потвърди:

— Няма съмнение, че това се налага! Дали е Суфло, или друг, няма значение. И двамата са достатъчно умни и достатъчно

безскрупулни, за да не им отдадем нужното внимание. — И отсече: — Изпращам ви веднага исканите хора! Чакайте ги!

Крумов затвори телефона с въздишка на облекчение. Трябваше отдавна да направи това. Но както и да е. По-добре късно, отколкото никога.

Можеше да си отдъхне спокоен, че никой няма да злоупотреби с неговия неуспех, който за другото може да се окаже най-големият шанс в живота.

Само след минута се позвъни. И Ким Сен Ву влезе в кабинета.

Този път с напълно спокоен, дори безстрастен глас, съобщи:

— Търси ви полиция.

— Да влязат! — нареди Крумов.

И си помисли: Каква експедитивност! Просто да не повярваш!

Само след минута лаборантът ги въведе.

Петима полицаи.

Началникът им козирува и се представи:

— Лейтенант Вернер! По нареждане на инспектор Колуел.

Крумов вече можеше да си отдъхне.

— Какво ще правим сега? — запита той усмихнат.

Лейтенантът отвърна кратко:

— Най-първо ще отнесем вируида и документацията в банката.

Георг веднага отключи желязната каса-криостат и подаде на полицаия, който бе протегнал ръцете си, добре опакования пакет. А папката с работния дневник и другата документация предаде на втория полицаи.

— Сега да вървим! Нямам търпение да ги видя на сигурно място!

— По-сигурно от това няма! — отвърна лейтенантът.

Крумов не усети никаква нотка в отговора му.

Тръгна след двамата. Излезе на улицата. Там те се качиха на една кола с още трима полицаи.

Лейтенант Вернер му посочи решително другата.

— Аз искам с... — поколеба се Крумов.

Вернер отвърна решително:

— Нека охраната бъде по-сигурна! А ние с вас — в следващата!

Смутен, неуверен, ученият седна до шофьора. Зад него — лейтенантът и останалите двама полицаи.

Потеглиха.

Но още след първото кръстовище, в суматохата при изчакването на зелената светлина, първата кола изчезна.

Крумов усети някакво безпокойство. Безпокойството му се усили, когато разбра, че не пътува към банката, а в обратна посока.

И се обърна към седналия зад него лейтенант:

— Ама накъде?

И усети опряното в тила си дуло.

— Стой мирно! Я викнеш, я мръднеш...

Стори му се, че ще полудее от струпалите се в главата му безредни мисли: възмущение, страх, угризения, самообвинения.

Такъв глупак! Да се остави толкова лесно да го измамат!

Цял живот — все така! Само глупости!

И чу воя на полицейската сирена.

Шофьорът натисна педала за газ. Автомобилът сякаш подскочи, втурна се бясно напред. С риск да се блъсне във всяка кола, която не му отстъпваше предимство.

Гонитбата продължи, може би, няколко минути, но на Георг те се сториха безкрайни.

Моторът на бандитите се оказа по-моцнен. Изпревари.

Излязоха извън града и се отклониха в някакъв страничен път.

После спряха на една неширока поляна, сред която стоеше готов за излитане хеликоптер с вече засилващи оборотите витла.

Похитителите му го изтикаха от колата и го вмъкнаха насила в самолета, все така с насочени пистолети.

Пропелерът зафуча, зави оглушително.

Когато полицейският автомобил достигна до тях, машината вече се бе вдигнала във въздуха и се бе устремила на юг, към гористите хълмове.

А то хълмове ли бяха, или разлюляно зелено море с гигантски, безредно нагънати вълни, каквито наподобяваха хаотично редуващите се долини и хълмове. Вълна подир вълна, надигащи се все по-нагоре, за да достигнат изникналите пред тях скалисти върхове, над които повлечените отгоре им мъгли приличаха на разбиваща се кипнала бяла пяна. А зад тях, около оплетените хребети, подобни на циклопски гребени от сапфир, рубин и аметист, се виеха подобните на изтърбушени памучни бали облачни кълба.

Сред бухналата зеленина, всъщност неописуема мозайка, преливаща във всички цветове на дъгата: зелено, жълто, виолетово, червено, се появяваха като странни острови, хлътнали надолу, обратно на здравия разум, папуаски селца сред малките им обработваеми полета.

Все подобни една на друга — в средата мъжкият дом, а отстрани — женските колиби, от чиито палмови покриви се издигаха тънки струйки дим, наподобили ги на миниатюрни димящи вулканчета.

Едва сега Крумов успя да заговори с мнимия полицаи:

— Какво става?

Лейтенант Вернер отвърна доколкото можеше тихо при воя на витлото:

— Бъдете спокоен! Нищо лошо няма да ви се случи!

— Но какво искате от мен?

— Не съм упълномощен да ви дам обяснение. Казано ми е само да ви отведа невредим.

— Къде?

— Ще видите. При удобства, на каквито, вярвам, не сте свикнали.

Крумов извиси глас:

— Аз не искам удобства. Искам си откритието! Десет години труд!

Не получи отговор. Пилотът се обърна и посочи назад:

— Алфонсо, преследват ни!

Значи, това беше истинското му име — Алфонсо? Крумов трябваше да го запомни! Можеше да му потрябва някога.

Изви и той глава. И видя как друг хеликоптер ги догонваше.

Щом като казваха, че ги преследва — значи, беше полицейски.

Пилотът наведе лоста. Пропелерът зарева още по-оглушително. И се втурна стремглаво напред, доближил земята, почти докосвайки върховете на горските великани.

Листатите клони се размятаха, брулени от струята на витлото, подобно на разпенената диря след отминал скутер.

Разхвърчаха се подплашени гълъби, папагали, райски птици, летящи кучета, пеперуди, едри цикади, тромави бръмбари.

Пилотът пак се обърна:

— По радиото ми заповядват да ги последвам.

— Нека си заповядват! — извика Алфонсо.

Само след минута край кабината просветна светлата диря на сигналната ракета.

Това беше последното предупреждение. Алфонсо изкрещя на съучастника си, който стоеше до отворения люк:

— Стреляй!

Бандитът се наведе навън и изпразни пълнителя на автомата си към преследвачите. Не улучи.

— Негодник! — изруга го главатарят. — Дай на мен!

И се пригответи да заеме неговото място със своя автомат.

Не успя.

Насреща им неочаквано се вдигна, сякаш избухна, цял облак от едри скакалци. Машината се врязва в тях. Витлото зарева още по-оглушително от плътната им маса, която го облепи.

Размазана каша се свлече надолу, по стъклата. Ослепи и пътниците, и пилота.

Алфонсо се наведе съвсем извън люка. Оръжието му затрака. Всъщност звукът не се чу. Заискриха само огънчетата, които излитаха от дулото.

В следния миг стана нещо.

Никой не разбра какво.

Само зърнаха през люка как се разхвърчаха като трески някакви отломъци.

Пилотът изкрещя:

— Строшиха пропелера!

Изгубила подемната си сила, машината пропадна надолу.

Зелената бездна се надигаше заплашително.

Корпусът се гмурна в нея, като се блъскаше в препречените клони и лиани, а опашното му витло смилаше като силажорезачка гъстата шума.

Трясък, вой, човешки писъци.

От клон на клон машината се свличаше надолу, премяташе се, смачкана още горе, с изпотрошени прозорци и разкъсана обшивка.

Висока беше гората. А земята — далече долу.

Ето, праметна се на гръб. И Георг Крумов излетя от люка подир Алфонсо, малко преди хеликоптерът да се блъсне в подобния на кула евкалиптов ствол.

ЗЛОВЕЩА ЗАПЛАХА

Доктор Жан Суфло не хвърляше думите си на вятъра. Казал бе на Георг Крумов, че ще му отнеме изобретението. И му го отне.

Той беше подготвил малко преди това целия план за действие. И за преобличането на хората му в полицейски униформи, и за начина, по който ще проникнат в лабораторията и по който ще получат без съпротива ключа на криостатната каса.

Наложило му се бе да избърза, понеже Крумов също бе избързал с обаждането си на инспектор Колуел.

А бе разбрал това от Ким Сен Ву, който бе подслушал този разговор. И начаса се бе обадил по другия телефон където трябва.

Защото Ким Сен Ву също така беше негов човек. И него беше превърнал в зомби, като по този начин го бе направил послушен като кученце.

Нима щеше да дава така нахалост парите си за някакви си научни изследвания, ако нямаше свое ухо и око на самото място?

Естествено, не той го бе препоръчал на учения. Да не буди никакви съмнения. Препоръката бе дошла от самия университет, където докторът също имаше „сътрудници“.

Затова ускори акцията. И превари полицията. Превари я само с няколко минути, но достатъчни операцията да завърши сполучливо.

Нямаше сведения за хеликоптера. Какво бе станало с Георг Крумов, с Алфонсо и помощниците му?

Всъщност това не беше толкова важно сега, когато втората група бе успяла напълно необезпокоявана да отнесе безценния си трофей на определеното място.

Всяка цел се постига с жертви. А тази цел беше тъй велика, че заслужаваше много по-големи жертви. А не някакви си „оперативни работници“ и един учен, който впрочем повече не му беше нужен.

Вече беше организиран целия механизъм за производството на вируида. И на разносителите му: всевъзможни цикади, листни въшки, бръмбари.

Разбира се, на достатъчно отдалечени места, съвсем независими едни от други, та да не будят никакво съмнение.

А когато нужният му заразен материал бъдеше произведен в достатъчно количество, той щеше да сглоби цялата схема. И да я пусне в действие.

Никой освен него не биваше да знае нито какво замисля, нито как ще го осъществи. Само той!

И Георг Крумов!

Но той или бе загинал, ако се бе случило непоправимото с хеликоптера, или, ако бе оцелял — щеше да бъде изолиран напълно в отдалечена планинска вила, както бе казал Алфонсо, с пълни удобства: и за живот, и за научна работа.

При едно-единствено условие — никаква връзка с останалия свят!

Ако ли пък и това не помогнеше — Суфло разполагаше с още по-сигурен метод. Зомби!

Слушалката в ухото му избръмча тихо.

Суфло включи видеото. И на екрана се появи образът на Клаудио, един от агентите му.

— Слушам — изтрака докторът върху клавиатурата.

Клаудио заговори, без да вижда шефа си. Видеовръзката беше еднопосочна. Така трябваше да бъде, за пълна анонимност. Подчинените не бива да познават кой стои над тях.

— Заловили са платно на Павел.

Но между движението на устните му и думите в слушалката нямаше съгласуваност. Кое то беше естествено. Говорещият компютър-радиовидеофон разполагаше със схема-дешифратор. Събеседникът предава пред своя микрофон с шифър, а сложните електронни устройства на приемателя дешифрират неговото донесение.

Суфло размисли за секунда:

— Ликвидирайте фирмата!

Онзи отгатък отвърна:

— Разбрах!

Разговорът приключи.

Суфло ползваше двоен шифър. Единият — за радиовълните, другият — за неговия приемник, чиито думи той дешифрираше

мислено за себе си. Повторно, защото в случая ставаше дума за нещо сериозно, проблем, с който се бе заловил самият Интерпол.

Доктор Суфло бе разширил обхвата на „благотворителността“ си. Бе навлязъл в една област, която обещавахе неограничени възможности.

Според него двадесетият век беше „Векът на снобите“. Новобогаташи и парвенюта бързаха да задоволят чувството си за важност с колекции от творби на живописиста. Нямаха представа какво купуват. Достатъчно беше търгащите на картини да обявят стоката си за изключителна. Наистина те бяха твърде ловки. Суфло направо им се възхищаваше как могат да представят като шедьоври на световното изкуство най-уродливи платна.

То всъщност вече не беше изкуство, а бизнес, и то в най-порочната му форма.

Цените на картини, които никой нормален човек не би окачил в стаята си, за да не се стряска, когато се събуди от сън, достигаха баснословни граници.

По-вярно — без граници. Защото изкусно организирани търгове с подставени участници още на следния ден удвояваха веднъж достигнатата цена.

И така, тази дейност от задоволяване на естетическите нужди на хората се превръщаше в нещо като финансова борса.

Грях щеше да бъде, ако опитният Суфло не се възползваше от тази конюнктура. Не че имаше нужда от нови капитали, повече заради удоволствието от играта.

Прикован към количката, обездвижен, привидно напълно беззащитен, по този начин той задоволяваше нуждата си от динамика. Не физическа, а психическа.

Организиран бе мощно предприятие с клонове в много страни за фалшифициране на превъзнасяните от изкуствоведите, разбира се, добре платени от уредниците на търговете, творби. Тези, които най се търсят и за които снобите са готови да дадат всяка цена.

Даже получени по не дотам позволен начин.

А това беше една от гаранциите, че няма да се оплачат дори ако бъде открита измамата.

Суфло наистина беше благодетел. В случая — също. Беше наел стотина иначе даровити, но неуспели художници, които прерисуваха до

съвършенство дадените им оригинали.

В действителност в много случаи работата им не беше тъй трудна. Защото напоследък се търсеха не толкова платната на старите майстори, прекалено мъчни за подражание, колкото цапаниците (за себе си Суфло не можеше да ги нарече другояче) на разните му там модернисти, авангардисти, кубисти, пунктуалисти и не знам още какви.

Творби, от които човечеството би трябвало да се възмути, че така го виждат въпросните творци. Сбор от изроди. От чудовищни химери с разместени очи, носове, гърди.

Клаудио му бе съобщил, че е заловена една фалшификация на картина от Пабло Пикасо.

А Суфло му бе наредил да бъде унищожено цялото ателие. За да не попадне в ръцете на полицията търсената нишка за добирание до централата на организацията.

Какво струваше едно ателие!

А художниците щяха да бъдат пръснати веднага по други ателиета. И то на разстояние десетки хиляди километра.

Срещу още по-богато обезщетение.

И с тази си дейност той пак се явяваше благодетел. Даваше възможност за човешки живот на толкова даровити хора, а в същото време задоволяваше суетното чувство на още повече хора, че са притежатели на уникали, с което също така ги правеше щастливи.

Той, който даваше, без да е получил нищо в замяна от това общество.

Нещо повече — преследваха го като звяр.

Той тръсна глава.

Повече нямаше да позволи! Щеше да им покаже силата си!

Да се откупят за жестокостта си: за гоненията, за осакатяването му, което го сполетя в опита му да им се изплъзне.

Проклетници!

Вече държеше в ръцете си отмъстителното оръжие!

Възмездие!

Тяхна беше вината, че от доброжелател щеше да се превърне в унищожител.

Щом не може светец, тогава — демон!

Той превключи компютъра си и се свърза с далечния си секретар, който естествено не познаваше работодателя си.

И му издиктува:

— Ще препишете текста, който чуете, в няколко екземпляра! До генералния секретар на ООН и до президентите на страните в Съвета за сигурност.

Онзи оттатък неволно се изпусна:

— Охоо!

— Не искам коментари! — срязва го Суфло. — А записвайте!

— Извинете!

Суфло продължи, вече съвсем безстрастно:

— Уважаеми господине! Притежавам мощно оръжие, с което съм в състояние да унищожа не само цялото човечество, но и живота въобще върху планетата. Обръщам се към вас с предложение ООН да ми предаде сто милиарда долара в брой и да ми осигури публично заявление, че срещу мен няма да бъдат предявявани никакви съдебни обвинения. Ако това не бъде изпълнено, ще се видя принуден да изпълня закана си. Очаквам съгласието ви, съобщено чрез централните радиостанции на страната ви. След това ще бъдат уточнени каналите, по които ще стане размяната на оръжието срещу определената сума.

И приключи:

— Толкова!

— А подпис?

— Няма нужда! Те трябва да знаят, че освен мен никой друг не би посмял да отправя такова предизвикателство.

— А как... — започна секретарят.

— Ще го изпратите чрез радиограма, предадена от подвижна радиостанция. За предпазване от евентуални пеленгатори. Толкова!

След което въздъхна дълбоко.

Беше сложил край на колебанията. Макар че обикновено не се колебаеше много. Обаче случаят беше сложен, много по-важен от всичко, що бе предприемал досега.

Той хвана с ръка пилота на количката си и тя го понесе към изхода на кабинета му. Задвижена от електронния лъч на апарата за телеуправление, вратата сама се отвори.

Количката прекося няколко зали и коридори, след което, все така през автоматично действащите врати, влезе в гаража.

Електронният лъч на пилота даде заповедта си. И вратата на бронирания му автомобил се отвори, след което се спусна подемно устройство. То повдигна количката и я нагласи върху мястото на шофьора.

Тозчас на задната седалка заеха местата си двамата телохранители. И в брониран автомобил има нужда от телохранители.

Доктор Суфло постави здравия си крак върху педала за газ. С него можеше да задейства и крачната спирачка. Единствената му ръка пък хвана лоста за управление. И като натискаше съответните бутони, той запали мотора, освободи съединителя, даде на първа скорост и потегли. Посоката се управляваше както в хеликоптер с движения в различни посоки на командния лост.

Колата излезе на улицата и с бясна скорост се понесе извън града. Това беше едно от предпазните средства — никой да не знае, дори прислугата му, кога ще напусне вилата. Та да не му бъде устроена някаква засада.

Не разчиташе особено на бронята. При сегашните взривни устройства, към които и той при крайна необходимост прибегваше.

Осемдесет-деветдесет-сто-сто и двадесет-сто и петдесет километра.

Опияняваше се от скоростта.

Инвалид, казвате! А това? Такава скорост!

Човекът — това е неговият мозък. Останалото представляват инсталациите, които осигуряват неговото съществуване. Какво от това, че неговата биологична инсталация беше повредена? Ето, кибернетиката му я заместваше! И обслужваше мозъка му — неговия изключителен мозък.

С който можеше да покори света. Да стане най-богатия човек!

Или да го унищожи!

Всичко зависеше от управниците.

Ако откажеха, щяха да премахнат и останалите колебания у него. Щяха да му развържат ръцете да изпълни замисъла си.

Мозъкът все още не можеше да създаде живот. Но можеше да го унищожи...

СИЛАТА НА СЛУЧАЙНОСТТА

Когато излетя през люка на катастрофиралия хеликоптер, Георг Крумов успя да си помисли само: „Край!“

Затова се слия — потресен, невярващ, — когато усети, че се блъсна в някаква плетеница от лиани, все едно спасителна пожарникарска мрежа, която притъпи удара, подметна го малко нагоре, пак го посрещна, докато накрая се успокои.

Въртолетът продължаваше да се сгромолясва надолу, като се блъскаше в клоните и лианите, докато се стовари върху земята. И тозчас избухна в пламъци.

Тези, които бяха останали вътре, дори ако не бяха загинали от удара, щяха да изгорят живи в тази бензинова клада.

Потрепера.

Но дали неговата участ беше по-завидна?

Той се озърна.

Отвред го обгръщаше гъста зелена шума с най-различна форма, оттенъци и големина. И китки от пъстри цветове. А най-вече орхидеи. Сякаш накацали пеперуди.

Само по това се различаваха. Истинските пеперуди прехвърчаха от цвят на цвят, а тези, по-разкошните — стояха неподвижни.

Той трепна.

Отгоре му връхлетя нещо. Птица ли беше?

Няма такава птица. Две зелени крила, зад които — още две златисти, с размах почти цял фут.

Да, и това беше пеперуда. Най-голямата. Няма европейско име. Латинското е Орнитоптера парадизеа. Толкова рядка! И толкова търсена не само от контрабандисти, ами и от учени за техните музеи.

Бе имал късмета да я види не забодена на карфица, ами сред природата.

Късмет!

Устните му се сгърчиха в кисела гримаса.

Късмет щеше да бъде, ако я беше срещнал долу, а не тук, оплетен от лианите, увиснал като маймуна на височина тридесет-четиридесет

метра над земята.

Ех, де да беше маймуна! Тогава лесно щеше да се спусне долу.

А сега? Чувствуваше се като факир върху легло с пирони. А може би факирът е по-добре. Леглото му е на твърда земя, а не някъде към върховете на дърветата. И не се люлее.

То се знае, не можеше да остане тук, в тази люлка, все едно руло бодлива тел.

Трябваше някакси да слезе долу!

Трябваше!

Залови се да проучва близката околност.

И трепна в ненадейно избликнала надежда. На два метра от него висеше здрава ротангова лиана. Наричат я „дьяволско въже“ заради бодлите. Но те са повече по върха ѝ.

Дали щеше да го удържи?

Как няма? Та нали от нея правят плетените столове?

Георг запълзя, все едно тромав паяк по паяжината си. А тази мрежа, проклетата, не спираше да се люлее под него застрашително.

Всъщност какво ти застрашително, направо ужасяващо.

Кой ли еквилибрист би се задържал върху тази неустойчива подпора на такава височина?

Но щом като няма друг изход...

Вкопчвайки се като хамелеон за достигнатите вейки, разкрасен като парашутист, та да заеме по-голяма площ от мрежата, за повече стабилност, той най-сетне, а кога ли беше това, се дотътра до целта.

Хвана се с две ръце за ротанга, притисна и коленете си към него, след което бавно почна да се свлича надолу, като се мъчеше да не поглежда какво има под краката му.

Никога не би могъл да отговори колко време се бе спускал.

Минути ли, часове ли, или цяла вечност.

Най-сетне стъпи върху меката настилка от шума и мъхове.

И се просна по очи, грохнал от умора, с треперещи мускули по цялото тяло, с ожулени до кръв длани. Не бе намерил сили да се обърне по гръб.

Но скоро си даде сметка. Пламтящата машина бе запалила и евкалипта. Огънят се разгаряше.

Затова се надигна с последни сили.

По-право запълзя на четири крака. По-далеч от пожара.

Защото в кабината вече почваха да пукат експлодиращите бойни припаси на бандитите.

По-далеч! По-далеч!

Така, както пълзеше, ръката му докосна нещо гладко и студено.

Погледна. Автоматичен пистолет, навярно изпаднал от хеликоптера. Отдръпна ръката. Но се сети навреме. Можеше да му потрябва. Така, както беше — сам, съвсем безпомощен във враждебната джунгла. Грабна го. И продължи да отстъпва.

Вече можеше да спре. И той спря. Излегна се.

Похитителите му навярно бяха загинали.

Беше свободен.

Но заплашителна свобода.

Как щеше да се измъкне оттук? Още първите европейци са нарекли острова „Дяволска земя“.

Сега той изпитваше същото чувство с всичките си сетива.

Наоколо му се извишаваха право нагоре, към високия горски покрив, чудовищни колони от червени, черни, зелени, сиви и бели стволове, окичени с огромни гъби, същински стрехи. Евкалипти, палми, кротони, железни дървета, фикуси и какви ли не. Навързани едно към друго с фантастичните серпентини на безбройните лиани, някои от които наподобили досущ сплетени питони.

Из дебелината настилка от гниеци листа и опадали плодове, бухнали мъхове и безобразни гъби изпълзяха цели легиони сухоземни пиявици.

И той трябваше мигновено да скочи на крака.

В джунглата не се сяда — така гласи първата заповед. Или пиявици, или змии, или мравки, или паяци.

Малко преди катастрофата беше видял къде се вие реката.

Струваше му се, че е запомнил посоката ѝ.

И пое решително нататък.

Оказа се, че е улучил. Скоро високият листен покрив почна да се спуска надолу, докато накрая легна върху земята. Същински зелен потоп. Някаква бухнала стена от омотани една в друга палми, папрати, евкалипти, бамбук, орхидеи, диви лози — цисус.

Със зеленината бяха слезли и животните. Разбягаха се уплашени кускуси и дървесни кенгура, заподскачаха от клон на клон торбести катерици.

Ето, размятал яките си крака, хукна да се спасява през шубрака синеглав казуар, разтърсил перушина, повече подобен на птица-таралеж.

Георг тръгна подире му. Досетил се беше навреме. Казуарът като него не може да пробие плътния листак. Нужен му е някакъв проход.

И го намери. Нисък, тесен, бодлив. Но — проходим.

Тръгна по него наведен, някъде дори по колене.

Напреде му се разпълзяваха едри плъхове. Изфуча глиган, но предпочете и той да избяга. Завря се в някаква хралупа торбест таралеж-ехидна.

Целта му беше реката.

И той се залови да търси пролука към нея.

Докато я търсеше, видя огромен гушер, който бе настръхнал, прегърбен, с изправен гребен върху гърба, в напразен опит да го уплаши. И като разбра, че трикът му не минава, светкавично се шмугна в шубрака, та подплаши беседковата птица, танцуваща пред построената си колиба, сред натрупаните камъчета, раковинки, кокалчета — все богатства, с които опитваше да прелъсти избраницата си.

Над главата му изкряка сърдито райска птица.

Погледна нагоре.

Такава красота! Раят в Ада!

И през мрежата на панданусовите кокили зърна искрящата речна повърхност.

Като че ли сега осъзна положението, в което беше изпаднал. Съвсем сам, в местност, която не познаваше, както не познаваше въобще гората, защото беше само един обикновен лабораторен учен, а не пътешественик.

Но знаеше, джунглата е страшна не със зверовете и змиите си. Страшна е с глада си. И безбройните болести. И москитите, които се виеха край него като парлив облак. Сякаш дишаше москити, а не въздух.

Добре де, достигна реката.

А после?

Какво ще прави? Няма лодка. А на чужда помощ не се осланяше. Най-много да минат някои туземци. Но те не винаги са приятелски

настроени. Дори и да не са човекоядци, надали биха си дали труд да спасяват някакъв си белокож?

И все пак — друго не му оставаше.

Запровира се през жилавата плетеница.

Накрая излезе на тясна брегова ивица, застлана с напукани глинести плочи.

Най-първо чу крясъците на много хора. После ги видя на отсрещния бряг. Подскачаха, крещяха, размахваха ръце.

Тогава зърна и плуващия насреща му човек.

И следващия го по петите крокодил.

Нямаше време за размисляне.

Той вдигна пистолета и с едно натискане изпразни пълнителя му.

Не беше добър стрелец. Този път за щастие улучи. Точно между очите.

Страшното влечуго само трепна и бавно потъна.

Намури допляска до брега. Изпълзя по колене върху тинята. И се просна изнемоощал от преживяното върху тинестите плочи. Задъхан.

Георг приклепна до него.

— Ранен ли си?

— Не! — отвърна папуасът. — Само уплашен.

И се извъртя, та седна.

— Ей! — той изтръска мократа си глава. — Страшно! Много страшно!

Георг го гледаше въпросително:

— Какво търсиш във водата? Нали знаеш, че има крокодили?

— Знам! — въздъхна Намури. — Те ме накараха.

И посочи с очи към отсрещния бряг. Но там вече нямаше никой. Уплашени от шума и от вероятното наказание, което щеше да последва заради постъпката им, всички бяха побегнали обратно към селото си.

Намури дообясни:

— Тъй каза пури-пури. Намури да мине през брода! Ако не е виновен, ще мине.

Крумов подразбра нещо. Слушал бе и той за тукашните нрави. Не току-така от толкова време живееше на острова.

Седна до него.

И когато помисли, че папуасът вече си е отдъхнал, постави въпроса, който интересуваше него.

— Можеш ли да ме заведеш надолу по реката?

— Къде?

— До брега! Където и да е!

— Мога! Ама трябва лодка.

Георг се усмихна тъжно:

— С лодка и сам мога.

В този миг се чу воят на преминал отгоре вертолет.

Крумов скочи, размаха ръце.

Напразно. Машината отмина, без да го забележи.

Решението само се роди в главата му.

Обратно! При разбития самолет. Него търсят онези отгоре.

Затова трябваше да се върне там! И то веднага! Преди спасителите.

Той се обърна към Намури:

— Ти какво ще правиш? Ще отидеш ли при своите?

— Те не са мои. Те са чуждо племе.

Георг разбра. Затова са го натирили сред крокодилите.

И рече:

— Тръгвай с мен! Сега аз ще те водя.

И наистина го поведе по пресните си следи. По-трудното се оказа, когато излязоха от покрайнината и поеха към вътрешността, между извиващите се, сякаш все еднакви, дървесни стволове.

Този път Георг се оправяше по отделните пропуквания на последните патрони в гаснещото пожарище.

Най-сетне го доближиха. Машината представляваше купчина смачкано обгорено желязо. Изгорял бе и евкалиптът, който бе понесъл удара при падането. За щастие съседите му стояха незасегнати. Влагата се бе оказала достатъчна да загаси огъня.

Хеликоптерът мина още веднъж над главите им.

Крумов дори не се опита да даде някакъв знак. От воя на витлата никой нямаше да чуе вика му. А през гъстия листен слой над главите им нищо не се виждаше.

Логиката му подсказваше, че полицаите, а беше почти сигурен, че са те, няма да си отидат, докато не разберат докрай какво е станало с бандитите и жертвата им.

Седна на петдесетина крачки от развалините. За всеки случай по-далеч, по-далеч от някой случайно закъснял с избухването си патрон.

Накара и Намури да седне до него. И да чака.

Хеликоптерът пак премина. И пак се върна нататък, откъдето бе дошъл.

Скоро се дочу човешка глъчка.

Идваха.

За всеки случай Георг придърпа папуаса зад близкото дърво. И надзърна оттам.

Смяташе, че е полицията. Но отде да знаеш...

Видя ги, като преминаваха през гигантската колонада. Озъртащи се на всички посоки, стиснали автоматите в ръце.

Бояха се и те. Навярно очакваха засада от бандитите.

Тогава Георг позна водача им — самият инспектор Колуел.

Не се стърпя. Изтича нататък. Посрещна ги.

— Насам! Насам!

Нямаха време да се поздравят, да се здрависат.

Инспекторът тозчас постави въпроса си:

— А онези?

— Навярно са загинали.

Но полицаят не си бе свършил работата.

— Длъжен съм да проверя! Да съм сигурен!

Огледът не трая дълго. Всичко беше ясно.

Откриха само три трупа, тъй обезобразени, че не можеше да се познае чии са.

— Колко бяха? — запита Колуел.

Крумов отвърна:

— Пилотът! И тримата бандити.

— Тогава къде е четвъртият? И кой ли е той?

Ученият се сети.

— Може да е Алфонсо. Той излетя от люка преди мен!

— Алфонсо! — замисли се инспекторът. — Отде го знам? Ще трябва, като се върнем, да преровя архивите!

Обикаляха дълго, въртяха се наоколо, дано открият трупа му, вираха се дори нагоре, към високите дървесни корони.

Не го намериха.

— Навярно съвсем се е овъглил — допусна полицаят. — И вдигна рамене: — Можем да се прибираме!

Тогава се сети:

— А откритието ви? А документацията?

Георг Крумов въздъхна покрусен:

— Отмъкнаха ги! Мен натикаха в хеликоптера, а вируида и книжата отнесоха някъде с другия автомобил.

Инспекторът го изгледа с окръглени очи:

— Значи... Докато сме гонили вас, те...

Преглътна мъчително:

— Добре пипат! Голяма работа ни предстои още.

И обезсърчен ги поведе към чакащия хеликоптер.

— Непосилна задача...

ИЗПЪЛНЕНАТА ЗАКАНА

Доктор Жан Суфло се смяташе, и то с право, за напълно уравновесен човек. Умееше да чака, умееше да се владее дори при съвсем безнадеждно положение. И затова винаги бе постигал всяка своя цел — направо с къртовско търпение, с изумително самообладание. Дебнеше като паяк дни и нощи, седмици, месеци поред, докато дочакваше най-сгодния момент.

А сега беше изгубил пословичното си хладнокръвие. Повече не можеше да се владее.

Затова в обхваналата го раздразнителност, престанал да се съдържа, бе излязъл с роботизираната си кола да се поразее из околността.

Асфалтената лента се хлъзгаше стремглаво под съскащите колела. Крайпътните знаци и палми сякаш връхлитаха насреща му, но мигновено отскачаха встрани и изоставаха светкавично назад.

Вляво се надигаше гората. Надясно — отвъд белия коралов плаж, искреше изумруденото море и мятеше върху брега накъдрените си запенени тръпки.

Бе наредил на телохранителите си да не го придружават този път. Предпочиташе да бъде сам, сам да изживее задавящата го гневна възбуда.

Нито Организацията на обединените нации, нито президентите на държавите от Съвета за сигурност бяха отговорили на ултиматума му. Дори не бяха дали и намек за това, че са получили радиограмите му, че са ги прочели, че са се замислили поне над тях.

Пълно мълчание! Убийствено пренебрежително мълчание!

Това му се случваше за пръв път.

Бе им изпратил и втора радиограма със същото съдържание. С още по-решителна заплаха.

Пак — никакъв отзвук!

А толкова много разчиташе на това. На тези милиарди.

Не ги искаше заради себе си. Той имаше достатъчно, предостатъчно за собствените си нужди.

Един мозък на инвалид, почти без тяло! Колко му са материалните потребности?

За него са само умствените наслади, постиженията на разума.

За философите — най-висшето блаженство!

А за него — философско примирение.

Милиардите му бяха нужни за друго. За хората, за човечеството.

Не беше доволен от добрините, които им правеше досега. Облагодетелстваше, спасяваше направо от гладна смърт стотици, хиляди, десетки хиляди хора.

Но какво представляваха те сред милионите, сред милиардите тънещи в затъпяваща мизерия човешки същества?

Всички говорят за безбожното неравенство между Севера и Юга. Между преситените чревоугодници от развитите северни народи и хронически гладуващите, изгубили човешкия си образ несретници от недоразвитите южни страни.

Със своите милиони, че колко бяха те, той не успя да създаде друг поминък на индианците от Андите, та да не отглеждат преследваната от всички правителства кока; или на бирманците и тайландците — та да не сеят опиумен мак; или на браконьерите — та да не изтребват редките животни; на жените и мъжете от този прокълнат Юг — та да не се продават из публичните домове или да изгниват из робските плантации и подобните на Ада мини.

Ей за това му бяха нужни милиардите, които бе поискал този път — не за себе си, а да ги вложи в икономиката на тези прокълнати страни, да им осигури донейде сносни човешки условия за живот.

Само за доброто на хората!

А онези!

Дори не смятат за нужно да му отговарят.

Че какво ги интересува тях човешкото страдание? Нали те благоденстват, нещо повече — мрат от болестите на преяждането. Ала не се отказват. Продължават да се тъпчат. Преситени, безразлични към бедстващите.

Мечтата му, най-великата му мечта рухваше. Топеше се, изчезваше.

Колата набираше скорост, стрелката на спидометъра бързо пъплеше наляво. Целият корпус се тресеше, подскачаше, сякаш всеки миг щеше да литне.

Или да се блъсне в някоя от крайпътните кокосови палми.

Вятърът свиреше като сирена през отворените прозорци и в огънатата назад антена.

Сякаш беше полудял.

Вече нямаше цел в живота — какъв смисъл тогава да се пази?

Беше пуснал с пълна сила и радиоапарата си.

С неговия звук да заглуши рева на мотора и бумтежа на каросерията.

Внезапно той се заслуша.

Музиката беше спряла. И дикторът беше почнал да чете новините от популярната рубрика „Куриози“.

Първото съобщение се отнасяше за раждането на някакво изродче — коте с крила. Като повърхностно се изказваше предположението, че то може да се дължи на радиацията от авария в атомна електроцентрала.

Второто...

Доктор Суфло се заслуша. Кракът му отпусна педала. Моторът позаглъхна. Скоростта взе да намалява.

Нима така?

От мембраната говорителят продължаваше да чете с безстрастен глас:

— В канцелариите на Организацията на обединените нации са постъпвали какви ли не петиции, резолюции, меморандуми, ултиматуми и прочие, и прочие. Като се почне от настоявания пред Съвета за сигурност да спре нечия агресия, до молба за гражданство в самата ООН. Но това, което става през последните седмици, е надминало всяка граница на въображението. Някакъв маниак с двукратна радиограма поставя ултиматум до Съвета да му бъдат изплатени сто милиарда долара, в противен случай щял да унищожи живота на Земята. И тъй като Организацията разполага с необходимите специалисти, които с насмешка потвърждават, че тази заплаха е изпълнима теоретически, никой не е сметнал за нужно да дава отговор на подобно заплашване. Светът е преживял безброй катаклизми, а животът продължава да се развива, без дори да е почувствал тяхното въздействие. Дори нещо повече — като че ли това въздействие е било положително, като че е благоприятствало

еволюцията. В канцеларията се надяват, че такива заплахи ще продължат да постъпват и да ги развеселяват.

Доктор Жан Суфло беше почервенял. От гняв. И обида.

Един рязък отказ не би го засегнал така. Но подобно пренебрежение...

Някакъв маниак!

Маниак ли е този, който е в състояние да изпълни закана си?

Дали те не са манаците — манази на безгрижието? Затъпели в самоувереността си, в чувството си за всемогъщество. Тесногръди всезнайковци!

Да се гаврят с него! С този, чиято мощ не предполагат дори!

Мечтаеше да прави добро. А се оказа, че светът не иска добро. Светът не заслужава добро.

Жесток, бездушен, неблагодарен свят!

Наистина не заслужава повече да съществува!

Не заслужава!

Още на първото кръстовище обърна и полетя обратно към дома си. Вкара колата в хангара, подемното устройство спусна количката му на пода. После тя го пренесе с възможната си бързина до кабинета му. Спря пред бюрото с неразделния суперкомпютър.

Дето се казва, недочакал я да спре, той затрака с пръсти по клавиатурата.

— Слушате ли? Слушате ли?

Далечният секретар отговори в слушалката:

— На ваше разположение!

Суфло се мъчеше да приведе в ред мислите си:

— Предайте по канала! Чувате ли? Предайте само това: Парола „Херострат!“ Парола „Херострат!“

— Слушам! После?

— Толкова! Само това!

И прекъсна връзката. Никаква предпазливост не беше излишна сега.

Отпусна глава.

Херострат! Преди двадесет и четири века подпалил храма на Артемида. Да се прослави.

Колко много хора бяха загивали за благо на ближния си, колко учени бяха подобрявали живота му, бяха се борили с болестите, бяха

му създавали радост и благоденствие. А неблагодарното човечество дори не си спомняше за тях. Никой...

А името на Херострат се носеше от уста на уста вече двадесет и четири века.

Прав е бил.

За разлика от него името на Жан Суфло нямаше да остане в историята. Чисто и просто защото нямаше да има история, нямаше кой повече да пише история. Когато разумът на Земята угаснеше.

Така беше живял Суфло — неизвестен (все в нелегалност), така щеше и да си отиде — още по-неизвестен.

Ето, само след половин час самолетите му щяха да се вдигнат във въздуха, за да пръснат по всички краища на острова кафезите със заразени от вируида насекоми.

И безшумната, невидима бомба, по-страшна от всяка атомна, термоядрена, неутронна и кой знае какви още бомби, щеше да избухне.

Тежко му беше. Не е лесно да се даде такава заповед. Дори авиаторите, които щяха да я напълнят, не допускаха какъв товар носят.

Единствен той...

Такава орис! Толкова жестока орис!

Цял живот една мечта — да прави добро. А то...

Но така е трябвало да стане!

Херострат, осъден на пълна, на космична забрава!

Унищожител не на някакво си храмче, а на цялото човечество...

ВТОРА ЧАСТ

КАНИБАЛИ

Вече три години Намури помагаше на Георг Крумов. Водеше го до най-затъntenите кътчета на острова, показваше му пътеките, показваше му селата и горите. Убеден беше, че цял живот да се мъкне така безсмислено с него, пак няма да се отплати. Георг Крумов го бе спасил от явна смърт и сега целият живот на Намури принадлежеше на Георг Крумов. Беше му станал не слуга, не роб, а направо му принадлежеше цял, сякаш част от него. Както ръцете и краката служеха на Георг, така му служеше и Намури — все едно трета ръка. Каквото му кажеше Георг, това значеше, че трябва да бъде изпълнено.

Сега му бе разрешил, а според Намури му бе заповядал, да търси рода си и да го отведе на брега.

Загиваше джунглата, загиваше дивечът, загиваха и хората. И които можеха, които още имаха сили, бягаха от досегашните си села, бързаха към брега. Защото белите им бяха построили платнени колиби, за всеки род отделна колиба. Отначало пораздалечени една от друга — заради старите вражди. Но напоследък колиба до колиба. Нямахше място. И им раздаваха храна, докарвана с кораби от морето. Ех, не чак до преяждане, но нали не умираха от глад?

Георг Крумов бе забелязал безпокойството на черния си приятел, защото наистина го наричаше така — приятел. И накрая му каза. „Иди и доведи рода си тук! И за него ще се намери колиба, и за него ще има ядене“

Намури преглътна яда си към рода, задето някога го бе прокудил. Гласът на кръвта се оказа по-силен от обидата.

И тръгна с една моторна лодка срещу течението на реката, що водеше до родното му място. Георг му я даде, Георг му показа как се управлява. А то не беше тъй трудно за шофьор на камион като него.

От два дни беше на път по реката.

А тя — река като всяка друга. Ту по-широка, ту по-тясна, ту по-дълбока, ту по-плитка, та понякога се налагаше да газии във водата и да бута. Бреговете обрасли с по-високи от каменните колиби на белите в града дървета. И храсти. И тръстики. И лилии.

Уж същите дървета и храсти, които познаваше. А в действителност не същите. Долу в близост с морето те си бяха все тъй зелени, както си ги знаеше. Но колкото навлизаше по-навътре към планините, сред почващата да повяхва растителност, толкова по-често се виждаха съвсем пожълтели отделни листа, клони и цели дървета.

А от заранта вече плаваше между две жълточервени, грозно шумолящи при всеки полъх на вятъра, рехави стени, нависнали над водата.

При всяко пътуване с Георг ги беше виждал. Уж беше свикнал с тях, а защо сега му изглеждаха тъй зловещи?

Дали затуй, че сред тях трябваше да се намира селото му?

Село без градини, без свине и кокошки, без дивеч.

Как ли живеят там сега те, близките му?

Кажи-речи, през половин час насреща му се задаваше флотилия от еднодръвки с обичайните крокодилски скулптури на носовете и украсени с познатата му резба весла. Натоварени, претоварени с хора така, че едва се задържаха над водата.

Бягаха хората, бягаха от страшното бедствие, което ги бе сполетяло. Зарязали градините си, ловните си полета, селата си, зарязали дори черепите на дедите, скъсали с всичко, що ги е свързвало досега със земята, с обичаите, с вярванията, с духовете на предшествениците.

Сякаш отнесени от невидимо наводнение.

Намури знаеше, че сега, в тази тревога, те бяха забравили старите си вражди, както при бедствие, пожар или наводнение и зверовете забравят враждите си и се спасяват заедно жертви и хищници върху едно и също островче, сякаш без да се забелязват.

Въпреки това, щом ги зърнеше, той бързо кривваше към най-близкия бряг и се притулваше в мрежата на кокилестите коренаци.

За всеки случай.

Защото всъщност те си бяха все още папуаси. И то гладни папуаси. Едва опитали да се отучат от вкуса на човешкото месо.

Гладна страна е Нова Гвинея. Малко плодове и клубени за ядене, малко дивеч. Та нали доскоро главен обект на ловуването беше човекът от другото племе!

По течението се носеха подпухнали, разлагащи се трупове на животни и птици. Кенгура, кускуси, свине, ехидни, казуари, най-

различни райски птици, папагали, пеликани, чапли, беседкови птици, торни кокошки.

И хора!

Намури беше папуас. За него смъртта не изглеждаше тъй отблъскваща, както за някой европейец например. От дете беше свикнал с нея. Умираха хората, най-вече децата, от зли магии (белите ги наричат болести), от крокодили. И най-вече от съседските набези.

Символите на смъртта — черепите на предците — пазеха от зли магии всяка колиба.

И въпреки това гледката на всеки появил се на повърхността човешки труп предизвикваше у него ако не тръпка на ужас, то някакво непознато чувство на погнуса.

Още един знак на развихрилото се над страната му бедствие.

Като че ли единствени крокодилите благоденстваха. С претъпкани търбуси, те се приличаха върху тинестите брегове — от преяждане изгубили дори чувството си за самосъхранение.

Не бяха сънували такова ядене. Стигаше само да се натопи във водата, и да докопа някоя плаваща мръвка мърша.

Ех, понякога, изглежда, и те плащаха за безгрижието си.

Както сега.

Намури се бе потулил отново сред панданусите при появата на нова флотилия от лодки. Чакаше ги да отминат, за да продължи пътя си.

Ала те не отминаха. Кривнаха към отсрещния бряг, където царствено се беше изтегнал едър охранен крокодил.

Лодките бързо му преградиха пътя за отстъпление. Мъжете го пресрещнаха с копията си при опита му, малко закъснял, да си пробие път през засадата.

След кратка борба гигантското влечуго беше мъртво.

Мъжете го извлякоха обратно на брега. Насякоха го на късове. Запалиха огньовете и оставиха жените да поемат по-нататъшните грижи за обеди.

А Намури беше принуден да чака.

Сега те имаха какво да ядат.

И все пак...

Най-после, след колко ли време стана това, плячката беше оглозгана до последното кокалче. И преситените бежанци отново се

накачиха в лодките си.

Продължиха надолу.

Целта на всички беше нататък. Към брега. Слуховете за добрите бели, които хранят черните, бяха стигнали и до най-затънтеното кътче.

Те не се чудеха. Белите са преродените покойници на папуасите, които, както се полага, бързаха да спасят потомците си.

Намури отново пое срещу течението.

Добре, че нямаше други като него.

А околността ставаше все по мрачна, все по-безнадеждна.

Вече не можеше да зърне нито едно зелено листенце.

Някаква невероятна, някаква зловеща гора!

Лишена от всякакъв живот.

Зададоха се нови лодки. Намури пак се притаи до отсрещния бряг.

А беше почти достигнал ловната територия на своя род.

Слънцето бързо се спускаше към хоризонта.

Нима трябваше да нощува тук, дето се казва, на няколко крачи от дома?

И трепна.

Насреща му по течението приближи дълго гъвкаво тяло, като дебел маркуч. Но жив маркуч, три-четири метра дълъг, на чийто преден край се подаваше над водата триъгълната му покрита с люспи глава, а през полуотворената му уста трепкаше като пламъче червено езиче.

Разбра начаса — тайпан!

И преди да съобрази какво може да последва, змията се прехвърли в лодката му. Изглежда, това бе търсила — опора, където да се спаси от водата.

Сгъна се на руло върху бака, вирнатата ѝ опашка затрептя и забръмча като разлютена оса. Вдигна глава и направи няколко нерешителни напада напред.

Досега — все нерешителни.

Досега... А после?

Страшно отровна!

Дори свиня, ухапана от нея, умира почти моментално.

Повече не устоя.

Намури се прехвърли по гръб във водата, заряза лодката си и заплува към брега.

Достигна го безнаказано. Добре, че наблизко нямаше крокодили. Изруга за скъпата загуба.

Но нямаше що да стори. Лодката вече се носеше надолу, повлечена от течението.

Злополучният корабокрушенец вдигна рамене и тръгна пеша все покрай брега.

Като че ли сега крайнината на някогашната джунгла беше станала по-проходима. Повечето от листата бяха опадали, а вейките и клоните му се струваха много по-крехки и чупливи.

Все не можеше да приеме станалото — някогашната бухнала зеленина, гъмжаща от живот, и сегашната мъртва пустиня от сух клечалак и проядени от дървоядите стволове.

Може би все още благоденстваха избуялите навред гъби и бръмчащите едри и дребни корояди.

Пък и орлите лешояди.

Те се виеха ниско във въздуха и се спускаха с радостни крясъци, щом зърнеха някое умряло животно: свиня, валаби, варан или птица. Обезлистените клони вече не пречеха на погледа им.

И никаква човешка диря!

С нарастваща тревога Намури ускоряваше ход.

Местността ставаше все по-позната. Позната, но само по форми, по възвишения, по урви, по отделни неповторими разкривени стволове. Не и по цвят. Сякаш гледаше света през жълти очила.

Най-сетне през колонадата от стволове зърна и селото.

Всъщност никакво село! Само мястото му, върху което се чернееха овъглените останки от колибите.

Болка сви гърдите му. Беше закъснял.

Престанал да се владее, той се втурна нататък, взе да рови из пепелта.

А това?

Бял череп!

Това?

Разхвърляни начупени човешки кости!

Втори череп, трети, четвърти.

А в средата не изгоряла колиба, а загаснало огнище.

Огнището, върху което бяха пекли тези, чиито оглозгани кокали се търкаляха наоколо.

Значи така! Такава се бе оказала участта на рода му! Унищожен от други хора, върнали се към старите си привички, този път обаче подтикнати от глада.

Намури съгледа и дирите на камион. До самото огнище. Стигаха и се връщаха обратно.

Значи, не бяха съвсем диви, имаха камион. И го бяха използвали за древните си обичаи. Пък може да са имали и огнестрелно оръжие, защо не?

Дали някой бе успял да избяга, да се спаси?

И къде ли е той сега? Та да разправи.

Е, и какво, като разправи? Щеше ли да върне към живот умрелите?

В такива случаи, при скръб, хората от рода му посипват с пепел главите си. И отрязват някой пръст на ръката си. Да помнят, да не забравят.

А той, какво трябваше да направи той?

Всичките си пръсти ли да отсече? Нали беше отрязал едното кутре?

И си спомни думите на Георг: „Смяташ ли, че духовете на близките ти ще се радват, като те видят така осакатен, с такива болки?“

А имаше и друго. Не го бе викал. То само се бе зародило в главата му. Мъртвите щяха да се преродят в бели. И щяха да заживеят охолно като белите. Трябваше ли да скърби за тях, или да ги облажава?

Разумът му подсказваше, че тази надежда е измамна. Но не можеше другояче. Иначе трябваше да полудее...

А то всъщност дори ако не си отрежеше пръстите, разчиташе ли на нещо, че ще успее да се върне обратно? Така, без лодка. Сам, смазан от мъка.

Дали преди това някои като тези, които бяха унищожили селото му, или самите те, ако го срещнеха, нямаше да го хвърлят върху жаравата, за да заситят глада си...

Оставаше му само едно — да събере костите и да ги погребее.

Да поуспокои душите им...

АПОКАЛИПСИС НАЯВЕ

От онзи фатален ден, когато бандитите откраднаха вируида му, Георг Крумов почти не излизаше от лабораторията си. Понякога дори, когато закъснееше повече, там и спеше. Там и вечеряше.

Лишил се бе от всякакъв личен живот.

Самоосъдил се бе на нещо по-тежко от затвор.

На самообвинение.

Което беше вярно. Защото той единствен, само той беше виновен за бедствието, сполетяло света.

И беше длъжен, безусловно задължен, не от някакъв изкуствен закон, а от собствената си съвест, да изкупи някак си тая своя непростима вина.

Експериментираше, експериментираше, експериментираше.

Впрегнал бе за тази цел всички научни средства, с които разполагаше неговата лаборатория, а допускаше — и цялата днешна наука. Като се почне от електронния микроскоп, та се стигне до най-сложното компютърно моделиране.

И все това — все неуспех!

Във всички случаи нитрифициращият ген изместваше хлорофилния.

Непреодолим антагонизъм!

Напоследък все по-често му се случваше и това — да се стовари на стола си с отпуснати рамене и обронена глава. Съсипан. И от напрежение, и от угризения.

Машинално натисна клавиша на радиото.

Той знаеше какво става. И въпреки това не пропускаше бюлетина за разпространението на зловещата напаст.

Бе пропуснал само въведението.

Гласът на говорителя продължаваше, привидно равнодушен, но зад това равнодушие Георг усещаше скритата тревога:

„Изведеният в стационарна орбита изследователски спътник е предал сведения, че през вчерашния ден са загинали нови около

деветдесет хиляди квадратни километра. Тясната зелена ивица покрай северното крайбрежие изтънява още повече.

С нови данни за последиците не разполагаме.

Великото Преселение — както някои го наричат с чувството си за черен хумор — продължава. И то с неотслабваща сила.“

Георг Крумов имаше пълна представа какво значи това преселение. Всички животни: тревопасни и хищници, които не бяха загинали в обичайните си местообитания, бързаха да се измъкнат от гладната клопка. Към крайбрежието се стичаха като живо наводнение облаци от бръмбари, скакалци, цикади, пеперуди, които се нахвърляха стръвно върху още незасегнатата зеленина. А по земята нахлуваха пълчища от изтощени до смърт животни: валаби, опосуми, варани, казуари, ехидни. И най-опасните — стада подивели свине и кучета, които нападаха всичко по пътя си; почти всеки ден пристигаха сведения за разкъсани от тези нови хищници деца, та и възрастни. Дори въоръжени ловци, изпратени уж да посрещнат настъпващите озверели множества. Тревопасните се нахвърляха върху оцелелите листа и вейки, зърноядните — върху неприбраните посеви, а хищниците — върху местните домашни животни.

Не стига това, ами и легионите освирепели от глад плъхове. Те успяваха да проникнат във всеки силоз, във всяко зърнохранилище, във всеки склад за и без това оскъдните хранителни стоки и ги опразваха до последна трохичка. Дори нападаха старите и болни хора, както и децата в леглата им, за да нагризат носовете, пръстите, ушите им.

Но най-опасно се оказа преселението на крокодилите. Наистина, не всичките, а само тези от вече пресъхналите реки и водоеми. Но и те стигаха. Спускайки се от вътрешността прегладнели, те ставаха толкова нахални, че нахлуваха и в селищата. Не само през нощта, а и посред бял ден. Нападаха домашните птици, кучетата, прасетата, нападаха и децата, та и възрастните. Хората бяха принудени да организират ловни хайки за борба с бронираните хищници. Да поставят нощни стражи покрай къщите и оборите. А в устиетата на реките страшните влечуги се бяха намножили дотолкова, че хората не дръзваха да се приближават до бреговете. Нещо повече — не се чувстваха защитени и в лодките си. Имаше съобщения за преобърнати лодки и отвлечени под водата хора. Крокодилите се намножиха и в крайбрежните води дотолкова, че властите забраниха всякакво къпане

в морето. Не помагаха нито куршумите, нито отровните примамки, нито динамитът.

Чудовищата сякаш извираха от ада.

Но какво бяха те в сравнение с другото?

Най-зловещото.

Останали без храна, но несмеещи да изоставят селата си, пък и възпирани от заканите на магьосниците си, много папуаси оставаха по родните си места, набавяйки си храна с канибалски набези върху съседите или върху изтеглящите се покрай тях други родове и племена. Древните привички, допреди време с ритуална цел, днес се превръщаха в безусловна необходимост. Или ще изядеш, или ти ще бъдеш изяден.

Малцината, които успеяха да преминат през всички тези опасности, биваха настанявани в бежански лагери. Но и те вече се оказваха недостатъчни. Не достигаше храна, не достигаха санитарни грижи. Избухваха епидемии — все по-често и по-често. Не преставаха. Който оцелееше от една болест, още невъзстановил се, лягаше от друга. Тиф, дизентерия, та вече и холера.

Смъртта косеше младо и старо, без да прави разлика ни по възраст, ни по пол, ни по раса.

А радиоговорителят продължаваше:

„Само преди няколко минути получихме известие, че Австралия е затворила пристанищата и летищата си, като е прекъснала всякакви връзки по въздух и по море с острова.

Според непотвърдени източници същите мерки предстои да бъдат взети и от други страни, като по този начин Нова Гвинея ще се окаже в пълна блокада.

А в действителност — пълна карантина.

Целта е да не се допусне пренасянето на заразата с продукти или насекоми, попаднали въпреки строгия контрол в параходите и самолетите.

Дори се носят слухове, че международна научна комисия разглежда въпроса дали не би трябвало, докато е още време, целият остров да бъде атакуван с неутронно оръжие, което да унищожи всяко живо същество, без да повреди материалната култура. Или, както казват, да бъде «стерилизиран», за да не представлява по-нататъшен източник на зараза.“

Георг облиза пресъхналите си устни.

Стерилизация! Защо не?

Засега като че ли само това оставаше. След неговите опити, пък и на множеството други институти, да помогнат.

Още в самото начало той беше дал пълна информация за произведения вируид, за биотехнологията при производството му, за разпространителите му, за всичките му генетични характеристики.

Напразно!

Както той, така и те оставаха безпомощни.

Ако наистина болестта се прехвърлеше и на другите континенти, това щеше да означава, че не след дълго, след две-три години, същата участ щеше да постигне и тях.

И тогава?

Може би, преди да загинат от глад, хората щяха да станат жертви на нарушеното равновесие в природата. При изчезването на зелените растения, които усвояват излишния, изобилно натрупван в атмосферата от дишането и промишлеността въглероден двуокис, скоро ще се прояви отдавна заплашващият планетата парников ефект. Затопляне, суша, превръщане на всички континенти в пустини.

Животът беше обречен. Или от глад, или от пек, или от липса на кислород.

Мъртва пустиня! Нещо като Марс...

Дали наистина и Марс... Някога...

В кабинета след леко почукване влезе Ким Сен Ву.

Тих и коректен както винаги.

— Предполагам, че повече не съм ви нужен днес? — запита той.

Георг се сепна.

— О, разбира се! Аз все забравям. Нали съм ви казал да си отивате дори без да ми се обаждате? Само не пропускайте да заключите вратата. Ако са излезли и другите.

— А вие пак ли оставате? — запита Ким.

Георг вдигна рамене:

— Какво друго да правя? Пък може нещо да ми хрумне.

Ким Сен Ву пристъпи колебливо към него:

— Това не ми е работа! Но трябва да ви го кажа!

— Кажете! Кажете!

Лаборантът се колебаеше. Накрая се реши:

— Вие се съсипвате! А не заслужава!

— Не заслужава! Как? Борбата с бедствието ли не заслужава?

— Не за целта, мистър! За възможността да се постигне.

Георг не се учуди на тези думи. Свикнал беше вече. Всички му го казваха — злото е непоправимо.

— Въпреки всичко ще продължа!

— Дори когато сте убеден в непостижимостта?

— Да!

— Аз поне не се съмнявам! — натърти Ким. — Непосилна е задачата ни. Природата не позволява да бъде коригирана. Тя си има свой коефициент на полезно действие. Пределен. Който не може да бъде преодолян.

Георг поклати глава:

— И мен често ме спохожда това съмнение. Знам, природата има свои закони, които не винаги са изгодни за нас. Може да съществува и такъв — да не се получи пресищане с азотни съединения в естествената среда. Не случайно човечеството се е спряло на сеитбообращението. Никой не сее бобови растения след бобови, а ги редува с житни, с клубенови, със зеленчукови. Все с цел да не се получи свръхнитрифициране на почвата — да не се пресити с нитрати от свързването посредством почвените бактерии на освободения при разлагането на органиката амоняк.

— Точно това мисля. Природата ни е поставила непреодолима преграда. И колкото да се стараем — каквито донори и реципиенти, дори най-различните, да използваме за генната ни трансплантация, накрая резултатът ще бъде все един, все отрицателен. Азотфиксиращият ген винаги ще измества гена за свързването на магнезия.

Крумов опитваше някак да се защити, не толкова пред лаборанта, колкото пред самия себе си:

— Но аз вече се отказах от мечата си да стана благодетел на човечеството, да му спестя торенето. Сега опитвам от малко поне да поправа стореното зло. Нима и то ще се окаже неизпълнимо? Да постигна обратното — с антагонистичния ген на хлорофила да изместя всадения в растенията азотфиксиращ ген. Да върна природата в предишното ѝ състояние.

— Но ето, оказа се, че тази обратна реакция е неосъществима. Много по-силен се оказа трансплантантът.

Ученият не искаше да се съгласи и с това:

— Всеки физиологичен процес се дължи на химически реакции. Не допускам, както всички, старата хипотеза за „виталната сила“. Щом е възможна реакция в една посока, тя трябва да бъде възможна и в обратна. Материалните носители са едни и същи — периодичната система на елементите с техните точно определени свойства. Само дето не са ни известни всички възможни реакции помежду им.

Ким разпери ръце:

— Виждате, не става! Значи, има някаква преграда. Има някакво „табу“. Природата държи да запази статуквото.

— Тя самата често го нарушава.

Ким се обърна да си ходи.

До вратата спря.

— И все пак, помислете си! Не е ли по-добре да свием знамената? Учените в целия свят, най-мощни мозъчни тръстове си блъскат главите с тази задача. И — все безуспешно. Целта е непостижима.

Георг Крумов тръсна глава:

— Нямам право! Аз съм виновникът! Аз предизвиках тази катастрофа. Нямам право да спра, да се откажа, докато не открия противодействието...

— Но вие сте болен! — промълви Ким. — Погледнете се! Стопили сте се.

Георг опита да изпъчи гърди:

— Дори да умра! Това ще бъде най-лекото ми наказание за злото, което съм причинил.

Каза го с такъв тон, че Ким Сен Ву разбра.

Излишно беше да го разубеждава.

ТРИУМФЪТ

Смяташе, че сбирката му е доста изчерпателна. И с вестникарски изрезки, и с магнетофонни и видеофонни записи от радиото и телевизията. С всичко ново, което се появеше в информационните средства във връзка с разпростиращото се бедствие.

И понеже нямаше много други развлечения, всеки ден отделяше по половин-един час да ги прослушва.

И да тържествува.

Не се съгласиха, поскъпиха се да откупят живота си, подиграха му се. Тогава нека да плащат! Да плащат с труд, с пари. И то не стотици, а хиляди милиарди!

И накрая — пак да загинат.

Обичаше да прослушва често и интервютата, които Георг Крумов даваше. И с които опитваше да се оправдае за сатанинското си откритие. Като все не допускаше, че помощникът му може да го е подвел, отклонявайки в друга насока изследванията му. Продължаваше да работи с него.

Личеше си, че се беше отчаял съвсем. Дотолкова, че бе предал цялата си документация, всички данни, с които разполагаше, на специалната група при ООН за спешни мерки срещу настъплението на страшния вируид. Надяваше се някой друг учен, по-добър от него, да успее в това, което на него не му се бе удадо.

Но най-весели му изглеждаха обясненията на инспектора Колуел, върху когото естествено падаха всички обвинения, че не бе успял да предотврати изземването на вируида и работните книжа. Какво ли не предлагаше клетият в жалките си опити да отхвърли от себе си най-яроствните обвинения, дори обвинения в съдействие на похитителите.

Стъпил върху показанията на Георг Крумов, той бе приложил всичките стандартни полицейски методи в стремежа си да се добере до истината. Най-първо бе извършил нужната ексхумация. И разбира се, бе намерил празен гроб.

И вместо да тръгне по вярната следа, той бе предложил друго обяснение — че бандитите са изровили тялото, за да продължават и

след това да действат от името на предишния си шеф. С цел да не се разпадне организацията.

И — нищо, ни намек за подозрение към Ким Сен Ву.

Толкова сигурна беше репутацията му на честен работник.

Това спести на доктор Жан Суфло още едно излишно преживяване. Иначе, ако се бяха усъмнили в корееца, никой не можеше да го спаси от съдбата му. Мъртвите не дават показания.

А щеше да бъде много жалко — такъв ценен сътрудник!

Не съжеляваше само Георг Крумов. Такъв глупак! Да се откаже от толкова пари! Защото, ако беше предупредил обществото за реалността на заплахата, която бе отправил доктор Суфло, може би онези празни глави, от които зависеше всичко, щяха да се позамислят, преди да откажат. Престижът му на учен беше достатъчно голям, за да ги принуди към по-сериозен размисъл.

А той?

Предовери се на всемогъществото! Както на местната полиция, така и на Интерпол.

Въобрази си, че с малкото, което знаеше за доктор Жан Суфло, ще даде достатъчно улики да му надянат белезниците.

Само заради тези си дрънканици заслужаваше да опразни не само лабораторията, ами и белия свят. Но доктор Суфло все не се решаваше да пристъпи към това. Може би, лична симпатия, може би, уважение към учения. А може би, и нещо друго, по-съществено. Любопитен беше, направо очакваше с нетърпение да види какво ново може да налучка този първокачествен мозък.

Което да послужи за някоя нова шега!

Доктор Суфло не се смяташе жесток човек. Напротив — цял живот бе доказвал обратното. Само бе помагал. Но човешката психика, особено психиката на тълпата, е така устроена, че не е способна да оцени това. Вместо с благодарност, отвръща с омраза.

И щом като не поискаха...

Какво беше виновен той?

Постави им съвсем честно условията си.

Пък и да загинеше светът — какво от това? Ще го почувства ли Земята, ще го почувства ли Слънчевата система, ще го почувства ли Галактиката? И не само тя, ами другите, милиардите милиарди галактики, чийто брой никой още не е установил?

Какво представляваше за тази невъобразима Вселена дреболията, че на някаква си планетчица пострадала обвиващата я плесен — биосферата?

Жал му беше само за страданията на хората, докато дойде краят.

Но после нищо нямаше да усещат. Щяха да се отърват от мъките — завинаги.

Край на тази безкрайна трагедия, наречена живот.

Край...

Непрекъснато се сецаше за Херострат. Какво беше правил той? А го помнят повече от две хилядолетия.

За разтуха, когато не обмисляше плановете за новите си операции, когато не ги моделираше до последна подробност на компютъра си, Жан Суфло пускаше радиото.

Не го слушаше особено внимателно. Забавно му беше само да слуша шума му, като бръмчене на пчела, като ромон на поточе. Сливаха се в едно и говорът, и музикалните пиеси.

Този път нещо спря вниманието му.

Чу думата.

— Карантина!

За какво ли ставаше дума?

— Наложена е най-строга карантина. Истински драконовски мерки. Островът е изолиран напълно от целия свят.

Вече знаеше за кой остров и за какво става дума.

— Спрени са всички самолетни полети от там и за натам. Прекъснати са всякакви морски връзки. Абсолютно е забранено яhti или лодки с бежанци да се приближават до брега на континента. Осмелилите се биват връщани обратно в морето от крайцеруващите полицейски и военни катери. Самолети от въздуха водят непрекъснати наблюдения, за да бъде пресечен навреме всеки подобен опит.

А хората? — помисли си Суфло. — Нали ще измрат от глад?

Ясно, прежалили ги бяха. Колкото и жестоко да изглеждаше, то оставаше единственото средство за борба от страна на хората, които нямаха представа за неговите възможности.

Това не беше нещо ново. Стратезите от паметивека го прилагат — жертват тилната охрана, за да спасят главните ударни сили.

Някой дори беше подхвърлил дали не е време целият остров да бъде веднага унищожен с напалм. Като по-ефективно и по-изгодно от

икономична гледна точка от милиардите, които щяха да бъдат пръснати за карантината.

И резултатите от която оставаха съвсем съмнителни.

Доктор Суфло вече не слушаше какви нови подробности съобщаваше говорителят.

Подсмиваше се на наивността им. И на неспособността им да оценят превъзходството му.

Колко лековерни трябваше да са, за да не допуснат, че той няма да стои със скръстени ръце?

Но засега стоеше така, привидно бездеен, та да се порадва по-дълго на плиткоумието им. Да удължи насладата от преживявания триумф.

Чак когато чуеше, когато се убедеше, че те са повярвали в успеха си, че са ограничили разпространението на бедата, той щеше да подпали някой друг район: или тук, в Северна Австралия, или в Тасмания, или в Нова Зеландия. А защо не и в другия край на света — да речем, в Амазонията.

Да ги обърка съвсем.

Да ги гледа как се лутат като подплашени мравки покрай захвърлените край мравуняка им неугасени фасове. Обезумели, убедени се най-сетне в безсмислието на всичките си карантинни мерки.

И чакащи чудо.

Не изключваше възможността от такова чудо и Жан Суфло. Затова беше пуснал своите наблюдатели навред, не само при Георг Крумов, ами и при повечето от натоварените с тази задача научни институти. За да се намеси навреме, да превари пак тези, които опитваха да му се противопоставят.

Телефонът изчурулика.

Суфло надяна слушалките върху ушите си.

— Слушам! — изтракаха пръстите му върху клавишите на компютъра.

Върху екрана изплава образът на Ким Сен Ву.

— Не успях да го разколебая — доложи кратко кореецът. — Продължава да търси акулата, която му отхапа пръста.

Шифърът беше съвсем прост. И тъкмо на това разчиташе Жан Суфло. Сложните шифри предизвикват любопитство. А полицията

разполага с достатъчно средства за разчитане и на най-заплетените.

Повече не му беше нужно. Агентът му го осведомяваше, че Георг Крумов не се е отказал от диренията си.

— Негова работа! — преведе компютърът мисълта му.

И разговорът приключи.

Колкото са по-кратки тези наглед безобидни разговори, толкова по-сигурно.

Суфло знаеше, че това съвсем не е негова работа, на Крумов. Беше работа на доктор Жан Суфло. Защото беше в състояние да обърка всичките му планове, ако постигнеше нещо. Колкото и невероятно да изглеждаше това.

Пръстите му отново заиграха върху клавиатурата. Автоматът бе включил телефона на Алфонсо.

Бандитът пак не си беше в къщи, но телефонният му секретар щеше да запише най-добросъвестно, като истинска машина, предаденото нареждане.

— Лицето е опасно!... Не го изпускайте от поглед!... Нито за миг...

Компютърът щеше да предаде тази заповед посредством своето шифрово устройство, а звуковият ѝ синтезатор щеше да я издиктува ясно на отсрещното приемащо устройство.

Суфло не подценяваше противника си.

Това беше най-ценното му качество. Повечето силни хора се бяха проваляли, защото се бяха надценили.

ОКОТО НА НАМУРИ

Задъхан от вълнение, забравил всичко, което бе научил за обичаите на белите, без дори да почука, Намури влетя в лабораторията, където Георг Крумов тъкмо пускаше в действие центрофугата за отделяне от хранителната среда на изпитвания нов щам микроби.

— Зелено! — почти изхриптя папуасът.

Георг Крумов се обърна едва след като апаратът достигна определените обороти.

— Какво „зелено“?

Отдавна дружеше с младия папуас. Наистина смяташе техните отношения за истинска дружба, а не връзки между господар и слуга, каквито продължаваха да съществуват между белите и черните. Свикнал беше с някои необясними за него, европейца, постъпки на човека, израсъл в джунглата. Макар че се стараяше най-добросъвестно да проникне в наслояваните толкова дълго в съзнанието на папуаса суеверия, които при досега с цивилизацията добиваха съвсем объркан вид.

— Какво „зелено“? — повтори той.

Изморен видимо, Намури приклезна. Все още не можеше да свикне със столовете.

Георг беше приел и тази му горска привичка.

А Намури все още търсеше подходящите думи в бедния си английски речник, за да изрази вълнението си.

— Зелена папрат! — почти извика той.

Крумов все още не разбираше.

— Е?

— Зелена папрат! — натърти Намури. — Наоколо всичко изсъхнало. А в средата — зелена папрат!

Крумов изведнъж схвана изключителността на това съобщение. Интуитивно, преди да го е осъзнал разумът му.

— Къде?

Този път неговият глас излетя от устата му като изпусната пара. По-задъхан от Намури.

И го хвана за раменете:

— Къде бе? Защо млъкна?

Папуасът вече бе успял да подреди мисълта си:

— В родното ми село.

Крумов се сети:

— Е, какво? Изведе ли рода си?

Главата на Намури клюмна.

— Не! Няма го селото... Само пепел... Изгоряло...

— А близките?

— Изядени.

Изрече го толкова просто, като истински потомък на канибали.

Но Крумов усети покрусата в мълчаливия му поглед.

Замълча и той, изтръпнал от чутото.

Пръв се опомни папуасът.

— Посипах с прах главата си, положих върху лицето погребалните шарки. Не отрязах пръстите си, защото умрелите бяха повече от всичките ми пръсти. И защото без пръсти нямаше да мога да ги погребя.

Поклати глава:

— Останаха там. И сега Намури няма род. Без род папуасът не е човек. Затуй дойдох при тебе. Ти ме спаси. Ти, може би, си прероден мой праядо. Само ти ми оставаш сега. — И повтори: — Затуй... — Но се овладя отново: — Там, до ямата, гроба де, където положих събраните кости... Там видях папратта... Наоколо всичко увяхнало... Мъртво... Само тя зелена... Истинска... Като някога...

Крумов все не можеше да повярва:

— Ей, да не си сънувал, приятелю? Да не си сбъркал нещо... От мъка...

Намури стана. Толкова му беше почивката.

— Ако не вярваш, ела с мен! Да видиш!

Втора покана не му беше нужна.

Георг Крумов реши начаса.

Защото това беше нещо фантастично!

Което неговият здрав разум все не можеше да приеме.

Той завъртя телефона на летището, където по нареждане на местните власти имаше право да ползува специален разузнавателен вертолет.

Тъй и тъй... Обажда се еди-кой си... Служебно ми е нужна една машина...

Дежурният даде веднага съгласието си:

— След четвърт час ще бъде готов!

Крумов изкара колата си от гаража, нагласи Намури до себе си. И подкара.

Обикновено не превишаваше скоростта. Нямахме самочувствие на опитен шофьор. Като във всичко друго.

Този път двама полицаи му се заканиха с пръст, когато профуча покрай тях, натиснал докрай педала.

Дори Намури не можеше да си представи какво означаваше за него тази новина.

Георг предчувстваше, че тя ще тласне в друга насока живота му.

Растение, незаразено от смъртоносния вирус!

Възможно ли беше това?

Настаниха се в машината, която се отлепи с рев от земята и се понесе на юг, над гората.

Пилотът следеше само уредите и слушаше указанията по радиото.

А двамата пасажери оглеждаха втренчено картината, която се разгръщаше под тях.

Отначало не се забелязваше нищо особено. Гора — такава, каквата я познавах. Разлюляна в неравни вълни, подобно на бухнали зелени облаци, които скриваха под плътното си покривало невидимата отгоре земя. А в далечината, над сиво-черните скалисти зъбери, по чиито урви се спускаха искрящите езици на глетчерите, се виеха истинските облаци, ослепително бели, с позлатени от слънцето очертания, все едно сърмени дантели.

Въпреки воя на витлата Намури успя да разкаже за злополучното си пътуване. За керваните от претъпкани лодки по реката, за тайпана, който се бе прехвърлил върху лодката му, за падането му във водата, за отвлечената от течението лодка, за мъчителното пътуване пеша. За зловещата картина на опустошеното село.

И за връщането си обратно със случайно миналата полицейска лодка тъкмо когато вече беше изгубил надежда да се спаси.

Или той да загине от глад, или друг да засити своя глад с неговото месо.

Великото Преселение по реките продължаваше. Като понесени клечки се виждаха отпразилите се към крайбрежието малки и големи лодки.

Нима толкова много хора бе приютявала досега джунглата?

И едва днес, при неவிжданото бедствие, се бяха претрашили. И бързаха да дирят спасение при довчерашните си врагове.

Но скоро в горската зеленина взеха да се мяркат отделни жълти, кафяви, червени, виолетови петна.

Все по-често и по-често!

Земята отдолу заприлича на пъстър килим, изтъкан от безредно разхвърляни крѝпки.

Невероятна мозайка, кажи-речи, във всички отблясъци.

Само без синьото.

Но синьото беше горе, на небето, от което слънцето съвсем безстрастно сипеше жарките си лъчи.

С всяка минута жълтата окраска долу вземаше връх, заливаше, обезличаваше всички други шарки.

Докато накрая целият свят грейна в замърсените си петнисти отсенки. И сякаш не изсъхнала мъртва гора, а безброй издигащи се един зад друг хълмове от шуплест бигор, в който твърде често зейваха тъмни дупки на мястото на някой съвсем обезлистен горски исполин.

Накрая останаха само все още изправените мъртви стволове, притиснати от повалените си събрата, протегнали като оглозгани кости начупените си прогнили клони.

Все по-безжизнена и все по-зловеща пустиня, като че ли Сахара, още повече, като че ли Марс, над която се виеха само лешоядите, претърсвайки я за някой изостанал труп на неуспяло да се спаси животно или човек.

Из дълбоките оврази се носеха запенени мътни порои, повлекли повалени дървета. Тропическите дъждове, макар и по-рядко, изливаха водата си, ала я нямаше гората, която да я попие, да я задържи, и потоците помитаха всичко по своя път към морето. На това отгоре и глетчерите се топяха бързо, прибавяйки и те своя принос в опустошителните наводнения.

Намури се вираше все по-напрегнато, с преуморени очи, да открие това, що търсеше. Природата се бе изменила така, че той едва

се оправяше в местността дори от въздуха. А някога можеше да я преброди със завързани очи.

Внезапно той извика:

— Ето го!

Беше съзрял черното петно от изгорялото село сред обезлистената, настръхнала като четина на невиджано чудовище, гора.

И папратта!

Той сочеше ръка надолу, където Крумов все още не можеше да различи нищо.

Витлата намалиха оборотите и машината плавно се спусна върху обгорената площадка, вдигайки облак от разхвърчала се шума и насекоми.

Двамата, Георг и Намури, веднага слязоха по спуснатата стълбичка. И се втурнаха нататък, където се виждаше растението, заради което бяха прелетели този път.

Наистина, зелено кичурче!

Искрица живот сред мъртвилото!

Всъщност не истинско мъртвило. От гниещата шума, облепена с разноцветни плесени, се подаваха безброй гъби, с най-различни форми и оцветявания.

Толкова много гъби!

И бръмнали насекоми. Дървояди и хищници.

За едните дървесината, мъртвата дървесина в такива неизчерпаеми количества, беше създала рай на земята. А другите бързаха да се възползват от техния неограничен прираст.

И термити! Беше настъпил и техният рай.

Пробягна гущерче, подскочи жаба, заситни ехидна, шмугна се в дупката си торбеста мишка. Насекомоядите още не възнамеряваха да напуснат родината си. Животът, преобразен, продължаваше.

Но докога ли?

То се знае, докато цялата органична материя изгние. И тези, които се хранят с нея, загинат. А след тях — и другите, които пък се хранят с тях.

Но не само те. Ето, насреща им вирна глава някаква змия.

— Не е отровна! — предупреди Намури.

Ясно. Имаше и змии. Защото и за тях все още се срещаше достатъчно плячка.

Вниманието съвсем не беше излишно.

Въпреки всичко, по-важното изглеждаше сега зеленото петно на няколко крачки от тях. Заради него и двамата сякаш не забелязаха змията, само я заобиколиха и се спуснаха към папратта.

Георг Крумов направо почна да я гали с леки докосвания на пръстите като нежно цвете. Като най-скъпа орхидея.

А то — една обикновена папратова туфичка.

Но за него — по-ценна от всички богатства на света!

Как бе оцеляла в заобикалящата я смърт?

Какви свойства притежаваше?

Или ги беше придобила?

Способност да противостои на сатанинския вируид!

Намури стоеше отстрани, в обичайната безстрастна поза, присъща на племето му. Сякаш не го засягаше. А Крумов се въртеше около намереното растение, оглеждаше го, опипваше го, сякаш търсеше по някакви външни признаци да разгадае тайната му дарба.

Накрая се опомни.

— Донеси сандъка и лопатата! — помоли той другаря си.

Не отиде. Предпочете да остане при находката си.

Сякаш да не му избяга.

После всичко стана лесно и бързо.

Изрязаха почвата с корените на папратта и я прехвърлиха в сандъка. Ведно с пилота го пренесоха до машината, настаниха го на най-безопасното място.

И отлетяха обратно.

ПРОБЛЯСЪКЪТ

В изпълнение на изричната заповед от доктор Жан Суфло, Алфонсо беше проследил Георг Крумов и Намури до летището, след което с принадлежащия на организацията хеликоптер се бе спуснал подире им.

То се знае, извънредно предпазливо. Онези не биваше и да допуснат, че са преследвани.

Такава гонитба предизвикваше в него неприятни спомени. За онова, което се бе случило преди няколко години, когато, бягайки с отвлечения учен, витлото на хеликоптера им беше улучено от полицаите. Той бе излетял пръв извън люка, преди Крумов и преди машината да се блъсне в дървото.

И Алфонсо като пленника си се бе оплел в клоните, само че бе предпочел да не мърда оттам по-дълго време, защото очакваше, че полицаите ще дойдат да проверят какво е станало. Каквото и направиха.

Оттам, отгоре, свит в гъстата шума, той бе останал неоткрит, докато в същото време бе видял всичко. Спасението на Крумов и папуаса, огледа на катастрофата и отлитането на самолета им.

Чак тогава, след като главната опасност бе преминала, усети болките от счупеното си ребро и навехнатия крак. Сам си знаеше с какви мъки, с колко болки, почти готов да изгуби съзнание, бе успял, дето се казва, с една ръка и един крак, да се свлече на земята.

И там с един клон, като с патерица, да се добере до реката, където изчака два дни, докато мина лодката на един мисионер, та го върна обратно в града.

Този път това не биваше да се повтори. Затова през цялото време подсещаше пилота да лети ниско, в бърснещ полет, докосвайки върхарите, та онези пред тях да не забележат нищо.

И бяха успели.

Незабелязани, бяха видели как апаратът на Крумов се спусна върху обгорената поляна, как тримата се побавиха малко, след което веднага излетяха обратно.

С изключителна бързина!

Какво всъщност бяха видели? Какво ги бе накарало толкова скоро да се върнат?

Поколеба се за миг. Сетне реши. Те нямаше къде другаде да ходят, щяха да се приберат в летището. А там ги чакаше неговият помощник. Нямаше да ги изпусне.

А в това време Алфонсо трябваше да провери какво бяха видели долу на поляната.

Той даде знак на пилота, който плавно приземи апарата.

Бандитът скочи още преди колесарят да е докоснал земята и притича към купчината току-що изкопана пръст.

Не беше нужна особена прозорливост, за да разбере, че от това място беше изкопано някакво растение.

А защо ще го вадят?

Да дойдат със самолет дотук, за да изкоренят някакво храстче или бурен! Ведно с корена и пръстта.

Какво ли представлява то, каква ли ценност?

Не можеше да си отговори, но се досещаше, че ще да бъде наистина ценно. И че той, Алфонсо, би следвало да докладва за това където трябва.

И то напълно изчерпателно.

С някакво доказателство.

Какво ли?

И както гледаше четвъртитата дупка, забеляза няколко разкъсани, недоизскубани корена.

Коленичи и с пръсти ги изчегърта от земята. Уви ги в носната си кърпа, мушна я в джоба си, след което се подпря с ръка, та да се изправи.

Тогава усети острата болка в дланта си.

И зърна опитващата да избяга змия.

Скочи, настъпи я с крак. Размаза главата ѝ.

Ала каква полза? Тя вече бе впръскала отровата си.

Не се уплаши толкова. Защото я позна.

Пясъчната змия!

Отровата ѝ не е силна. Рядко е смъртоносна.

Но все пак трябваше да побърза!

Можеше да изчака до пристигането си в града, където една инжекция с противозмийски серум нямаше да бъде излишна.

Той изтича към самолета.

Влезе, нагласи се в креслото, даде знак на пилота да поема обратно.

Раната вече не болеше. Даже си помисли дали не се бе убол в някое трънче. Но при тези змии е така — не боли, не се зачервява, не се подува.

Та по това да познаеш колко е сериозно ухапването.

Важното беше да отнесе отскубнатите коренчета.

Досещаше се, че представляват важно доказателство.

Главно за своето усърдие!

То беше най-важното.

Витлото ревеше, фюзелажът се тресеше, всъщност не се тресеше, а вибрираше еднообразно.

Дори приспивно.

Почваше да усеща някаква вялост, особена сънливост, желание да се отпусне. И за нищо да не мисли, за нищо да не се грижи.

Да става каквото ще!

Но се сети — та тъкмо така почваше да действа отровата на такива змии. И при тайпана, и при змията на смъртта, и при черната ехидна.

Само че при тях след първите признаци идва непоправимото.

А тази е много по-безобидна.

При онези след сънливостта настъпват гърчове. И накрая паралич на дишането.

Но какво ставаше?

Защо и неговите крайници почваха да потреперват, защо въздухът взе да не му достига, защо почна да диша тъй учестено?

Нима...

Нима не я бе разпознал?

Нямаше сила нито да извика за помощ, нито да мръдне ръка или дори пръст. Вцепенил се бе целият.

Виждаше всичко, виждаше как пилотът се бе извърнал към него с ококорени очи, как с едната ръка не пускаше лоста, а с другата опитваше да разкопчае яката му, а не можеше да му каже нищо.

Тялото му вече не беше негово.

Чуждо тяло...

В главата му се сблъскаха порои от мисли, едни от други по-объркани, по-необясними.

Чуждо тяло!

Кога беше това?

Чуждо тяло, което той като че ли гледаше отгоре, проснато безжизнено.

Някога...

Почти същото...

Тогава не беше Алфонсо.

Не!

Беше друг, кой ли?

Хуан Дивия!

Да, точно той!

Дивия Хуан! Бездомникът, който не помнеше нито майка, нито баща. Сякаш роден на улицата, роден от улицата, израсъл на улицата. И не само той. А един от многото.

Нищо друго не помнеше. Отначало кражби, я хляб, я банан, за да се нахрани. После — вещи от джобовете на зазяпали се чужденци. Но вече не за да се нахрани, а да даде плячката на главатаря, срещу което разчиташе на своя дял.

Така растеше. И на години, и по положение сред шайките на улицата.

И боеве. Бой с връстниците, които опитваха да му отнемат дела, боеве със съседните банди за завоюване на ловни територии.

Растеше и славата му на побойник.

Докато един ден на улицата го спря един охранен сеньор. И му рече: „Искаш ли да спечелиш повече пари?“

Че кой не иска?

„Тогава вземи това!“ — и му мушна в джоба чудесен пистолет.

— Виждаш ли този?

— Виждам.

— Сега аз ще се махна. А ти ще го проследиш. И след две пресечки ще опреш дулото в гърба му. И ще натиснеш спусъка.

— А парите?

Безмълвно онзи му пъкна пачката в джоба.

— Но ако не изпълниш задачата — закани се непознатият. —
Знаеш...

Така започна.

На тринадесет години.

На петнадесет вече беше известен с подвизите си.

Беше „очистил“ десет души.

А с такъв „актив“ всеки може да се гордее.

Имаше пари.

Вече не се мъкнеше босокрак и дрипав. Купуваше си най-модните дрехи, спеше в чиста стая, имаше си мотоциклет, ходеше по дискотеки.

И винаги, преди още да е похарчил единия „хонорар“, тозчас му предлагаша нова работа.

И да си признае, тогава не го блазнаха толкова парите, колкото славата. Да бъде пръв в бандата. Да му се възхищават.

И най-вече — да се боят от него.

Да му отстъпват и дела си, и „клиентите“ си, и момичетата си от дискотеките.

Естествено, на училище не ходеше. А защо му беше училището, като и без него печелеше повече от мнозина други?

Пък имаше и късмет. Освен умението да извади пистолета.

Мнозина от неговите „колеги“ бяха вече по гробищата, улучени от куршумите на по-пъргавите от тях.

То се знае — и от полицаите.

Макар че не те бяха най-опасните. По-опасни бяха съперниците от конкуренцията.

Неусетно попадна в мафията. Не пренасяше наркотиците, не ги продаваше. Той само „разчистваше“ терена за действие.

Може би, се самозабрави. Сметна, че е неуловим.

И една нощ, след сполучлива акция, попадна в полицейска засада. Откри огън. И когато си бе помислил, че се е отървал, добре отправен куршум го шибна в ребрата.

Събуди се в болницата. И скоро разбра, че е полицейска. А той — арестант. И чакат да оздравее, за да го съдят.

Лекарят му каза за какво — за няколко убийства.

Не за всичките, но и тези стигаха...

Включиха го на „система“. Така наричаха резервоарчето с кръв и маркуча, чийто остър наконечник беше забит във вената на ръката му.

И една вечер, когато в стаята нямаше никой, лекарят се наведе над него и му прошепна:

— Ще те отърва! Но после за благодарност ще изпълняваш всичко, което ти поискам!

Беше свикнал да изпълнява заповеди. Съгласи се веднага. Най-важното беше сега да отърве кожата.

— Дадено, бе!

— Изпий това!

Хуан изпи горчилката от подадената му чаша.

И не след дълго усети силни болки в стомаха.

А в това време лекарят измъкна шприца от вената му, махна тампона от раната и плисна на пода флакон кръв.

После излезе.

Хуан усещаше, че умира. Велите му дробове горяха. Не можеше да диша.

И изгуби съзнание.

Но не напълно. Не виждаше, но чуваше всичко.

Ето, влязоха няколко души, заговориха възбудено.

Чу и гласа на лекаря:

— Оставих го само за минута. А той какво направил?

— Какво? — запита някакъв глас.

— Ето какво! Изключил системата. Махнал тампона. Кръвта изтекла.

— И не може да даде показания?

— Какви ти показания, инспекторе! Мъртвец и показания?

Хуан понечи да каже, че не е мъртъв. Ала напразно. Беше парализиран.

Опипваха го, прислушваха го, вдигаха и отпускаха клепачите му.

— Никаква реакция! — отсече лекарят. — Никакъв пулс!

Хуан не помнеше какво стана по-нататък.

Само откъслечни спомени: полагаването му в ковчега, заковаването, спускането в гроба, трополенето на нахвърляната с лопатите пръст отгоре по капака.

Имаше само една мисъл: „Вече съм мъртъв! Значи това било то?“

Колко ли време беше стоял?

И пак чу шумове над себе си. Пак ровене с лопати, изчистване на пръстта над капака, изваждането на ковчега, отварянето му.

Удариха му няколко плесници.

И той се свести.

Погледна. Видя, че е отново на белия свят.

И ето го най-страшното!

Страшното, което едва сега, може би, от змийската отрова, осъзна.

Беше забравил кой е, какъв е, какво е правил, защо е бил в гроба.

Сякаш новороден.

Забравил, че е Хуан Дивия.

И когато той попита:

— Кой съм аз?

Един му отговори:

— Алфонсо Перес. От Мусо, в Колумбия. Гуакерос — търсач на изумруди. Не забогатял. Сега частен телохранилел — който плати повече. — И натърти: — Повтори!

Оттогава като че ли изгуби своята воля. За всяко свое действие очакваше чуждо нареждане. Изпълняваше го безгрешно. Но само изпълняваше. Нямахше свои желання, нямахше свои планове, нямахше свой живот. Само чакаше заповед.

Дори по заповед отиваше да си пийне, да намери някое момиче (всъщност и това не търсеше той, а му го доставяха), да се поразходи с колата до морето, до планината.

Само заповеди.

Казвах му кого да застреля. И той го застрелваше. Кого да проследи, и той го проследяваше. На кого само да смачка носа, и той го смачкваше.

Без своя воля.

Същински роб.

По-зле — направо жив робот!

Винаги най-черната, най-мръсната работа! Все той „на топа на устата“. Всяка задача — шифрована заповед по радиото...

И изведнъж — змията!

И връщането на паметта му.

И осъзнаването на всичко, което е бил.

Онзи проклет лекар! „После ще изпълняваш всичко, което ти кажа!“

Изпълняваше. Безропотно.

Дори сега, осъзнал, той чувстваше, че все още няма власт да се противопостави на чуждата воля.

А не искаше повече.

Не искаше!

Трепереше от безпомощен гняв.

И все пак...

Нали вече знаеше кой е... И какво е...

И още много друго...

БЛАГОСЛОВЕНАТА МУТАЦИЯ

Георг Крумов се залови трескаво за работа още щом влезе в лабораторията. Постави папрата в специална оранжерия, да я запази от възможно увреждане. А от всяка тъкан взе по няколко тънки срезове, които постави в термостата за получаване на нужните му тъканни култури. Не можеше да си позволи другото — да хаби органите на самото растение, които можеха и да не достигнат за целите му, а които при подобни операции бяха заплашени от неочаквана зараза или друга повреда.

И добре, че Ким Сен Ву единствен не го бе напуснал въпреки досегашните неуспехи. Та благодарение на неговата сръчност и схватливост успя с допустимо най-малките по количество проби и в най-кратки срокове да се добере до някакви резултати, които да послужат за уточняване посоките на бъдещите му търсения.

Включи в действие всички изследователски устройства, които притежаваше. И технически, и биологически. За проникване в пространствената микроструктура на клетъчните ядра особено важни данни му предоставяха сканиращият електронен микроскоп, освен рентгеновия микроанализатор, ехографията и множеството други, нужни за всяка подобна лаборатория апаратури. А за биологичните функции на различните ядрени организми естествено на първо място оставаха многобройните методи за имунологични реакции и наборът от клетъчни разрязващи, комбиниращи и съшиващи ензими, с които разполагаше.

Паметта на компютъра му вече беше натрупала огромен запас от информация за всички извършени експерименти, които можеха да бъдат осмислени веднага, щом бъдеше даден алгоритъмът — всъщност идеята, за която да бъдеше използван този запас от данни.

Но алгоритъмът липсваше, липсваше и основната идея, за която ученият да се залови, която да проследи като ариадна нишка, за да се измъкне от лабиринта на натрупания фактически материал.

Да даде логичната насока.

Всеки ден, когато чакаха резултата от поредния експеримент, той и лаборантът опитваха да обменят мисли относно всичко, което бяха постигнали. И главно — което не бяха постигнали.

Така и днес.

Подпрял глава с две ръце, Георг Крумов за кой ли път преглътна мъчително:

— Не върви!

Беше отслабнал, под стопените тъкани кожата му се бе отпуснала, сбръчкваше се състарена. Очите му бяха изгубили някогашния си жизнен блясък, под тях тъмнееха дълбоки синкави петна.

А как другояче, щом като почти не излизаше от лабораторията. Там Ким Сен Ву му носеше някой сандвич, колкото да залъже стомаха, там бе пренесъл и походното си легло, та да не губи време за прибиране в къщи и за връщане.

Ким наведе поглед към земята:

— Това е ваша работа! Само вие можете да вземете такова решение. Аз обаче на ваше място бих се отказал.

— Да се откажа! Чувате ли се какво говорите?

— Нямам вашата воля — добави Ким, — аз съм обикновен човек, който обаче се съобразява с възможностите си.

Както и друг път при подобен отговор, Крумов се разгорещи отново:

— Но аз нямам право, разбирате ли? Нямам право!

— Вие направихте всичко, на което е годен един простосмъртен.

— Не и не! — натърти ученият. — Нямам право да спра! Докато съм жив. Аз предизвиках това бедствие, аз трябва да изкупя вината си!

— Една лабораторна грешка не значи вина. Както виждате, никой не ви е потърсил отговорност. Тя, полицията, не успя да опази вируида, та вие ли?

Тази мисъл не му даваше покой.

— Съдебна отговорност не ми е потърсена. Но друга, морална! Не виждам ли как ме отбягват познатите, колегите, как ме сочат с пръст непознатите. И знам какво си шепнат подире ми: „Този е, който причини всичко това!“

— Виновен е другият! — почти пошепна лаборантът. — Който ни ограби. Това чудовище! Този гений на злото!

Крумов се замисли. За кой ли път?

— Защо му беше нужно това? За началото разбирам. Искаше да изнуди човечеството. За пари. Толкова зло е натворено все заради тези милиони и милиарди. Но след това... Защо изпълни заканата си?

— Да не стане за смях! Да запази престижа си.

Крумов стискаше устни:

— Престиж! Това престиж ли е?

— Престижът на злия човек.

Ученият мислеше на глас:

— Уж го познавах. Такъв възпитан, благороден джентълмен! А то? — И добави: — Всъщност злите хора са душевно болни: садисти и параноици. Първите изпитват наслада от причиняването от тях нещастие, вторите — самите те нещастници, които, без да изпитват удоволствие, правят другите нещастни... Какъв е впрочем Жан Суфло?

Ким поклати глава със съмнение:

— Болест? Не ми се ще да го повярвам.

— А какво е болестта? Отклонение в състоянието на организма извън нормата.

— Нима садизмът и параноята могат да бъдат включени в нормата?

— У всеки у нас дреме и садист, и параноик. Всичко зависи от степента... — И отново се запита: — Какъв е Жан Суфло?

Спря центрофугата.

— И ако наистина е все същият? Ако не е друг, приел неговото име?

Възможна ли беше такава сатанинска омраза към човешкия вид, към живота въобще?

Ученият повтори решително:

— Ще продължа! Додето имам сили. Няма да спра насред път.

Погледна дори усмихнат:

— Особено сега, когато проблясва някаква искрица на надежда.

Ким Сен Ву вдигна рамене:

— Не разбрахте ли? Природата сама е поставила преграда пред вашата цел. Тя не иска да стане това.

— Но защо? Защо?

— Отде можем ние да проникнем в нейните замисли?

Крумов продължаваше да си говори, повече на себе си:

— Щом едно зелено растение е успяло да оцелее...

— Ние още не знаем дали е съвсем здраво. Дали при него инфекцията няма да се развие по-бавно? Както „смеещата се смърт куру“ сред туземците.

Ученият не отстъпваше:

— Ами ако е успяло да си изработи специфични антитела?

— Защо не ги откриваме?

— Защо де? Нали това се питам и аз? — Замисли се: — Цяла нощ, в безсъницата, в главата ми се е въртяла все тази мисъл: „скачащ ген“. Никой вече не оспорва възможността някой плазмид от ДНК да съществува самостоятелно. И понякога да преминава от клетка в клетка. И не само в един организъм, а от организъм в друг организъм, дори в друг вид. Още един фактор на еволюцията.

Ким Сен Ву го разбра:

— Но откъде се е взел тогава този именно ген?

— Откъде? — Крумов въздъхна тежко: — Все това си мисля. Все този въпрос. Има ли някакъв организъм, при който двата гена: азотфиксиращият и хлорофилообразуващият, да се понасят?

— Е, има ли?

— Опитвам да си представя хода на еволюцията. Еволюцията на хлоропластите.

— За симбиогенезата ли?

Георг се усмихна:

— Разбрахте ме. Нали такава е хипотезата? Произлезли от синьо-зелени водорасли в симбиоза с някои ядрени микроорганизми.

— А това значи...

Георг пак се замисли:

— Какво ли може да значи? Че... — И скочи: — Точно това ми трябваше! Има синьо-зелени водорасли цианобактерии, които, от една страна, фотосинтезират, асимилират въгледвуокиса, а от друга, притежават едновременно с това и способността да фиксират молекулярния азот.

— А защо хлоропластите не усвояват азота?

— В хода на еволюцията са изгубили тази способност. Чисто и просто се е оказала излишна. Природата е скъперница.

Ким Сен Ву го гледаше искрено възхитен:

— И все пак... Дори да е така... Щом като природата е поставила тази забрана...

— Човешкият разум е затова — да преодолява природните забрани.

Ким неволно изпусна следните думи:

— Нали така ни сполетя бедствието? Че преодоляхме забраната.

При това напомняне ентусиазмът на учения като че ли мигом се изпари. Той млъкна. Ключна.

Ким Сен Ву се обърна, отвори вратата. Върна се в своята лаборатория.

Но в подсъзнанието на Крумов остана някаква бледа следа. Като че ли бе видял искрица на доволство, пробегнало неуловимо по иначе безстрастното азиатско лице на помощника си.

Не му обърна внимание.

Мозъкът му работеше вече на други обороти. Като електронна машина, която е получила очаквания алгоритъм.

Значи азотфиксиращият ген на синьо-зелените водорасли не е антагонист на гена, отговорен за свързването на магнезия в хлорофила.

Притежава древна поносимост.

Кое пречеше да приеме, че „скачащ“ ген от някоя цианобактерия е „прескочил“ в генома на папратовия хлоропласт?

Оставаше само да го открие, да го извлече и да го вмъкне в използвания вече вируид, който да го препредаде на обикновените растения.

Да развие нужната му поносимост между двата доскоро антагонистични гена.

Как не се бе сетил досега?

Трябваше да започне веднага експериментите в тази насока!

Без никакво отлагане!

Не беше пресилено — да спре надигация се апокалипсис...

ОБЕЗПОКОИТЕЛНИЯТ ДОКЛАД

Не, съвсем не му беше леко на доктор Жан Суфло. Той не би го нарекъл угризение на съвестта. Защото имаше според него солидни основания да постъпи така. Честно бе предложил на човечеството цената, на която да се спаси. И щом като не бе приело предложението му, единствено то носеше вината за бедствието.

И все пак...

Все по-често не само на сън, ами и наяве, пред очите му се мяркаха картините, които бе наблюдавал по телевизията за чудовищните страдания, които изпитваха нещастниците от засегнатите райони. За животните не мислеше.

Бягащи хора, стопени от глад до скелетите, следвани по петите от настъпващата пустиня.

Сухи треви, сухи дървета и храсти с неопадали сбръчкани жълти и кафяви листа, които се сгромолясват под най-слабия напор на вятъра, проядени от дървояди и термити.

Стигаха му кадрите от телевизията. Не искаше да отиде на място, за да види с очите си. Пък и не беше съвсем лесно това — така прикован към инвалидната количка.

Наистина, бе си създад всички удобства, които можеше да му предостави съвременната техника. Пълна автоматизация и компютризация за задоволяването на всичките му потребности. И собствени, приспособени за неговите възможности автомобили, и нагоден за същата цел самолет, и яhti, и какво ли не?

Какво ли не?

И все пак — инвалид!

Жертва на това жестоко общество, с което сега той се разплащаше по заслугите му.

Пък и още нещо. Не беше свикнал да съжалява за нищо, което е извършил. Дори ако можеше да го поправи.

А това, отмъщението му, вече беше непоправимо. Защо тогава да мисли за него?

Непоправимо!

Оставаше му само да тържествува заради победата си.

А не можеше да тържествува.

Едно особено, горчиво, задушавашо тържество!

Несъзнателно дори се мъчеше да не мисли за това. Залисваше се с работа. Никой не би нарекъл това нещо работа.

За него друго не му оставаше. Непрекъснато подготвяше все нови и нови акции, и то колкото може по-остроумни и по-въздействащи, по-вълнуващи, понякога изместващи вниманието на хората дори от настъпващата смърт.

За ден-два, но...

Ако не тях, поне него те отклоняваха от налитащите понякога потискащи размисли.

Така и сега. Звуковият синтезатор му четеше последното съобщение за избухналия конфликт на границата между Еквадор и Колумбия. А го беше предизвикал той самият. Ей тъй, на шега. За разтуха. Чрез „имплантиран“ в Интерпол негов агент бе „пошушнал“ на еквадорските власти, че преоблечени като колумбийски войници трафиканти на наркотици на еди-коя си дата щели да пресекат границата, като в същото време бе уведомил колумбийската полиция, че там ще минат еквадорски контрабандисти, също маскирани като войници.

Шегата излезе сполучлива. Избухнала бе престрелка, с ранени и убити. Намеси се ООН, за да предотврати готовия да се разрази военен конфликт.

Ех, не се стигна до края, но все пак...

Слушалата в ухото му бръмна леко, колкото муха. Не понасяше резкия звук на обикновения телефон.

Включи видеофона.

Беше Алфонсо.

— Важно съобщение! — проехтя мембраната.

— Май че се позабави! — изтрака Суфло по клавиатурата.

— Да! Ухапа ме змия. Лежах една седмица в болница. Затова...

— Добре, говори!

— Проследих го. Той изрови някакво растение от джунглата.

— Какво растение?

— Не знам. Но нося няколко негови корена.

— Е?

— Убеден съм, че е много важно. Иначе онзи не би напуснал лабораторията си за нещо второстепенно.

— Продължавай наблюдението! — нареди Суфло.

И включи радиовълната на Ким Сен Ву.

Онзи се обади начаса.

Суфло веднага постави въпроса си:

— Защо не ми казваш какво става?

Кореецът отвърна смутен:

— Чаках да се уверя напълно. Да не ви подвеждам.

— Какво точно е станало?

— Намерил е в гората устойчиво на заразата растение.

При тази вест Суфло се задъха от вълнение.

— Устойчиво? Сигурен ли си?

— Да! Вече нямам съмнение. Опитах да го отклоня, да насоча търсенето му в друго направление. Да го подведа. Не успях.

Суфло губеше търпение:

— Какво точно е постигнал?

— Сега няма да ви обясня цялата технология. Разбирате, нали? Но едно е безспорно. Противодействието е в ръцете му. Всички експерименти го потвърждават. В лабораторни условия и в инсектариума. Тези дни ще го провери и в природни условия. Със заразени цикади.

Доктор Суфло премисляше напрегнато. Не биваше да се бави. Трябваше да действа. Но и не биваше да избързва. Да не сгреша.

— Следи го! — нареди и на него той. — И докладвай за развоя на събитията през два часа!

Отдръпна ръка от клавишите. Вирна глава. Стисна зъби. Какво трябваше да предприеме?

Това променяше всичко, обръщаше с главата надолу цялата му постройка.

А беше свикнал да извлича полза от всяка промяна.

Трябваше да извлече и от тази. Макар и тъй неочаквана.

Мозъкът му, изглежда за сметка на немоцното тяло, понякога вземаше решенията си по-бързо и от електронноизчислителна машина.

Той набра телефонния номер на Георг Крумов.

Обади се самият учен. Ясно, не излизаше от лабораторията. По всяко време можеше да бъде намерен там.

— Драги Крумов! — набра думите си в синтезатора доктор Суфло. — Обаждам се пак аз.

Онзи отгатък разбра начаса с кого говори. Естествено, друг нямаше такъв бездушен метален глас.

— Нима...

Не довърши удивлението си.

— Да, аз съм! Изпълних заканата си. И дочаках.

— Какво?

— Новото ви откритие!

Гласът отгатък заглъхна:

— Защо пък вие ще го чакате? Тъкмо вие.

— Аз съм Мефистофел, драги Крумов! Аз купих душата ви. Нали аз ви подарих цялата лаборатория?

— Тя не е ваша. Тя е крадена.

— Но аз ви я дадох. И в нея вие постигнахте всичките си успехи.

— Това успехи ли наричате?

— За мен — и двете. За вас, предполагам, само последното. Но по божиите закони и то е мое.

Крумов почти извика в слушалката:

— Оставете ме на мира! Не искам да говоря с такъв... Такъв...

Не намери ли подходящ епитет, или го възпря вродената му деликатност?

Суфло, все едно не чул, продължи:

— Няма защо да се караме. Аз ви се обаждам не току-тъй. Имам ново предложение.

— Какво?

— Всъщност то си е предишното. Макар че по морални съображения би трябвало да ми предадете откритието си, новото, безплатно, тъй като аз съм ви финансирал от самото начало, пак ви предлагам да го откупя. Срещу милиарди.

— Не ви ща милиардите!

— Става дума за милиарди! Броя им ще определите вие.

— Казах, не ги ща!

Суфло продължаваше да трака по клавишите:

— Може би ще ме запитате защо ми е?

— Не ви питам.

— Въпреки това ще ви кажа. Няма да го унищожа, както се безпокоите.

— А защо тогава?

— За да го предложи на същите, които първия път се подиграха с мен. Но сега, знам, няма да се подиграват. Дори ще ми целуват ръка.

— Искате да кажете, че...

— Да! Ще им продам лекарството, което да спре обхващането на цялата Земя.

— Да го продадете? Аз не съм се блъскал, за да бъде продавано. То за мен има съвсем друга цена.

Сега пък Суфло като че ли се изненада:

— Я гледай! Каква е пък вашата цена?

— Да се разплатя за вината си. Чудовищната си вина!

— Ей така, без патент, даром?

— Да, така! Моята вина не може да се изкупи с никакви пари.

Суфло продължи да настоява:

— Оставете тези съображения! Наивни са! Продадем ли им го, ние също правим благодеяние. Защото без нас не биха постигнали нищо. Ами кажете да се спогодим веднага! Кажете условията!

Крумов заекна от гняв:

— Не!... Не разбирате ли... Няма да ви го продам... Няма...

Друг изход не му оставаше. И синтезаторът предаде:

— Последната ви дума?

— Не! — изкрещя Крумов. — Не и не!

— Тогава не ми остава друго. Разбирате, нали? И още нещо. Не разчитайте този път на инспектор Колуел! Както не ви помогна миналия път, така няма да ви помогне и сега. Знайте, той също е мой човек.

Затвори му телефона.

Това беше сполучливо хрумване — да убие доверието му в полицията.

И отново се свърза по радиофона с Алфонсо:

— Вкарайте овцата в кошарата!

Това означаваше: „Заповед! Отвлечете го!“

Глупак! Защо го принуждаваше винаги все така, насила?

НАВОДНЕНИЕТО

Лъжата на Жан Суфло оказа своето въздействие. Веднага след разговора си с него Георг Крумов взе решението си. Не се обади на инспектор Колуел, а грабна кафеза с цикадите, които вече бе успял да зарази с получения нов вируид антагонист на стария, и изтича до речното пристанище, където Намури с новата си моторница припечелваше прехраната си с превоз на пътници до отсрещния бряг.

Щеше да наеме всеки лодкар, който беше готов за отплаване.

За щастие откри самия Намури.

Скочи в лодката, обади му какви са намеренията му и се отпусна поуспокоен на седалката. Досега всичко бе преминало благополучно.

Намури запали мотора и лодката се понесе срещу течението.

Крумов се оглеждаше все пак боязливо и си мислеше:

Вярно ли беше това, което му подметна онзи злодей? Възможно ли беше самият инспектор да е участвал в кражбата на първия вируид? Под прикритието на блюстител на закона. И оттогава той да го е следил, разчитайки на наивността му. Та нали Георг му даваше всички сведения за хода на проучванията си? Та нали за всяка своя постъпка търсеше неговия съвет и защита?

Този път като че ли бе успял да го надхитри.

Той се обърна към лодкаря:

— Заплашва ме нова опасност.

— Каква?

— По-право не мен, а откритието ми.

— Кой?

— Онзи, същият! Трябва да го преварим! Да пръснем насекомите!

Намури разбра.

— Къде точно?

— Няма значение. Важното е да бъде на границата между още здравите дървета и съхнещите. Да запазим здравите, да излекуваме заразените.

— Добре! — отсече Намури и придаде още газ.

Моторницата едва си проправяше път сред прииждащите откъм вътрешността на острова лодки и салове с бежанци. Сред плаващите подути трупове на животни и хора, на изкоренени дървета.

Тук бреговете все още бяха такива, каквито ги знаеше, бухнали в зеленина. Само тук-там, колкото се отиваше по-нагоре, се мяркаха вече посърнали или напълно пожълтели дървета.

Все по-често и по-често.

Георг Крумов продължаваше да размисля. Ако разполагаше с хеликоптер, вече отдавна да бе свършил работата си. Но как да поиска? Та нали Колуел веднага щеше да разбере?

Трябваше да се примири с това, за сегашното му нетърпение, мудро пътуване.

Щеше да пусне цикадите от кафеза на няколко места. Да обхванат по-голяма площ. Да заразят, но вече не с болест, а със здраве колкото може повече растения.

После щеше да се върне и ако никой не му попречеше, щеше да произведе още по-големи количества насекоми заразноносители. За да ги пръсне по всички краища на страната, да създаде санитарен пояс пред все още незасегнатата флора.

То се знае, не разчиташе единствено на своите цикади. Разчиташе повече на всички смучещи и гризящи насекоми и животни. Тези, които пуснеше сега, щяха да послужат само като пионери, положили началото на оздравителния процес.

Внезапно водата пред лодката завря, кипна в разплискана мътна пяна. И сред нея, сред водните пръски и пенестите парцали се мернаха телата на два вкопчани в яростна схватка крокодила. Бронираните туловища се блъскаха с трясък, трионените опашки шибаха яростно водата, а огромните зъбати челюсти, вплетени в булдожка захапка, в настървението си къртеха взаимно огромните си жълти зъбища.

Друга подобна битка пламна на стотина метра вляво. Там като че ли се бяха сграбчили три чудовища, без да се разбере кой срещу кого се бие. Плясък, водни плиски, концентрични вълни, пъплеци по повърхността, кървава пяна.

Ето, още една битка!

Какво ставаше?

Всъщност не беше нужно особено прозрение, за да се разбере това. Бягащите крокодили от горните течения на реките, които вече

пресъхваха, опитваха да намерят нови места за заселване, нови територии за ловуване и размножаване. А заварените съвсем не мислеха да отстъпят правата си мирно, без съпротива.

Хеле, най-сетне като че ли достигнаха целта си.

Брегът беше заприличал на фантастична мозайка от всички преливи между яркозеленото, през виолетовото, оранжевото, червеното, до жълтото и кафявото.

Фантастична, по-право зловеща мозайка!

Предвестник на настъпващата смърт.

Улисан, почти хипнотизиран от своята цел, Крумов не видя, по-право видя, ала не осъзна видяното.

По небосклона бяха изпълзели огромни грамади от зловещо почернели буреносни облаци. Пък и то по тези места не беше нещо необичайно. Напоследък, не тъй често като преди, но все пак почти всекидневно се изливаха обичайните за този район тропически дъждове.

Сега по-важно, по-важно разбира се от някакъв си дъжд, беше да разсели донесените в кафеза цикади.

Само туй! Цикадите!

„Имунизацията“ — както я бе кръстил за по-голяма образност.

Лодката зави към ниския бряг, носът ѝ зари в тинята. И двамата скочиха в плитчината. Намури се пресегна да завърже лодката си в изпречилия се напреде му кокилест корен, а Крумов излезе на сухото.

Огледа се внимателно.

Все пак трябваше да подбере подходящо място. Да не е до съвсем здрави дървета, защото това ще забави разпространението на цикадите към заразените, но в същото време да не е при изсъхнали, където пък може да умрат от глад, преди да намерят сочни листа.

По реката продължаваха да се източват керваните с бежанци.

Те не бяха опасни, ако хората вътре не са съвсем прегладнели, та да не устоят на изкушението да позаситят глада си с месото на двама безоръжни хора.

В последния момент видя полицейския катер, който се бе промъкнал незабелязано през навалищата и приближаваше към вързаната лодка на Намури.

— Полиция! — извика стреснат Георг Крумов.

И тикна клетката в ръцете на другаря си.

— Бягай! И когато се отдалечиш достатъчно, отвори вратичката!
Пусни ги на няколко места!

А той остана. За всеки случай. Може да е грешка. Пък ако не е, да ги забави, да даде време на папуаса за изпълнение на поставената му задача.

Дали беше самият Колуел?

Ако беше той, щеше да го наругае, пък после да става каквото ще.

Полицейският катер опря в брега. Някой отвътре извика:

— Стой! Не мърдай!

Но видял, че папуасът се стрелна като змия в шубрака, изкрещя:

— Огън!

Един автомат изграка зловещо.

Но откъм гората не се чу нищо. Ни вик, ни стон.

Какво ли беше станало? Убили ли го бяха мигновено?

Полицаят, който викаше, скочи на сухо.

— Къде е онзи... Оная къдрава маймуна...

Крумов стоеше втрещен. Потресен.

Не мислеше за друго, забравил беше себе си. Какво ставаше с Намури? Какво ставаше с клетката на цикадите?

Едва сега забеляза — не беше инспектор Колуел.

Друг беше.

Но кой? Откъде го познаваше?

И се сети изведнъж:

— Алфонсо!

Беше похитителят му. Тогава. С хеликоптера.

Алфонсо не му отговори. А изкрещя на съучастниците си:

— Бързо, в гората! Настигнете го! — И додаде: — Жив или мъртъв!

Чак тогава се извъртя към учения и без да отклонява от гърдите му дулото на пистолета си, отвърна рязко:

— Стари познати, нали? Не се забравят...

Крумов не можеше да скрие удивлението си:

— Не загинахте ли тогава?

— Бог ме запази — отвърна ехидно бандитът, — та за щастие отново да се срещнем.

Не можа да се доизкаже. Страхотен блясък ги ослепи, разтърсващ гръм ги оглуши.

В следния миг удареното от мълнията сухо дърво, пламнало изведнъж като факла, се строполи с грохот на няколко метра от двамата. При падането му една вейка шибна Алфонсо по главата. Зашемети го.

Георг Крумов понечи да се възползва от тази щастлива случайност.

Хукна към брега, към лодката на Намури.

Но насреща му изскочи от храстите един от завръщащите се бандити. Препречи му пътя.

Крумов се втурна в обратна посока.

Ей в този миг плисна дъждът.

„Плисна“ беше съвсем слаба дума, която да изрази станалото.

Небето отгоре сякаш се раздра като исполински мях, от който върху земята се срина цял потоп от вода.

С такава сила, че го повали в образувалата се начаса кална локва.

Но ученият не се отказа Продължи пълзешком да се примъква към лодката си.

И сякаш вече не пълзеше, а плуваше в някаква лепкава смес от тиня и вода.

В това време се бе опомнил и Алфонсо. Бе разбрал какво става. Бе се спуснал и той подир беглеца. И той по същия начин — с пълзене, с плуване, с валяне в бълбукащата мътилка.

А водните пресли продължаваха да се сричат отгоре им.

Достигна беглеца, докопа с яките си пръсти глезена му.

Спря го. От другата страна допълзя и вторият бандит. Той хвана ръката на учения. Двамата го затътриха обратно, по-далеч от реката.

Намъкнаха го в образуваната от сплитането на дъсковидните корени на фикуса дървена пещера. На сушина.

Никой нищо не казваше. Крумов се бореше с всички сили да се отскубне от здравите им ръце, а те, също тъй мълчаливи, със стиснати зъби, опитваха да го обезвредят.

А стихията не преставаше. Гръмотевиците се редуваха сякаш без прекъсване. Една оглушителна канонада. Същински артилерийски баражен огън. Въпреки нависналите черни облаци, впрочем невидими

оттук, светът навън пламтеше в синкави и червени блясъци. Рок-концерт на исполини.

Дъждът, пороят, водопадът не секваше. Напротив, като че ли се усиливаше, ако можеше някой да си представи, че не това е пределът му. Треперещи завеси от гигантски оловни ресни шибаха по земята, всъщност по надигналите се огромни локви, и ги превръщаха в кипнали кални вулкани.

Хората дишаха учестено. Задушаваша се. Защото това впрочем вече не беше въздух, а плътна водна пара, все едно рядка вода, от която не се задушаваша, а направо се давеха.

В уплашеното съзнание на Крумов, а дали можеше в този ужас да си помисли за съзнание, се мяркаха раздробени хрумвания, спомени — хаос от представи и откъслечни думи.

По-страшно... От... Това... Не можеше... Да си представи...

Ясно... От обезлесената земя... Няма я гората... Която да попие...

Нямаше... По-страшно...

Оказа се, че има!

Не го чува. Че как можеше да се чуе нещо в този адски рев?

Усетиха го.

През отвора на дървената им пещера нахлу като срината от страшен земетръс скала водата. Блъсна ги, превъртя ги, запремята ги, като ги тласкаше в стените.

Крумов нямаше време да осъзнава какво е станало, нямаше време да вземе решение. Вместо съзнанието рефлексите му поеха управлението на натъртеното тяло.

Ръцете му сами се размятаха, пръстите му сами, без негово участие, опипаха стените, налучкаха отвора, краката му сами дадоха нужния тласък.

И тялото му излетя навън, повлечено начаса от внезапно връхлетялото наводнение.

Главата му успя да се подаде над повърхността. А то каква повърхност? Нещо средно между въздух и безредни водни пръски. И мътна пяна.

Но все пак в тази смес имаше въздух. Той го пое жадно. Втори път. Трети...

Опомняше се. Съзнанието му се връщаше на мястото си.

Очите му почваха да се ориентират в обстановката, мозъкът — да преценява.

Ръцете и краката му работеха лудо в борбата да го задържат над клокочещата и мятаща се на всички страни водна стихия, да го предпазят от сблъсък с някой изпречил се насреща му дънер.

Не успяха.

И това може би беше благосклонната усмивка на съдбата.

Когато след удара Крумов се опомни, се видя метнат, провиснал по корем като дрипа върху един напречен клон.

А водата досами него продължаваше да го облива с мътните си струи.

Най-сетне той си даде сметка какво е станало. И какво може да последва.

Водата да се надигне още повече. И да го повлече отново в неудържимия си бяс.

С нечовешки усилия той успя да се извърти, да обкрачи клона и да запълзи по него към дънера. Клонът беше грапав. Облепен с плесени и гъби. Хлъзгав. Обливан от дъжда.

Крумов най-сетне достигна стъблото. Изправи се. Обгърна го с ръце.

Вече беше на по-сигурно.

Но не за дълго.

Наводнението набъбваше. Вече заливаше глезените му. Скоро коленете му. Сетне — и бедрата.

Повече не можеше да остане.

Човекът, забравил кой е, забравил дали е човек, или животно, едно от тези, които преминаваха под него, повлечени от пороя, борещи се с него или вече премятащи се трупове, затърси трескаво с опипващи ръце нова опора.

И напипа по-горния клон.

Отде се намериха в него толкова сили?

Ето, успя да се покатери върху му.

Но не се задържа. Продължи още по-нагоре. И още.

Най-сетне се спря.

Смяташе се на сигурно. Смяташе, че водата няма да го догони и тук.

Сгърчи се в тройния чатал на дървото, откъдето дори ако изгубеше съзнание, нямаше да падне. Опитва се да си даде сметка какво става.

Ясно, поне засега изглеждаше, че се бе спасил.

От най-страшното.

Но какво го очакваше още? Бурята продължаваше да беснее. Вода отдолу, вода отгоре, отстрани, отвред!

И мълнии. Мълнии подир мълнии.

Докога щеше да продължи това?

И какво щеше да прави, след като стихията утихнеше?

Тогава чак се сети. А уж то беше най-важното.

Цикадите!

Кафезът с цикадите! И Намури, който трябваше да ги освободи.

Дали бе успял да ги пусне, или те бяха потънали, отвлечени с кафеза от водата?

Какво бе станало с Намури?

Какво бе станало и с бандитите?

БЛАГОДЕТЕЛЯТ

Доктор Жан Суфло съвсем не беше доволен. Нещо все го измъчваше, някаква непонятна тревога, особено предчувствие, в каквито като учен не вярваше.

И не само днес. От дълго време насам. Нищо не му доставяше удоволствие. Нито разкошният живот, нито непрекъснатите успехи.

Всъщност животът му вече като че ли представляваше низ само от успехи. Отделните несполуки, които се появяваха ту тук, ту там, не го засягаха, все едно леки убождания с топлийки.

Затова посрещаше с пълно безразличие всяко съобщение за нова победа над полицията или над конкуренцията, за нови милиони в чековата си сметка по всички банки на света.

Както омръзва равният летеж в самолета. Знаеш, че си профучал над безброй градове и села, че си преминал незабелязано множество граници, че зад теб са останали хиляди километри, но ти не ги забелязваш. Усещаш само скуката от изминалото време, която не могат да отвеят никакви кинопрожекции, изискани ястия и усмивки на стюардеси.

Така отлиташе и животът му — един монотонен, убийствено досаден триумфален полет.

Не му доставяха удоволствие нито новите методи, които създаваше за постигане на най-печелещите си операции, нито смешните положения, в които поставяше измамената полиция.

Днес тук — подлуди я. Утре на другия край на света — ново подлудяване.

Все нови и нови комбинации, страстно моделирани на компютъра и прецизно изпълнявани от организацията му.

Но така си е — дори най-сложните математически задачи омръзват.

Нищо, че неговите решения носеха милиони.

Бяха все математически решения.

И тази болест, „чумата на хлорофила“, както я величаеха вестникарите. Отначало изпълваща душата му с гордост, с необладано

съзнание за своето величие.

А сега?

Не беше съчувствие към страдащите милиони хора, към заплашените с такива страдания други милиарди хора. И животни.

Кой го съжаляваше него, та и той да ги съжалява?

И все пак...

Вече не изпитваше предишната наслада и от това самочувствие.

Като че ли му се искаше...

Всъщност дали онзи твърдоглав учен можеше да се справи с бедствието, което, ако не бе причинил направо, то беше подготвил, макар и несъзнателно?

И защо искаше да му отнеме и новото откритие? За какво?

В главата му се бореха, все без изгледи за надмощие, двете намерения: да довърши започнатото или да го прекъсне...

Все в неговата власт...

Слушалката бръмна.

Суфло включи видеофона.

На екрана се появи образът на Ким Сен Ву. С обичайното си безизразно лице.

Суфло натисна бутона за връзка.

— Докладвай! — изтрака той нареждането си по клавишите.

И Ким Сен Ву заговори:

— Веднага след вашия разговор лицето се разбърза. Взе от инсектариума един кафез със заразени цикади. И почти изтича навън. Без дори да ми обясни къде отива.

— После? — не успя да сдържи въпроса си Суфло.

— Разбрах, че става нещо важно. Затова грабнах останалата колба с вируида и главната документация. И избягах. Тогава се обадох на Алфонсо. Той тръгна да догони лицето.

Доктор Суфло не се колеба дълго:

— Добре си направил. Сега отнеси материала и книгата в укритието! Остави ги там под надзора на дежурния! А ти веднага се изпари! Замини за Калифорния! На аерогарата ще те чака човек с билета и чека. — И натърти: — Този път няма да ти се размине. Излишната предпазливост никога не е излишна. Край!

И угаси екрана.

После се отпусна в количката с дълбока въздишка.

Край! Не само за попрището на корееца, който въобще нямаше да стигне до Калифорния, който въобще никъде нямаше да стигне. Прекалено много знаеше вече. А това беше достатъчно за смъртната му присъда.

Край и на неговите собствени колебания!

Той отново държеше положението в свои ръце. Отново той щеше да диктува условията.

Трябваше да бърза! Защото, ако Алфонсо не успееше да догони учения, ако не успееше да му отнеме кафеза и така го оставеше да пръсне инсектите, Жан Суфло не разполагаше с много време, за да убеди онези, че единствен той е в състояние да отстрани злото.

Трябваше да отправи новото си предложение.

И пръстите му издиктуваха на компютъра още една радиограма до Организацията на обединените нации:

„Важно! Важно! Важно!

Успях да открия противодействие срещу хлорофилната чума. Както се убедихте, вашите учени се оказаха безпомощни. Предлагам ви го срещу справедливо възнаграждение. Не е нужно да ви обяснявам, че се отнася за спасяването на живота въобще, не само на човешкия род.

Разчитам на благоразумието ви.

Ако приемете, отговорете по обичайните медии в тридневен срок.

Тогава ще уточним и размера на сумата.

Благодетелят“

Облегна се назад. С нова въздишка. Този път — на облекчение. Пак успях — той винаги успяваше.

От душата му сякаш падна някакъв непосилно тежък камък — нямаше да бъде виновен повече за човешките страдания, за гибелта на живота.

Беше се примирил с ролята на Херострат, когото никой няма да знае и помни. Така дори се оказа по-добре — щяха да го помнят. И

може би името му щеше да бъде записано в историята. Вместо Херострат — Благодетелят.

Това досега не беше угризение. Той отдавна се бе отървал от всички подобни сантименталности. Сантименталността е враг на успеха.

И все пак така беше по-добре...

КРОКОДИЛИТЕ

Наводнението, както връхлетя, така бързо се и оттегли. Отвлече каквото можа, разкърти дърветата, издави животните и се прибра в предишното корито на реката. По земята, всъщност пласт тиня, дебел една-две педи, останаха да се ваят само обрулените клонаци и мъртвите трупове.

Намури, седнал на един невисок клон, погледна кафеза с цикадите. Бяха живи и здрави. По време на стихията той ги бе завил с ризата си и така ги бе предпазил от дъжда.

Вече можеше да изпълни заръката.

Небето се бе изчистило.

Той отвори вратичката. И кротуващите досега насекоми се размърдаха, запълзяха към изхода, заоправяха крила и се подемаха във въздуха. Разлитаха се на всички посоки. Едните, по-уморените може би, кацаха по най-близките листа, други продължаваха полета си.

Беше изпълнил задачата.

Добре.

Сега оставаше другото. Да намери приятеля си.

Наистина вече го смяташе приятел, макар и с бяла кожа. Но нали с къдравата си коса и брада позаприличваше малко на папуас?

Истински папуаски працядо.

За него, родения и израслия в джунглата, не беше трудно да се ориентира за обратния път, макар че околността след преминаването на ужасната буря се бе променила за неопитно око, кажи-речи, неузнаваемо.

Вървеше и се провикваше:

— Георг! Геооорг! Геоооорг! Геооооорг!

Лута се доста, шляпайки из тинята и потъвайки в нея понякога дори до колене, докато чу далечен ответ:

— Намури, Намури! Тук съм!

Забърза, доколкото това мъчително газене из лепкавата клопка му позволяваше. И достигна, когато ученият, вече успял да преодолее уплахата си от гнева на природата, се спускаше на земята.

Идеше им да се прегърнат. Но и двамата бяха мъже, успяха да се овладеят.

Крумов само запитва:

— Какво стана?

— Пуснах ги.

— Кога, кога ги пусна? Преди или след дъжда? Защото, ако беше преди това, стихията може би ги е отмила, защото не са успели да се впият здраво в листата. И да са загинали.

Намури поклати глава:

— След това! Докато валеше, ги вардех с дрехата.

— Чудесно!

Каза само тази думичка. Но тя беше достатъчна да стопли сърцето на папуаса. Какво по-голямо удоволствие от това да доставиш удоволствие на приятеля си, още повече на преродения си працядо?

Крумов се запитва гласно:

— А онези? Бандитите? Какво ли е...

Намури вдигна рамене:

— Отвлякъл ги е злият дух на водата. Смилил се над нас, а тях отвлякъл.

Но този отговор за Крумов още не значеше всичко:

— Какво ще правим ние сега?

— Какво? Ще се махаме!

— А как?

— Пеша не може. Ще търсим лодката.

— Вярваш ли, че водата не я е отнесла?

Намури не вярваше много.

— Ами да видим, бе. Пък може...

Чувстваше, че превъзхожда белия си приятел в джунглата. Затова този път той реши:

— Ти ще стоиш тук! Ще ме чакаш! Аз ще отида да я диря.

Крумов беше съгласен с това решение.

Пък и беше капнал от умора и от напрежение.

Седна върху един повален дънер да чака. А Намури пое уверено в само нему ялната посока.

Шляпаше из калта, затъваше в неоттеклите се локви, измъкваше се и продължаваше.

Не очакваше да я открие толкова скоро.

Видя я обърната с дъното нагоре, заклещена между два клона на височина поне три метра от земята.

Той се затича нататък.

Оставаше му да я свали долу. А как? И да я изгътрузи до реката, която вече се бе отдръпнала на стотина крачки оттук.

Ясно, трябваше да вика Георг.

И чу изстрел. Нещо го парна по рамото.

Намури беше дете на природата. Като диво животно той се просна на земята и изпълзя под близкия шубрак.

Там се надигна и все така, приведен, хукна да бяга.

— Стой! — изкрещя някой подире му.

Позна гласа на Алфонсо.

— Стой! — обади се още един.

Значи, бяха най-малко двама.

Чуха се и нови изстрели. Куршумите зашибаха по листата край него.

Но той не спря, то се знае. Продължи да тича, шибан от въздушните корени и лианите.

И чуваше подире си шляпането на краката на преследвачите и задъханите им гневни викове.

Въпреки че се смяташе по-добър бегач в джунглата от тях, те не изоставаха много.

Пък и да изостанеха, имаха едно преимущество — дирите му в калната земя издаваха недвусмислено посоката му.

И той кривна към съседното поточе. Газейки през него, щеше да прикрие следите си.

Тогава чу откъм ляво някакъв особен шум: ръмжене, хъркане, тракане, подобно на удрящи се в камиона му щайги.

И ги видя.

Не един, не два, не три — а цяла орда, пълчище от шляпащи към него огромни крокодили.

Преселваха се — само това успя да му мине през ума, преди да вземе новото си решение.

Напрегнал последните си сили, той профуча пред тях, пресече им пътя. Превари ги.

Съвсем навреме.

Тичащите подире му бандити не успяха да преценят какво става. Не ги ли видяха, уплашиха ли се?

Намури, то се знае, не остана да се убеди в по-нататъшната им участ. Мерна ги само как подскачаха, обкръжени от освирепялото множество, как ритяха озъбените муцуни с обуца, в напразни опити да избягат.

Продължи през шубраците и локвите.

Загуби доста време, докато заобиколи ръмжащото зловецко сборище. Но все пак успя да открие мястото, където трябваше да го чака Крумов.

Намери го, но проснат възник, с кървяща рана в гърдите.

Потресен, той се наведе. Опипа го.

Беше жив. Дори се опита да прошепне.

— Удариха ме!

Заблуден куршум от безредната стрелба го бе улучил случайно.

Намури не го остави да приказва повече. Развъртя се наоколо, накъса няколко листа — от тези, които родът му използваше при такива случаи, приклепна отново и ги натъпка в кървящата рана.

Те спираха кръвотечението, предотвратяваха загнояването.

Отпра едно парче от ризата си и превърза листния тампон така, че да не падне.

И отпусна ръце.

Ами сега?

Нямаше какво повече да му мисли.

— Ще те нося, Георг! — рече твърдо той. — Трябва да се махаме оттук!

Раненият отвърна едва чуто:

— Остави ме! Спасявай се поне ти!

— Как така ще те оставя?

— Такава е съдбата ми! — отвърна Крумов. И се усмихна мъчително: — Доволен съм... Че изкупих вината си... Поне от малко...

Намури вече не го слушаше.

Наведе се, хвана го под раменете и го надигна. Не би могъл да го носи на ръце. Колкото и да беше отслабнал, ученият все още тежеше достатъчно. Затова с пъшкане и пухтене го подхвана така, че го метна на гърба си.

И го помъкна. По-право потътри го към реката.

Не към лодката.

Пътя към лодката бяха препречили крокодилите.

А в обратна посока. Но все към реката. Реката беше единственият път, по който можеха да проникнат през иначе непроходимата джунгла.

Все можеха да видят някаква лодка: я полицейска, я с невраждебни хора.

Иначе...

ЧАСЪТ НА ОТМЪЩЕНИЕТО

И този път му се бе разминало.

И този път както винаги досега.

Откак се помнеше, все се бе опазвал от къде-къде по-големи опасности, та сега ли нямаше да се оправи?

Него ли, родения и израслия сред смъртни заплахи, щяха да уплашат някакви си гуцери? Та били три-четири метра дълги.

Не се срещаше за пръв път с такива като тях. В родината си по едно време бе изкарвал прехраната си с контрабанда на каймански кожи. Всъщност с какво ли не се бе занимавал?

При многобройните си операции тук, на острова, бе имал многократни възможности да опознае и тукашните крокодили.

Наистина, по-едри и по-кръвожадни. Но все пак — гуцери...

Известно му беше колко са пъргави. Но — във водата. Там не би посмял да мери сили с тях. На сушата обаче положението беше по-различно, на сушата смяташе себе си за по-пъргав. На туй отгоре — безсъмнено по-съобразителен.

При това — въоръжен.

С достатъчно предимства.

Алфонсо бе изстрелял два куршума в устата на най-близкия крокодил, който вече раззинваше челюсти да го захапе, и използвайки моментното му стъписване от неочакваната съпротива, с един скок се бе метнал на гърба му. Оттам — на съседния гръб. После — на третия, четвъртия.

И най-добрият акробат би завидял на еквилибристиката му, посредством която бе успял да използва като трамплини тичащите и подскачащи, бронирани с едри плочи туловища.

От един жив трамплин на друг, от третия — на четвърти.

И се бе озовал извън ръмжащата, тракаща и щракаща с челюсти настървена глутница, наподобила жива лавина от брони, мускули и зъби.

Не се бе застоял, разбира се, та да се наслаждава на успеха си.

Макар че повечето хищници се бяха струпали върху неуспелия да се отърве негов съучастник, заръфали го яростно от всички страни, без да обръщат повече внимание на беглеца, той отново трябваше да бяга.

Защото два крокодила, от ариергарда, не успели да се включат в пиршеството на по-пъргавите си сродници, се бяха втурнали подире му.

А колкото и да изглежда тромав на сушата, крокодилът може да пробяга известно разстояние върху късите си лапи със скоростта на кон. И да настигне бягащ човек.

Алфонсо знаеше и това. Затова се бе обърнал. И бе отправил още един куршум в главата на най-близкия си преследвач.

Късметът му, а може би и умението му да борави с пистолета, и този път си бе казал думата.

Прострелял го бе в окото.

Крокодилът бе изревал от болка. Бе се застоял за миг.

А в този миг досами него бе преминал вторият му сродник. И като не бе могъл да осъзнае кой му бе причинил тази болка, с едно щракване на челюстите си раненият бе докопал задната лапа на съседа си. Бе спрял устрема му.

И бе позволил на човека да вземе преднина.

Алфонсо дори не се бе обърнал да види как се разви избухналата свада между глупавите чудовища.

А с всички сили бе продължил да тича към захвърлената сред клоните своя лодка.

Не бе помислил да се занимава повече с изчезналия в гъсталаците папуас.

А може би нямаше нужда да го гони.

Невероятно му изглеждала да е останал незасегнат от ожесточената стрелба при преследването му. И навярно умираше някъде от изтичащата си кръв, или пък продължаващите да прииждат откъм планината крокодили вече му бяха видели сметката.

Сега най-важното беше да спасява себе си.

Изглежда, от всички единствен бе оцелял той.

Наводнението бе издавило съучастниците му, а ведно с тях — и доскорошния му пленник.

Нима щеше да се остави да загине така мърцина, да напълни търбусите на някакви примитивни чудовища тъкмо когато се намираще на стотина крачки от спасението?

Накрая я бе видял.

Висеше на същото място така, с вирнат кил, съвсем неуместно сред дървесните клони.

Колко много усилия му беше струвало спускането ѝ на земята! Особено докато освободи омотания в лиани винт.

А тъкмо това като че ли бе улеснило най-много задачата му. Защото с помощта на тази лиана бе успял да спусне лодката долу, без да я натроши.

Бе я обърнал отново в естественото ѝ положение и я бе привлякъл към реката. Този път тинята помогна. Ако не беше тя, ако не облекчаваше хлъзгането на тежкото дървено дъно, по суха земя надали щеше да успее. Особено така, почти изгубил сили.

Най-сетне я бе избутал във водата, бе скочил в нея и се бе проснал изнемощял върху пейката.

Когато се бе свестил, беше видял, че моторницата му се носи по течението неуправляема, обърнала се с кърмата напред.

Той се бе надигнал, бе хванал стартера, бе опитал да запали.

Напразно!

Нещо бе станало. Дали бе изтекъл бензинът, дали се бяха намокрили свещите, или карбураторът се бе напълнил с вода?

Но каквото и да беше, важното беше само това, че моторът не работеше.

Оставаше му да разчита на веслата.

И той се бе заловил за тях.

Нямаше избор. Ако не стигнеше до населено място, или той щеше да умре от глад, или щеше да утоли глада на други: на крокодили или канибали.

Бе чул бученето на хеликоптер. По навик бе предпочел да се притули до брега. Оказа се, че предпазливостта му е основателна. През рехавата шума разпозна полицейски самолет. Навярно тръгнал за Крумов. Нека търси! Ако намери нещо, то ще бъдат или трупове, или оглозгани от крокодилите кокалаци.

А наоколо реката гъмжеше от тези противни твари. Нима са били толкова много в тази страна?

Сякаш изпуснати от Ада.

Плуваха като живи дънери напред-назад, едни се биеха настървено, други се опитваха да захаят борда на лодката, та се налагаше да ги удря здраво по носовете с бухалката на веслото, за да ги прогони.

Така, почти без спиране, за два дни се бе добрал до най-близкото селище на дървари с малко пристанище.

Там се бе нахранил до насита. Бе сменил мотора и бе продължил. И ето, най-после се бе прибрал у дома.

Оставаше му само да докладва за станалото. После да се просне в леглото и да заспи.

Да спи поне три дни!

Превари го сигналът на радиовидеофона.

Вдигна слушалката. Знаеше, че другият отсреща го вижда, а той отсам не може. И това страшно го дразнеше.

Но нямаше как — така беше наредено.

И чу познатия метален глас:

— Слушаш ли? Слушаш ли?

— Да! — отвърна Алфонсо. — Току-що се връщам от джунглата. Гоних го. Но наводнение издави всички. Оцелях само аз.

Онзи го прекъсна.

— Сега това не ме интересува! Положението е друго. Сериозно!

— Слушам! — по навик рече Алфонсо.

— Пак съм в капан! Домът ми е обграден. Трябва пак старият номер!

— Разбирам!

— Ти ще проследиш събитията! Идвай веднага! И отново — на третия ден операция „Възкресението на Лазар“!

Гласът отсреща отсече:

— Край! Онези разбиват вратата.

И прекъсна връзката.

Алфонсо стоеше слисан. Каква стана тя? Целият му труд, цялото му блъскане из джунглата, загубата на помощниците — всичко се оказваше напразно.

Шефът отново бе сгачен от ченгетата. И както изглежда, нахлули през разкъртената врата, те го бяха арестували.

А той навярно вече се бе преобразил на жив мъртвец.

За да им се изплъзне пак от ръцете.

Със стария фокус.

Щеше...

Ако му помогнеше Алфонсо. Единствен Алфонсо беше посветен в тази тайна. Единствен той знаеше как да го измъкне от гроба и как да го върне отново към живот.

Такава беше сега задачата му. Да проследи къде ще го погребат. И да свърши останалата работа. А подир това да го пренесе другаде, в друга страна, под друго име.

И новото му име, и новата страна, и новата обстановка бяха запечатани в паметта му от дългото повтаряне.

Всичко зависеше сега от него.

Само той можеше да помогне.

Всемогъщият господар, от когото трепереха стотиците му агенти, зависеше изцяло от Алфонсо.

Разчиташе на Алфонсо.

Но Алфонсо вече мислеше друго. Вече не искаше да бъде роб.

Дотегнало му бе сегашното сляпо покорство.

От него сега зависеше всичко — и свободата, и богатството му, и цялото му бъдеще.

Вече го нямаше някогашното послушание. Този път Алфонсо не мислеше да се подчини!

Не и не!

Нямаше да предприеме нищо. С бездействие, без да си мръдне дори пръста, без да си мърси повече ръцете, щеше да се отърве от робията.

Имаше достатъчно пари в банката.

Не му трябваха повече.

Сега му се налагаше само едно — да си обира по-скоро крушите. Не се знае как ченгетата се бяха добрали до шефа. И дали покрай него не са понаучили нещичко и за помагачите му.

А това значеше да изчезне и той!

Незабавно!

ЗЕЛЕНИНА

Вече цял месец Георг Крумов беше пролежал в болницата между живота и смъртта. Но това като че ли не го засягаше. Нейде в подсъзнанието му се обаждаше бледото задоволство, че все пак, дори и с цената на живота си, бе успял да се противопостави на злото, което той самият бе причинил.

Спомняше си много ясно часовете на лутане из джунглата, понесен на гръб от Намури, с провлачащи се по тинята крака.

И непрекъснатото пропадане в калните дупки. И ставането, и пълзенето, и новото падане. Докато бяха достигнали брега. А то какъв бряг — един почти неуловим преход от мокра пръст, от тиня, от някаква кафява каша и уж истинска вода, наглед подобна на кипнало кафе.

Колко пъти се бе молил на папуаса да го остави, та да си умре спокойно, пък той сам да се спасява. Млад беше, силен беше. Не биваше да се жертва напразно.

Ала Намури все бе отговарял едно и също:

— Ти спаси моя живот. И сега моят живот е твой.

Така, положил ранения върху един повален дънер, донейде по̀ на сухо, а той поседнал на един повален дънер, Намури бе вдигнал глава нагоре.

— Птица-машина!

Наистина, над главите им с оглушително бучене бе преминал хеликоптер. Или полицейски, или бандитски.

Намури не се бе поколебал, а бе изтичал по близкия пясъчен откос, натрупан от наводнението, откъдето да се вижда по-добре. И там бе размахал накъсаната си риза.

Първия път не бе успял. Но при повторното си завръщане пилотът го бе забелязал и бе приземил апарата си върху същия откос с риск колесарникът му да затъне в калта. А двамата полицаи бяха помогнали на папуаса да внесат вътре ранения.

Бяха го откарали бързо в най-добрата клиника.

И там, почти в безсъзнание, Крумов бе чул само една дума:

— Охо!

Навярно беше главният хирург.

После наложиха на лицето му наркозната маска.

И той бе изгубил съзнание.

А когато се съвестяваше, вече в болничното си легло, но все още в реанимационното отделение, бе доловил друг шепот. Сестра ли беше, лекарка ли беше:

— Оказа се много по-зле, отколкото допускахме!

И почна лекуването. Кръвопреливания, гликозни системи, инжекции, лекарства през устата, превръзки — все в операционната. И непрекъснати консултации на специалисти. Тъй като че ли наистина все между живота и смъртта.

Напоследък му бе полекнало. Изглежда, температурата се бе нормализирала. Пред очите му бе просветнало.

И бе забелязал, че освен дежурната сестра до него стоеше неотлъчно и верният Намури.

— Как е? — бе пошепнал по едно време Георг.

Папуасът го бе разбрал:

— Оправя се.

— Как?

— В парка дърветата бяха почнали да жълтеят. А сега вече са се раззеленили.

— Искам да видя! — бе опитал да се надигне Крумов, ала непоколебимата сестра бе изрично забранила това.

Няма що, налагаше му се да лежи още.

И добре, че в стаята му имаше телевизор, та да го улисва някак си, да поуспокоява несвикналия му на бездействие мозък.

И да го осведомява за наистина много бавното, но все пак видимо подобрение на природата. Страшната болест не само бе престанала да се разширява, а почваше да отстъпва.

Обзелата цялото човечество паника пред доскоро неизбежния край на света започваше да се успокоява. В новините все по-рядко се мяркаха кадри от най-засегнатите райони.

Животът бавно се възвръщаше в обичайното си русло.

От два дни му разрешаваха да сяда в леглото, а за днес му бяха обещали дори да стане и да походи няколко крачки.

И той с нетърпение очакваше дежурния лекар, само в чието присъствие щяха да бъдат направени тези първи стъпки.

Телефонът иззвъня.

Това ставаше за пръв път, откак бе настанен в тази стая. Изглежда, най-сетне го бяха свързали с външния свят.

Крумов вдигна слушалката.

— Обажда се инспектор Колуел! — прозвуча твърдият му глас.

— О, здравейте, инспекторе!

— Гласът ви ми харесва. Не прилича на болен. — И добави: — Обаждам ви се едва сега, защото главният лекар едва днес ми разреши това. Бързам ведно с поздравленията за оздравяването ви да ви съобщя една радостна новина. Ще ви развълнува ли?

— Не, не! Говорете!

— Ето какво! Доктор Жан Суфло и бандата му са в ръцете ми. Вече е насрочено съдебното заседание, пред което трябва да отговарят.

Георг Крумов наистина беше учуден:

— Но как стана това?

— Да си призная — въздъхна инспекторът, — много трудно. Въпреки помощта на Интерпол. Противникът ни се оказа доста умен. Направо казано — изключителен. Ако беше впрегнал способностите си в полза на хората, щеше да се окаже неоценим благодетел.

— Но как? Как успяхте?

Колуел отвърна бавно:

— И най-гениалните престъпници понякога допускат някоя мъничка грешчица. Стават прекалено самонадеяни. Така и сега.

— Каква беше тя?

— Ким Сен Ву.

— Какво общо има Ким Сен Ву?

Без да отговори направо, Колуел продължи:

— Още тогава, когато ви отвлякоха първия път и ви откраднаха вируида, ми хрумна това. Но трябваше да мине много време, докато получа потвърждение. Въпросът ми всъщност беше много прост. Защо бандитите тогава успяха да ме преварят, да ви измъкнат, дето се казва, секунди преди моето пристигане? Ясно защо. Случайност — едно на хиляда. Значи, някой ги беше осведомил за нашия телефонен разговор. Кой можеше да бъде той? Проследих цялата телефонна връзка между

вас и мен. Всички телефонистки, всички техници. Безупречни работници, без никакви улики срещу тях.

— Тогава?

— Тогава някой друг, който е чул разговора. А този друг можеше да бъде само лаборантът ви.

— Той има безупречна атестация.

— Оказа се фалшива. Но трябваше да мине много време, докато установя това. И други подробности от предишния му живот. И предишните му прегрешения, заради които е трябвало да изчезне. Трябвало е да „умре“.

— Да умре ли?

— Както и вашият доктор Суфло. После ще ви обясня. Не го арестувах. И добре бях постъпил. Започнах да го следя, да подслушвам телефонните му разговори. Сетих се и за евентуална радиовръзка. Поставих пеленгатор в съседната къща. Така постепенно възелът се разплиташе. Влязох в дирите на тъй наречения Алфонсо. Разчепках и неговото минало. Също престъпник и също „умрял“.

Спря за малко.

— Уморявам ли ви?

— Не, не! Продължете!

— Както знаете, при ексхумацията на доктор Суфло намерихме гроба празен. Той също беше „умрял“... Това съвпадение вече предизвикваше много подозрения. Потърсих консултации с най-сериозни учени. И приех предположението им, че в случая може да се отнася за „зомби“.

— Зомби! — ахна Крумов. — Как не се сетих по-рано?

— Щом като ви е известно това явление, да продължа нататък! Не бързах. Защото вече знаех, че имам насреща си почти гениален престъпник. Само разплитах обърканите нишки на кълбото. Така накрая се добрах и до новото превъплъщение на „умрелия“ доктор Суфло. Залових Ким Сен Ву на летището. А пък Алфонсо — тъкмо когато се бе завърнал от последното нападение срещу вас. В същото време обсадих вилата на доктор Суфло.

— И? — нямаше търпение Георг Крумов.

— Както казах, и гениалният престъпник понякога греша. Жан Суфло се отличаваше с изключително въображение. Но сега не го прояви. Повтори стария си трик. Който ми беше известен. Заварих го

като първия път, в леглото с капсула цианкалий на масичката. Можех да го дам за аутопсия. Но ми беше нужен жив. За следствието, за съда. За доразнищване на цялата му гангстерска империя. Изчаках го, естествено под най-строгото наблюдение, в реанимационното отделение, докато се събуди.

— Значи, няма го вече?

— Има го. Но обезвреден. И знаете ли, оказа се, че това е един парализиран човек. Който дори разговаря с помощта на компютър.

— Значи — повтори Крумов — няма защо да се плашим от него повече?

— Няма, както виждате. Сега думата има съдът. За едно от най-тежките престъпления срещу човечеството.

В това време в разговора им се намеси нечий глас:

— Разговорът продължи много. Моля, прекъснете!

— Добре! — смири се Колуел. — Спирам. А утре ще мина лично да ви видя.

— Ще се радвам!

Мембраната препращя. И прекъсна разговора.

Крумов продължи да държи слушалката. Неподвижен, потресен.

После се обърна към Намури, който мълчаливо бе изчакал целия разговор:

— Инспектор Колуел. Заловил бандата. Обезвредил я. — После изведнъж се сети: — Добре де! Но нали щях да се разхождам?

Сестрата извика лекаря. И когато той дойде, Намури помогна на приятеля си да се изправи и да пристъпи една крачка напред.

Но Крумов не спря.

— Искам до прозореца!

Отведоха го дотам. Той впери алчен поглед навън.

— Наистина, зеленина! Истинска! Както някога!

И все така, едва пристъпващ, се върна на леглото.

— Вече мога и да умра! — въздъхна той облекчено.

— Няма! — отсече папуасът. — Докторите казват, че няма. След седмица-две пак на работа.

И се ухили доволно с червената си от бетела усмивка.

Крумов сви рамене:

— Тогава... Ако оздравея напълно... — И се обърна към лекаря:
— Ама на вас разчитам това да стане колкото може по-скоро... — След

което продължи; — Ще трябва да изкарам работата си докрай. Защото все още ни предстои извънредно много. Трябва да се произведат огромни количества от вируида, огромни множества насекоми, да се изготви план за разпространяването им... И най-важното — непрекъснато следене да не би друг „скачащ ген“ да провали постиженията ни.

Беше се изморил. И вече полягайки, заключи:

— Длъжен съм да разглася пред целия свят докрай вината си. Точка по точка. Та да внимава. Науката е страшно оръжие сега... По-страшно от водородна бомба... — И натърти, вече заспивайки: — По-страшно и от водородна бомба...

Издание:

Петър Бобев. Парола „Херострат“

ИК „Христо Ботев“, София, 1995

Редактор: Петя Димитрова

Художник: Марта Левчева

Технически редактор: Ронка Кръстанова

Коректор: Снежана Бошнакова

ISBN 954-445-235-4

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.